

AEdU HUBS

Concept metodologic

August 2026

Universitatea din Graz

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau a OeAD-GmbH. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea care acordă finanțarea nu pot fi trase la răspundere pentru acestea. Proiectul nr. 2025-1-AT01-KA220-ADU-000353478

Cuprins

Introducere.....	3
Conceptul de cercetare	4
Cadrul teoretic.....	4
Definiția AEduHUB-urilor	9
Metodele de cercetare.....	11
Bibliografie pentru conceptul de cercetare	13
Rezultatele cercetării documentare	15
Participarea la educația adulților în regiunile rurale.....	15
Competențele adulților	19
Contextele socio-demografice regionale	20
Structuri de guvernare regională	25
Cererea de educație pentru adulți	33
Bune practici și provocări.....	35
Bibliografie pentru cercetarea documentară.....	38
Rezultatele cercetării de teren	45
Proiectarea AEduHUB-urilor	45
Condițiile preliminare pentru AEduHUBs.....	51
Perspectivele cursanților asupra AEduHUB-urilor	54
Rolurile actorilor din cadrul AEduHUBs	54
Concluzii	56
Structura programului de formare	58
Informații generale.....	58
Informații specifice.....	59
Modulul 1: Identificarea, validarea și recunoașterea competențelor, micro-certIFICATE.....	59
Modulul 2: Lacunele în competențe, nevoile de învățare, cursurile de educație pentru adulți	60
Modulul 3: Înființarea unor centre de educație pentru adulți în mediul rural	60
Modulul 4: Sensibilizare, motivare, puncte de acces cu prag redus.....	61
Modulul 5: Proiectarea unui proces de învățare personalizat, bazat pe nevoile grupului țintă.....	62
Anexe	63

Tabele, figuri, anexe

Tabele

Tabelul 1. Patru tipuri de educație/învățare pentru adulți	4
Tabelul 2. Patru concepții diferite privind educația adulților	8
Tabelul 3. Eșantionul de persoane intervievate	12
Tabelul 4. Prezentare generală a structurii cererii și a domeniilor și temelor solicitate	34
Tabelul 5. Prezentare generală a principalelor puncte forte și provocări	38
Tabelul 6. Lista serviciilor menționate în interviuri	48
Tabelul 7. Module, principale domenii de competență și conținuturi potențiale	56

Figuri

Figura 1. Ilustrare a coordonării pe mai multe niveluri a ofertei și cererii de AE	6
Figura 2. Modelul preliminar de bază al AEduHUB-urilor	10
Figura 3. Formarea profesională formală în domeniul educației pentru adulți (AES) în zonele rurale din cele cinci țări partenere	16
Figura 4. Formarea profesională non-formală în domeniul energiei regenerabile în zonele rurale din cele cinci țări partenere	16
Figura 5. Învățarea informală în domeniul educației pentru adulți în zonele rurale din cele cinci țări partenere	17
Figura 6. Abordări privind proiectarea AEduHUB-urilor	46
Figura 7. Opțiuni pentru definirea grupurilor-țintă ale AEduHUB-urilor	48
Figura 8. Caracteristicile dorite ale unui AEduHUB	51

Anexe

Anexa 1. Nor de cuvinte privind definiția AEduHUB-urilor	63
Anexa 2. Gruparea norului de cuvinte privind definiția AEduHUB-urilor	63
Anexa 3. Chestionar pentru cercetarea documentară	64
Anexa 4. Chestionar pentru cercetarea de teren	64

Introducere

Educația adulților (EA) reprezintă un sector de servicii de o importanță imensă. Prin formarea continuă și învățarea pe tot parcursul vieții, adulții pot dobândi cunoștințe, competențe și încredere în sine pentru a-și construi un stil de viață sănătos și a se integra în societate; pentru a avea succes pe piața muncii și a contribui la productivitatea economică; pentru a se elibera de restricțiile impuse de societate asupra vieții lor; sau pur și simplu pentru a găsi bucurie în a învăța lucruri noi despre lume și despre ei înșiși și a intra în contact cu alte persoane care împărtășesc aceleași interese. În timp ce EA este bine consolidată în centrele urbane și în zonele suburbane, în regiunile rurale este necesară sensibilizarea cu privire la scopul și beneficiile EA, precum și consolidarea ofertei de activități de învățare pentru adulții de toate vârstele. Din acest motiv, proiectul ERASMUS+ cu acronimul AEduHUBs își propune să sprijine persoanele implicate în educația adulților la nivel regional în crearea *unor centre de educație pentru adulți* (AEduHUBs) și, prin aceasta, să contribuie la creșterea accesibilității și a caracterului incluziv al educației adulților în regiunile rurale din Europa. Partenerii proiectului provin din Graz, din regiunea Steiermark (Austria), Kells, din regiunea de Est și Midland (Irlanda), Tolmezzo, din regiunea Friuli-Venezia Giulia (Italia), Miercurea Ciuc, din regiunea Centru (România) și Ormoz, din regiunea Vzhodna Slovenija (Slovenia).

În cadrul proiectului, elaborăm un concept metodologic bazat pe dovezi, care servește drept fundament pentru definirea și înființarea AEduHUB-urilor; un program de formare bazat pe dovezi pentru profesioniștii din domeniul AE; precum și Manualul AEduHUB-urilor, ca o completare a programului de formare. Conceptul metodologic prezentat în acest raport se bazează pe cercetarea efectuată de toți cei cinci parteneri pentru a obține informații cu privire la ceea ce este necesar pentru înființarea unor AEduHUB-uri regionale. Începem cu o prezentare generală a conceptului de cercetare. Apoi, prezentăm rezultatele întâlnirii de lansare, ale cercetării documentare și ale cercetării de teren. Raportul se încheie cu o prezentare generală a programului de formare.

Conceptul de cercetare

Conceptul de cercetare include considerații teoretice și metodologice. Aceste considerații au avut un triplu scop: în primul rând, au fost utilizate pentru formularea întrebărilor pentru cercetarea documentară și cercetarea de teren; în al doilea rând, au fost aplicate în interpretarea și compararea rezultatelor obținute din cercetarea documentară și cercetarea de teren; și, în al treilea rând, au fost integrate în structura programului de formare pentru a consolida capacitatea participanților de a utiliza concepte abstracte în vederea unei mai bune înțelegeri și contextualizări a propriei practici.

Cadrul teoretic

Când vorbim despre *educația adulților* (EA), folosim acest termen ca sinonim pentru *învățarea adulților* (IA). Cei doi termeni se referă la toate formele de educație și învățare pe care adulții le întreprind de-a lungul vieții. Când vorbim despre învățare, ne concentrăm mai mult pe ceea ce face individul pentru a dobândi cunoștințe, abilități sau competențe; când vorbim despre educație, ne concentrăm mai mult pe ceea ce fac profesorii, mentorii, tutorii, consilierii, planificatorii de programe, furnizorii sau factorii de decizie pentru a facilita învățarea. Definim patru tipuri de învățare și educație: educația/învățarea formală, educația/învățarea non-formală, învățarea informală și învățarea incidentală. Tabelul 1 compară cele patru tipuri de educație/învățare utilizând cele mai importante criterii: activitatea cursantului, intenția cursantului, structura externă și certificatul de stat.

Tabelul 1 . Patru tipuri de educație/învățare pentru adulți

Educație/învățare	Activitatea cursantului (de exemplu, citirea, discutarea, proiectarea)	Intenția cursantului (de exemplu, participare, teme, reflecție)	Structura externă (de exemplu, programa școlară, structura cursului, predarea)	Certificat de stat (de exemplu, școală, ucenicie, universitate)
Formal	X	X	X	X
Non-formal	X	X	X	
Informal	X	X		
Incidental	X			

Sursă: Adaptat după Kraus, 2014, p. 221

Pornim de la premisa că AEduHUB-urile sunt integrate într-un *sistem de învățare pentru adulți* (ALS). Din acest motiv, combinăm două perspective în cadrul teoretic pentru a explica ce sunt AEduHUB-urile și ce este necesar pentru a înființa un AEduHUB. Prima perspectivă analizează caracteristicile ALS și AEduHUB-urile ca mijloc specific de coordonare a cererii și ofertei de învățare pentru adulți. A doua perspectivă analizează patru interpretări diferite ale educației pentru adulți. Aceste interpretări pot oferi orientare în dezvoltarea și înființarea AEduHUB-urilor.

Sistemele de învățare pentru adulți, coordonarea și centrele de educație

Termenul „sistem de învățare pentru adulți” (ALS) se referă la „configurația instituțiilor, politicilor, mecanismelor de finanțare, cadrelor de reglementare și a actorilor care, într-un anumit context național, determină cine învață ce, când, unde și cum pe parcursul vieții adulte” (Desjardins & Kalenda, 2026a, p. 6). Un ALS se caracterizează prin trei aspecte: limite, interdependențe și proprietăți emergente (ibid.).

Limitele definesc ce este inclus într-un ALS și ce este exclus. Limitele pot fi definite având în vedere un *domeniu de aplicare geografic* și pot viza nivelul național, regional sau local. Limitele pot fi definite, de asemenea, având în vedere un *interval de vârstă pe tot parcursul vieții*. Astfel, ele se pot concentra asupra persoanelor începând de la o vârstă predefinită (de exemplu, 15 ani și peste sau 25 de ani și peste) sau se pot adresa persoanelor din una sau mai multe grupe de vârstă specifice (de exemplu, tineri adulți, adulți în vârstă de muncă sau adulți în vârstă). O a treia modalitate de a defini limitele este având în vedere o *perspectivă asupra activităților de învățare pe tot parcursul vieții*. Astfel, ar putea include educația/învățarea formală, educația/învățarea non-formală și/sau învățarea informală. Având în vedere o *perspectivă asupra activităților de învățare pe tot parcursul vieții*, un ALS s-ar putea concentra, de asemenea, pe patru domenii ale educației/învățării formale și non-formale (Desjardins, 2017, pp. 19–20):

- *Educația de bază pentru adulți (ABE)*, de exemplu cursuri de alfabetizare, școlarizare generală sau educație de a doua șansă. Scopul este de a facilita dobândirea competențelor de bază (de exemplu, citirea, scrierea sau matematica) sau de a facilita obținerea certificatelor de nivel primar sau secundar.
- *Educația profesională pentru adulți (AVE)*, de exemplu formarea industrială, perfecționarea și recalificarea orientate către piața muncii sau învățarea la locul de muncă. Scopul este de a facilita dobândirea competențelor de bază și avansate necesare pe piața muncii sau de a facilita obținerea certificatelor sau a altor atestări necesare pentru a intra sau a rămâne pe piața muncii.
- *Învățământul superior pentru adulți (AHE)*, de exemplu programe postliceale, cursuri de pregătire pentru universitate, educație universitară continuă. Scopul este de a facilita dobândirea competențelor academice sau profesionale avansate (de exemplu, scrierea academică, cercetarea științifică, managementul de proiect) și obținerea certificatelor postliceale (de exemplu, diplomă de colegiu, licență sau masterat).
- *Educația populară pentru adulți (APE)*, de exemplu cursuri de limbi străine, cursuri de arte liberale sau educație comunitară. Scopul este de a facilita dobândirea de competențe în orice domeniu care îi interesează sau pe care îl consideră util pentru viața lor personală sau profesională. Aceasta poate include, de asemenea, domenii precum grădinaritul, gătitul, artizanatul sau cântatul.

Interdependențele înseamnă că schimbările dintr-un domeniu sau din afara unui sistem de învățare pentru adulți (ALS) afectează (alte) domenii ale acelui sistem. Un exemplu: atunci când reforma politicii de imigrație reduce aflulul de migranți, s-ar putea modifica cerințele lingvistice, ceea ce afectează direct programele de educație pentru adulți (AE) destinate migranților și ar putea afecta indirect toate programele de educație de bază pentru adulți (ABE), pur și simplu deoarece acestea se adresează adesea migranților. Sau: atunci când reforma *politicii active a pieței muncii* (ALMP) se concentrează pe cheltuieli publice eficiente și solicită un certificat de management al calității de la furnizorii de programe AVE, acest lucru ar putea afecta direct toți furnizorii de AE care trebuie să concureze pentru fonduri publice și ar putea afecta indirect furnizorii mici de AE care nu își pot permite cu ușurință să plătească pentru un certificat de management al calității.

Proprietățile emergente sunt rezultate sau o valoare adăugată care decurg din existența unor modele specifice ale sistemului de ocupare a forței de muncă (ALS). Acestea nu pot fi corelate direct cu serviciile sau performanța unui singur program AE, a unui singur furnizor AE sau a unei singure măsuri de politică. O singură măsură poate facilita rezultate individuale (de exemplu, cunoștințe și competențe sau tranziția către un nou loc de muncă), dar nicio măsură singulară nu poate atinge, de una singură, rezultate colective, precum

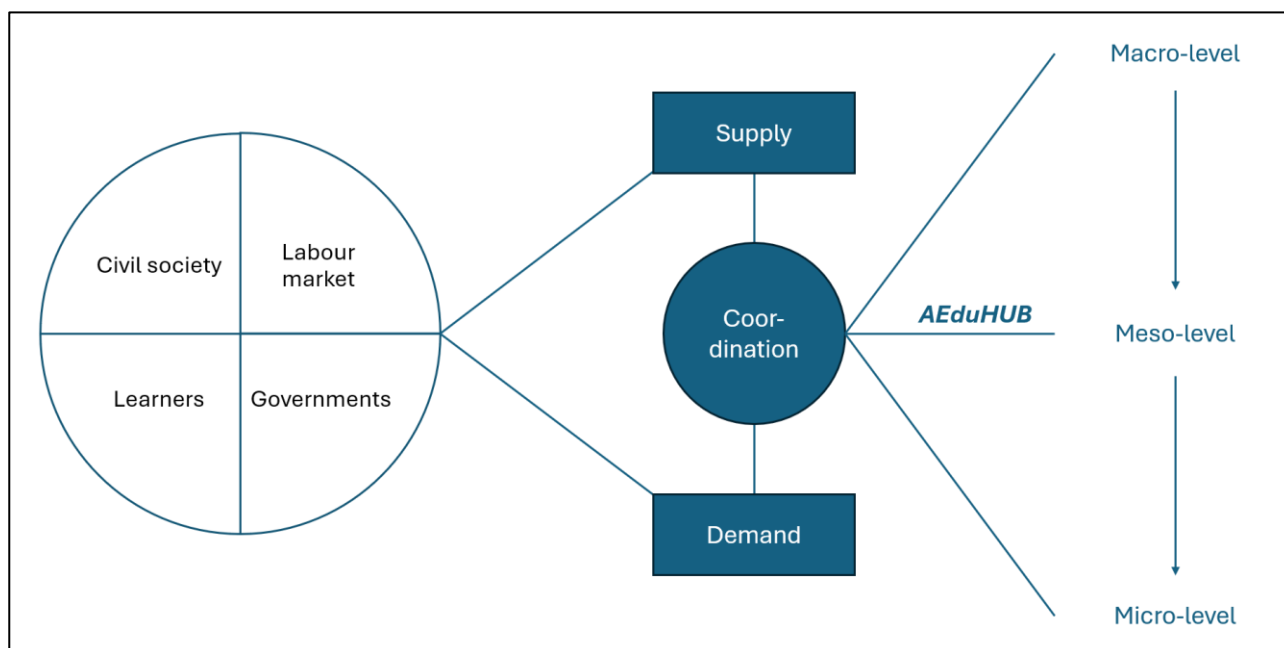
coeziunea socială, justiția socială sau dezvoltarea regională. Aceste rezultate depind de componentele sistemului de ocupare a forței de muncă (ALS), de exemplu, o guvernare corporatistă sau participativă, scheme de finanțare țintite sau o interconectare a politicilor sociale și educaționale la nivel național.

Pentru a înțelege funcționarea și dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional (ALS), trebuie să luăm în considerare cinci componente: cererea, oferta, coordonarea, învățarea și rezultatele (Desjardins & Kalenda, 2026a, p. 7):

- **Cererea** se referă la nevoile de învățare ale cursanților, ale pieței muncii, ale guvernelor și ale societății civile, precum și la barierele individuale, sociale și instituționale cu care se confruntă cursanții.
- **Oferta** se referă la cantitatea, diversitatea și calitatea posibilităților de educație și învățare oferite de furnizori.
- **Coordonarea** se referă la principiile, mecanismele, instrumentele și aranjamentele care servesc la alinierea cererii și ofertei de educație pentru adulți.
- **Învățarea** se referă la învățarea individuală, care este facilitată prin oferte structurate (de exemplu, cursuri, seminarii, prelegeri etc.). Aceste oferte rezultă din coordonarea cererii și ofertei.
- **Rezultatele** sunt rezultatele imediate ale învățării (de exemplu, dobândirea de cunoștințe sau competențe) și rezultatele individuale și sociale pe termen mai lung (de exemplu, capacitatea de inserție profesională, emanciparea, coeziunea socială).

Coordonarea este componenta-cheie. Ea poate avea loc la nivel macro, unde este legată de acțiunile guvernelor naționale sau regionale, ale grupurilor de interese sau ale piețelor. Poate avea loc la nivel meso, unde este legată de actori precum instituțiile de învățământ, organizațiile de formare, municipalitățile, companiile sau furnizorii de servicii sociale. Coordonarea poate avea loc și la nivel micro, unde este legată de planificarea programelor, consiliere și orientare (Desjardins & Kalenda, 2026a, p. 9). Sugerăm că AEduHUB-urile reprezintă o modalitate de a coordona cererea și oferta de AE la nivel meso (Figura 1).

Figura1 . Ilustrație a coordonării pe mai multe niveluri a ofertei și cererii de AE

Sursă: Preluat și ușor modificat după Desjardins & Kalenda, 2026b, p. 15

Există patru tipuri de coordonare la nivelul statului național, legate de principiul politic care ghidează coordonarea și care influențează ceea ce este posibil la toate celelalte niveluri (Desjardins, 2017, pp. 25–31):

- **Coordonarea bazată pe piață** înseamnă că oferta și cererea sunt coordonate prin mecanismele pieței libere. Acest principiu politic este fundamental în țările anglo-americane, dar capătă o importanță din ce în ce mai mare în toate țările.
- **Coordonarea condusă de stat** înseamnă că oferta și cererea sunt coordonate de guvernele naționale pe baza legilor, reglementărilor, schemelor de finanțare sau a programelor de învățământ. Acest principiu politic este larg răspândit în țările romanice sau din Europa de Est.
- **Coordonarea condusă de părțile interesate** înseamnă că oferta și cererea de educație și formare profesională sunt coordonate prin intermediul grupurilor de interese, cum ar fi camerele de comerț, camerele de industrie și camerele de muncă. Acest principiu politic își are rădăcinile istorice în țările vorbitoare de limbă germană.
- **Coordonarea condusă de stat, cu o implicare puternică a părților interesate**, înseamnă că guvernele cooperează intens cu grupurile de interese în coordonarea cererii și ofertei. Acest principiu politic este specific țărilor nordice.

La nivel mez, sugerăm ca AEduHUB-urile să fie structuri prin care se coordonează cererea și oferta de AE. Termenul „hub” este utilizat în numeroase contexte diferite, precum industria, sectorul bancar, tehnologia sau educația. Potrivit lui Knight (2011, 2024), termenul „hub” se referă de obicei la un grup divers de persoane sau organizații care se reunesc și formează un punct central pentru desfășurarea activităților. Ea definește un hub educațional ca fiind „un efort planificat de a construi o masă critică de actori locali și internaționali angajați strategic în inițiative de educație, formare, producție de cunoaștere și inovare” (Knight, 2011, p. 233). Această definiție cuprinde trei idei centrale, care sunt la fel de aplicabile hub-urilor regionale AEduHUB:

- Un hub este rezultatul unui **efort planificat**, ceea ce înseamnă că este mai mult decât o co-localizare întâmplătoare a unor persoane sau organizații diferite într-o singură zonă geografică și mai mult decât o cooperare ocazională între aceste persoane sau organizații. Mai degrabă, un hub „implică o strategie, un cadru de politici și un plan de investiții publice/private” (Knight, 2024, p. 2).
- Un hub implică o **masă critică de actori diferiți**, ceea ce înseamnă că în cadrul hub-ului este implicat mai mult de un actor. Un campus sau un program creat de un singur actor nu constituie un hub. „Termenul de actori este utilizat într-un mod incluziv, astfel încât să cuprindă furnizorii, producătorii și utilizatorii serviciilor de educație, formare și cunoaștere” (Knight, 2024, p. 2). Acești actori pot fi localizați împreună într-o singură zonă geografică sau în zone geografice diferite, cum ar fi regiuni diferite sau municipalități diferite.
- Actorii **se implică strategic** în conformitate cu o înțelegere comună a educației adulților, o intenție, un scop sau un obiectiv comun. Un element fundamental al acestei implicări strategice este crearea de rezultate sau a unei valori adăugate care rezultă din interacțiuni, colaborare, servicii sau facilități și resurse comune.

Înțelegeri ale educației adulților

Angajamentul strategic al actorilor într-un AEduHUB necesită o înțelegere comună a educației adulților. Ne bazăm pe lucrarea lui Bagnall și Hodge (2022, p. 81) pentru a prezenta patru perspective diferite: perspectiva disciplinară, cea de dezvoltare, cea emancipatoare și cea de proiectare. Tabelul 2 compară aceste patru perspective.

- **Înțelegerea disciplinară** corespunde pozitivismului și pornește de la premisa că disciplinele academice, vocaționale sau profesionale oferă motive întemeiate pentru furnizarea serviciilor de educație a adulților, deoarece permit promovarea bunăstării individuale pe baza învățării care susține acțiunea rațională.
- **Înțelegerea dezvoltativă** este în concordanță cu construcționismul. Comunitățile de practică dintr-un sat, grupurile de adulți cu viziuni similare sau de la locul de muncă sunt considerate locul în care are loc dialogul. Umanismul subliniază că autodeterminarea este cheia dezvoltării individuale și a progresului social.
- **Înțelegerea emancipatoare** rezonază cu poststructuralismul, deoarece situează învățarea și educația în cadrul rețelelor de comunicare în care cunoștințele și experiențele sunt împărtășite între diverși participanți, în încercarea de a transforma ceea ce este dat în societate pentru a realiza o lume mai bună pentru toți.
- **Înțelegerea bazată pe proiectare** este eclectică. Ea adoptă o epistemologie construcționistă, cu accent pe rezolvarea problemelor, dar situează problemele în primul rând pe piața muncii. Este pozitivistă deoarece pornește de la premisa că piața muncii este o realitate obiectivă și că, prin observarea cerințelor pieței muncii, este posibil să se deducă reguli care trebuie urmate, astfel încât educația adulților să conducă la un angajament productiv și la adulți capabili să se adapteze la transformările societale.

Tabelul d2 . Patru concepții diferite privind educația adulților

	<i>Proiectare</i>	<i>Disciplinară</i>	<i>Dezvoltare</i>	<i>Emancipator</i>
--	-------------------	---------------------	-------------------	--------------------

în AE	Adaptare	Acțiune rațională	Umanism	Transformare
Obiectivul în AE	Implicare productivă	Bunăstarea individuală	Autodeterminare	O lume mai bună
Baza AE	Respectarea regulilor	Motive întemeiate	Dialogul	Cunoștințe și experiență împărtășite
Contextele AE	Piața muncii	Discipline	Comunități de practică	Rețele de comunicare

Sursă: Creație proprie a autorilor, bazată pe Bagnall & Hodge, 2022

Definiția AEduHUB-urilor

În cadrul întâlnirii de lansare, am colectat ceea ce partenerii proiectului asociază cu noțiunea de *centre de educație pentru adulți* (AEduHUBs). Rezultatele au fost integrate și ilustrate, într-o primă etapă, într-un nor de cuvinte (Anexa 1), iar într-o a doua etapă, grupate și clasificate (Anexa 2). Rezultatul a fost un model preliminar fundamental al AEduHUB-urilor, cu patru dimensiuni: o dimensiune definitorie, o dimensiune normativă, o dimensiune strategică și o dimensiune a rezultatelor (Figura 2).

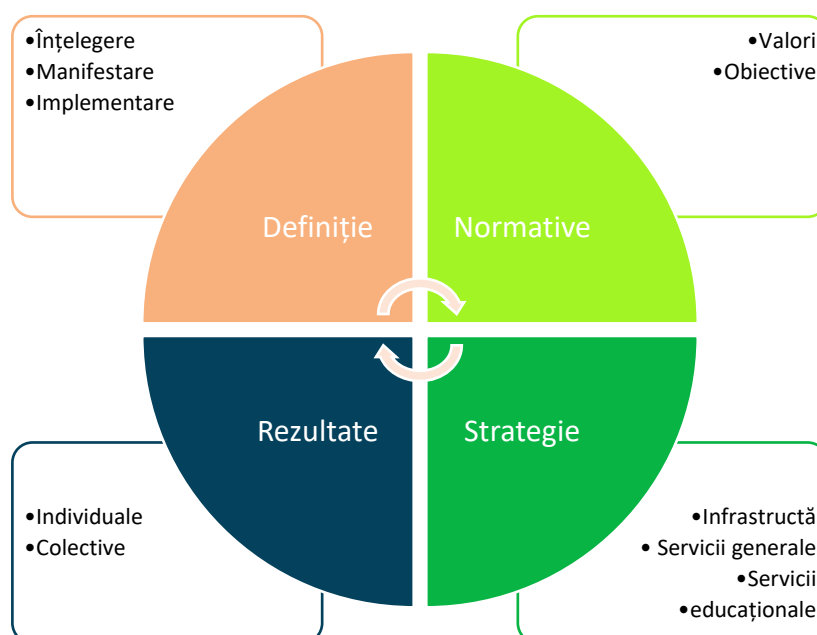
Dimensiunea definițională a AEduHUB-urilor: Ce este un AEduHUB?

Un AEduHUB este o structură combinată fizică și digitală care servește drept punct focal social în cadrul unei rețele. Acesta conectează diverse comunități, precum și actori colectivi și individuali care au un interes în AE și capacitatea de a promova funcționarea AEduHUB-urilor, precum și dezvoltarea unor oferte concrete de AE. Un AEduHUB poate lua o formă stabilă, cum ar fi un centru comunitar, un centru de interacțiune socială și de împărtășire a intereselor comune sau un spațiu fizic și/sau digital pentru schimbul de informații, experiențe sau idei legate de parcursurile educaționale și oportunitățile de învățare. Mai precis, un AEduHUB este un centru în care diverse servicii de educație pentru adulți sunt coordonate și oferite. Ca atare, un AEduHUB se aseamănă cu ideea unui ghișeu unic. Cel mai important, un AEduHUB necesită o persoană care să fie responsabilă și să răspundă pentru funcționarea centrului, pentru oferta acestuia și pentru serviciile pe care le furnizează.

Dimensiunea normativă a AEduHUB-urilor: Care este scopul unui AEduHUB?

Un AEduHUB se bazează pe deschidere și încurajează diversitatea în rândul celor care îl abordează, îl frecventează sau participă la activitățile sale. În consecință, un AEduHUB adoptă o viziune intergenerațională asupra AE, adresându-se tinerilor adulți aflați în tranziție către viața adultă, adulților care își întemeiază o familie sau își urmează o carieră, adulților în vârstă care trec treptat în faza post-profesională și adulților pensionați, tuturor în condiții de egalitate. Un AEduHUB asigură caracterul incluziv prin garantarea faptului că toate persoanele dintr-o regiune pot avea acces la servicii care țin seama de nevoile lor și care sunt, în mod ideal, adaptate pentru a răspunde cerințelor lor individuale — fie ele de natură fizică, psihologică sau legate de oportunitățile sau parcursurile educaționale dorite. Caracterul incluziv înseamnă că oricine poate avea acces la AEduHUB și la serviciile sale, iar dacă niciunul dintre servicii nu corespunde nevoilor unui client, nimeni nu părăsește centrul fără a primi sfaturi cu privire la locul unde poate găsi servicii mai adecvate. Acest lucru reflectă o înțelegere amplă a educației adulților (AE), care variază de la educația de bază pentru adulți (ABE), educația vocațională pentru adulți (AVE), educația superioară pentru adulți (AHE) și educația profesională pentru adulți (APE) până la orientarea pe tot parcursul vieții, precum și o abordare holistică a serviciilor oferite.

Figura2 . Model preliminar de bază al AEduHUB-urilor

Sursă: Realizare proprie a autorilor

Dimensiunea strategică a AEduHUB-urilor: Ce caracterizează serviciile unui AEduHUB?

Un AEduHUB se bazează pe o abordare mixtă, combinând serviciile digitale cu cele furnizate la fața locului. În mod ideal, acestea se completează reciproc pentru a crea o structură de servicii accesibilă pe scară largă și incluzivă, relevantă pentru toate persoanele dintr-o regiune, municipalitate sau comunitate. Abordarea mixtă se concentrează nu numai pe furnizarea de informații, ci și pe crearea de spații interactive, asigurându-se că serviciile digitale se bazează, de asemenea, pe comunicare, dialog și sprijin uman. Toate interacțiunile și comunicarea ar trebui să fie informale și să vizeze crearea unei atmosfere în care toți clienții și participanții să se simtă relaxați și să poată utiliza serviciile fără teama de a nu fi la înălțime sau de a eșua.

Indiferent de canalul de comunicare (de exemplu, site-uri web, rețele sociale, pliante, afișe), toată comunicarea ar trebui să ofere informații fiabile și să asigure comunicarea transparentă a serviciilor. Ar trebui adoptată o politică a ușilor deschise pentru a reduce pragul de acces pentru persoanele care nu sunt familiarizate cu AE. Programul de funcționare al sediilor fizice ar trebui să țină seama de timpul disponibil al clienților și participanților, iar acest lucru ar trebui asigurat și prin orare flexibile. În plus, ar trebui să fie puse la dispoziție facilități de îngrijire a copiilor, precum și mâncare la prețuri accesibile și spații unde oamenii pot lua o gustare.

Serviciile educaționale ar trebui să fie diverse și să ofere diverse servicii de orientare, în cadrul cărora adulții să poată afla mai multe despre competențele lor, să-și înțeleagă interesele și oportunitățile de învățare viitoare și de dezvoltare profesională, precum și să aibă acces la formate concrete de învățare, cum ar fi prelegeri, ateliere, seminarii sau cursuri. Aceste formate ar trebui să acopere o gamă largă de conținuturi, să aibă valoare practică pentru cursanți și să fie adaptabile la nevoile și solicitările cursanților și ale comunităților acestora. Profesioniștii (de exemplu, consilieri, lectori, formatori sau tutori) ar trebui să dețină o expertiză cuprinzătoare cu privire la conținutul serviciilor pe care le oferă, precum și competențe pentru a oferi sprijin pedagogic și pentru a încuraja și facilita sprijinul reciproc între participanți.

Dimensiunea rezultatelor AEduHUB-urilor: Care sunt beneficiile unui AEduHUB?

La nivel individual, AEduHUB-urile ar trebui să faciliteze învățarea pe tot parcursul vieții. Acest rezultat ar trebui atins prin îndrumarea clienților către alți furnizori de AE din cadrul și din afara structurii hub-ului (orientare), precum și prin oferirea directă a diverselor formate de învățare. Se preconizează că învățarea pe tot parcursul vieții va spori bunăstarea personală (de exemplu, autoeficacitatea, încrederea în sine, sănătatea), va consolida dobândirea de cunoștințe, competențe și atitudini și, astfel, va contribui la dezvoltarea personală. La urma urmei, orientarea pe tot parcursul vieții și oferirea de învățare pe tot parcursul vieții au ca scop extinderea gamei de posibilități și oportunități disponibile pentru indivizi în vederea atingerii unei vieți mai bune. La nivel colectiv, AEduHUB-urile ar trebui să promoveze progresul educației pentru adulți prin conectarea ofertelor existente, a diverselor organizații și a cursanților. În plus, acestea ar trebui să aibă un impact în regiune, în municipalități sau în comunitate, contribuind la învățarea pe tot parcursul vieții și, indirect, la dezvoltarea regională, municipală sau comunitară.

Metode de cercetare

Cercetarea a fost concepută ținând cont de principiul triangulației (Flick, 2018). Triangulația se referă la o cercetare care combină două sau mai multe perspective de cercetare (de exemplu, cercetători, teorii, metode sau date) pentru a oferi o imagine cuprinzătoare asupra subiectului de cercetare (Figura 2). Scopul este de a consolida baza de cunoștințe despre subiect și de a spori validitatea concluziilor. Subiectul cercetării noastre a fost reprezentat de condițiile necesare pentru înființarea unui AEduHUB, iar obiectivul nostru a fost acela de a identifica implicații privind conceperea programului de formare. Având în vedere că toți partenerii proiectului au contribuit la cercetare, am recurs la triangulația cercetătorilor. În plus, am utilizat două abordări metodologice: cercetarea documentară și cercetarea de teren. În cadrul cercetării documentare, am folosit surse existente pentru a obține date secundare și terțiare textuale și numerice, iar în cadrul cercetării de teren, am utilizat interviuri semi-structurate pentru a genera date primare textuale. Această combinație ne-a permis să realizăm o triangulare a metodelor și o triangulare a datelor.

Cercetarea documentară

Cercetarea documentară utilizează informații și cunoștințe deja existente provenite din diverse surse. Am folosit această metodă pentru a înțelege situația sociodemografică, structura de guvernare și cerințele AE din cele cinci regiuni. Cercetarea documentară se concentrează pe colectarea, consolidarea și analiza datelor secundare și terțiare. Datele secundare sunt date cantitative sau calitative care au fost deja prelucrate și diseminate sub formă numerică (de exemplu, seturi de date brute, statistici), orală (de exemplu, o înregistrare video a unei discuții), vizuală (de exemplu, o hartă a unei regiuni) sau textuală (de exemplu, legi, strategii, rapoarte, broșuri). Datele terțiare se referă la texte, cum ar fi site-uri web, articole sau cărți, în care datele primare sau secundare au fost prelucrate, consolidate și/sau interpretate (Bassot, 2022).

Toți partenerii proiectului au fost rugați să înceapă cu o căutare ținută în biblioteci fizice sau digitale sau în baze de date (de exemplu, EUROSTAT, platforme statistice naționale), în mijloace de publicare (de exemplu, reviste, site-uri web, platforme video) sau în alte locuri (de exemplu, arhive sau birouri de informare ale furnizorilor de AE, birouri regionale sau municipale). Toate sursele și documentele găsite au fost colectate pentru o utilizare transparentă a referințelor. Căutarea ținută a însemnat că partenerilor proiectului li s-au furnizat întrebări concrete (Anexa 4). La aceste întrebări trebuia să se răspundă sub formă textuală, cu o

lungime de minimum 500 și maximum 800 de cuvinte, iar răspunsurile trebuiau integrate într-un raport regional. Metoda principală pe care am sugerat-o s-a bazat pe o analiză simplă a documentelor și a fost parțial semantică (adică un rezumat literal) și parțial tematică (adică un rezumat interpretat) (Bowen, 2009). Pentru prezentarea rezultatelor cercetării documentare în acest raport, rapoartele regionale au fost sintetizate, completate cu rezultatele din *Ancheta privind educația adulților* (AES) și din *Programul pentru evaluarea internațională a competențelor adulților* (PIAAC) și, în final, restructurate prin comparație.

Cercetarea pe teren

Cercetarea de teren are ca scop generarea de date primare prin interacțiunea directă cu persoanele din teren (de exemplu, sondaje sau interviuri). Pentru noi, aceasta a însemnat interacțiuni cu persoane din regiuni, municipalități, comunități și cu reprezentanți ai furnizorilor de educație pentru adulți. Pentru cercetarea noastră de teren, am realizat interviuri pe baza unui chestionar semi-structurat. Interviurile s-au desfășurat fie într-un cadru sincron, față în față, fie online. Alternativ, s-au desfășurat într-un cadru asincron, în care chestionarul a fost trimis, completat în scris și returnat partenerilor proiectului.

Obiectivul cercetării de teren a fost acela de a culege perspective și experiențe ale diverselor părți implicate, pentru a înțelege mai bine condițiile locale necesare înființării centrelor AEduHUB. Pentru a obține date bogate în informații și adecvate, s-a urmărit obținerea unui eșantion omogen, pe baza eșantionării pe criterii (Samuel & Merkebu, 2026). Am definit patru grupuri de actori: factorii de decizie, furnizorii de educație pentru adulți, profesioniștii din domeniul educației pentru adulți și cursanții adulți. Urma să fie interviuată cel puțin o persoană din fiecare dintre cele patru grupuri (Tabelul 2). Grupurile au fost definite după cum urmează:

- **Decidenții/factorii de decizie**
- sunt persoane sau grupuri care iau decizii cu privire la politici, strategii sau bugete relevante pentru educația adulților. Aceștia nu fac parte dintr-o organizație care oferă educație pentru adulți și pot acționa la nivel local, regional sau național.
- **Furnizorii** sunt organizații publice și private care oferă oportunități de EA. Furnizorii sunt responsabili de dezvoltarea, organizarea și implementarea oportunităților de EA. Aceștia sunt reprezentați de o persoană cu funcție de conducere (de exemplu, directorul unui centru de educație pentru adulți).
- **Profesioniștii** sunt specialiști care lucrează în domeniul educației adulților. Aceștia includ, de exemplu, profesori, formatori, tutori sau consilieri care interacționează direct cu cursanții sau concep oportunități de educație a adulților.
- **Cursanții** sunt participanții la ofertele și programele educaționale. Aceștia pot proveni din diferite grupe de vârstă și medii profesionale și urmăresc diverse obiective de învățare.

Pentru a obține răspunsuri atât în contexte sincrone, cât și asincrone, am utilizat un chestionar semi-structurat. Chestionarul nostru a combinat întrebări închise și deschise, însoțite de întrebări introductive de contextualizare și de întrebări de aprofundare (ce, de ce și cum). Un chestionar semi-structurat are avantajul că se integrează bine cu alte metode de generare a datelor (de exemplu, analiza datelor cantitative secundare, analiza documentelor, metode interactive de atelier), deoarece servește scopului de a obține cunoștințe aprofundate despre subiectele de interes (Adams, 2015).

Tabelul d3 . Eșantionul de intervievați

	AUT	ITA	IRL	SLO	RUM	Total
Factorii de decizie	2	1	1	1	1	6
Furnizori de servicii AE	2	1	1	1	1	6
Profesioniști AE	1	1	1	1	1	5
Cursanți adulți	2	2	1	1	1	7
Total	7	5	4	4	4	24

Chestionarul a fost elaborat utilizând metoda CESS (adică colectare, evaluare, sortare, subsumare) (Helfferich, 2022). În prima etapă, s-a alcătuit o listă de întrebări potențiale pentru fiecare grup de intervievați (factori de decizie, furnizori, profesioniști, cursanți). Odată ce s-a obținut o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra întrebărilor, acestea au fost organizate și clasificate în mod sistematic. Au fost apoi elaborate ghiduri individuale de interviu pentru fiecare grup de intervievați. Următoarea etapă a constat într-o analiză detaliată și o comparație a întrebărilor de interviu pentru fiecare grup de intervievați. Pe baza acestora, ghidurile au fost adaptate și finalizate (Anexa 4). În plus, am elaborat un document informativ privind consimțământul informat și protecția datelor, care a fost trimis sau înmănat tuturor intervievaților și semnat de aceștia în momentul exprimării consimțământului.

Interviurile au fost realizate, iar chestionarele au fost completate, respectiv, în limba standard a fiecărei regiuni. Înregistrările audio existente au fost transcrise folosind software-ul de transcriere *aTrain* dezvoltat de Universitatea din Graz (Haberl et al., 2024) și traduse în limba engleză de către partenerii proiectului. Transcrierile finale au fost transferate în software-ul de analiză a datelor MAXQDA, unde au fost analizate în conformitate cu analiza calitativă a conținutului (Kuckartz & Rädiker, 2024). Pentru analiza calitativă a conținutului, am combinat codificarea deductivă cu cea inductivă. Temele principale ale chestionarului au fost utilizate pentru codificarea deductivă, care a fost realizată într-o primă rundă de citire a transcrierilor. Pentru a doua rundă de citire a transcrierilor, am împărțit categoriile de bază între noi, astfel încât fiecare persoană să aibă un anumit număr de categorii pentru a aplica codificarea inductivă și a redacta rezumate ale codurilor.

Pentru crearea codurilor inductive s-a utilizat metoda rezumării focalizate (Kuckartz & Rädiker, 2024), iar pentru codificarea inductivă s-au folosit puncte de referință teoretice din cadrul teoretic. Ca principale puncte de referință teoretice, am utilizat cele patru perspective ale lui Bagnall și Hodge (2022). Această tipologie ne-a permis să reconstituim și să grupăm răspunsurile din interviuri, astfel încât să le putem descrie într-un mod mai coerent. În final, categoriile au fost regrupate pentru a obține categorii principale și subcategorii, iar pentru fiecare categorie au fost redactate rezumate. Aceste rezumate au fost transferate în prezentul raport și sunt prezentate într-o versiune revizuită.

Bibliografie pentru conceptul de cercetare

Adams, W. C. (2015). Realizarea interviurilor semi-structurate. În K. E. Newcomer, H. P. Hatry și J. S. Wholey (Eds.), *Manual de evaluare practică a programelor* (ediția a 4-a, pp. 492–505). Jossey-Bass.

Bagnall, R. G. și Hodge, S. (2022). *Epistemologii și etică în educația adulților și învățarea pe tot parcursul vieții*. Palgrave.

- Bassot, B. (2022). *Realizarea cercetării calitative documentare: un ghid practic pentru redactarea unei teze de doctorat excelente*. Policy Press.
- Bowen, G. A. (2009). Analiza documentelor ca metodă de cercetare calitativă. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Desjardins, R. (2017). *Economia politică a sistemelor de învățare pentru adulți: studiu comparativ al strategiilor, politicilor și constrângerilor*. Bloomsbury.
- Desjardins, R., & Kalenda, J. (2026a). Fundamente conceptuale pentru înțelegerea și caracterizarea sistemelor de învățare pentru adulți: către o raportare comparativă mai cuprinzătoare. *Zeitschrift für Weiterbildungsforschung*. <https://doi.org/10.1007/s40955-026-00347-2>
- Desjardins, R., & Kalenda, J. (2026b). *O bază conceptuală pentru dezvoltarea unui cadru de măsurare a învățării pe tot parcursul vieții*. Educational Research and Innovation, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/27e5a619-en>
- Flick, U. (2018). *Triangulația și metodele mixte*. Sage.
- Haberl, A., Fleiß, J., Kowald, D. și Thalman, S. (2024). Take the aTrain: Prezentarea unei interfețe pentru transcrierea accesibilă a interviurilor. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 41, 100891. <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2024.100891>
- Helfferich, C. (2022). Interviuuri cu ghiduri și experți. În N. Baur și J. Blasius (Eds.), *Manual de metode de cercetare socială empirică* (pp. 875–892). Springer.
- Knight, J. (2011). Centrele educaționale: o modă, o marcă sau o inovație? *Journal of Studies in International Education*, 15(3), 221–240. <https://doi.org/10.1177/1028315311398046>
- Knight, J. (2024). Evoluția centrelor educaționale contemporane: modă, marcă sau inovație? *International Journal of Educational Development*, 4. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2023.102972>
- Kuckartz, U., & Rädiker, S. (2025). *Analiza calitativă a conținutului: metode, practică și software*. Sage.
- Samuel, A., & Merkebu, J. (2026). Explorarea strategiilor de eșantionare pentru maximizarea studiilor de cercetare calitativă în educația adulților. *Adult Learning*, 37(2), 89–99. <https://doi.org/10.1177/10451595251349183>
- Yang, R. (2014). Compararea politicilor. În M. Bray, B. Adamson și M. Mason (Eds.), *Cercetarea comparativă în educație. Abordări și metode* (ediția a II-a, pp. 285-308). Springer.

Rezultatele cercetării documentare

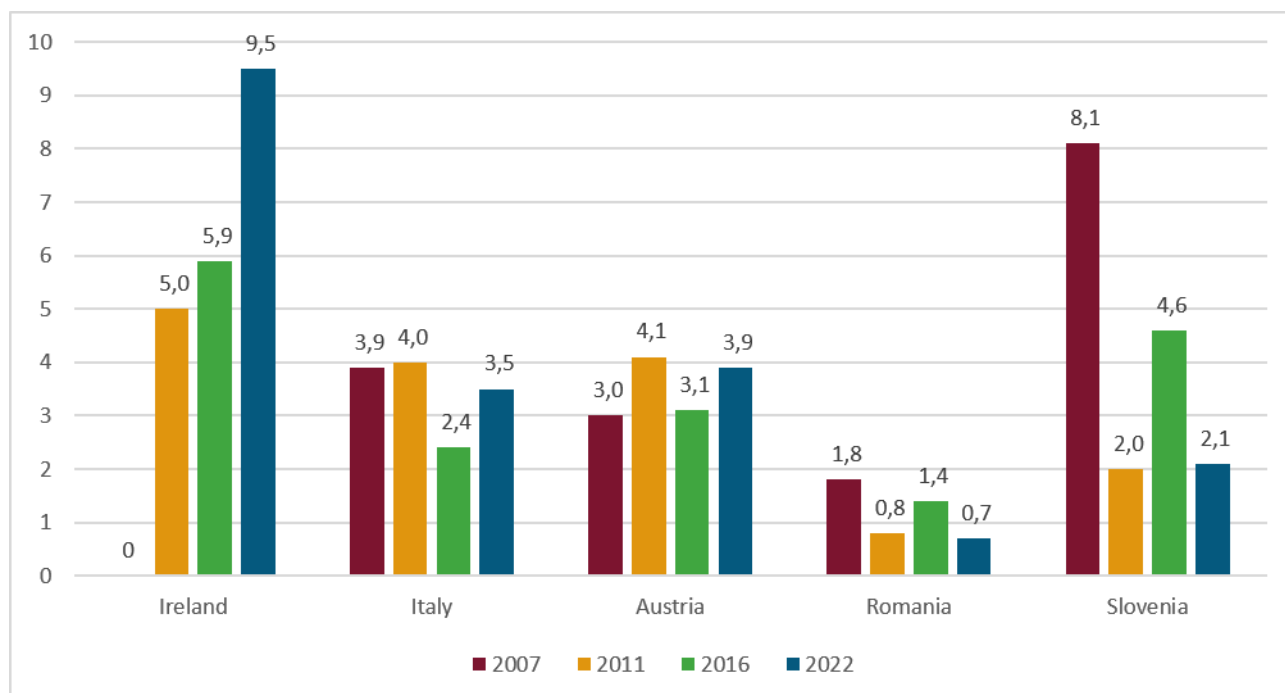
Prin cercetarea documentară, ne-am propus să înțelegem mai bine condițiile necesare pentru înființarea unui *centru de educație pentru adulți* (AEduHUB). În acest scop, am abordat patru întrebări: Cum arată contextul sociodemografic din cele cinci regiuni? Cum arată structura de guvernare a *sistemului de învățare pentru adulți* (ALS)? Ce tip de educație a adulților este solicitat în regiune? Ce funcționează bine și care sunt cele mai mari provocări în abordarea acestor cerințe? Completăm răspunsurile la aceste întrebări cu statistici privind participarea la educația adulților și competențele adulților.

Participarea la educația adulților în regiunile rurale

Figura 3 de mai jos prezintă informații din *Ancheta privind educația adulților* (AES) referitoare la evoluția ratei de participare la educația formală în zonele rurale. Analizând rezultatele din 2007, se remarcă un procent deosebit de ridicat, de 8,1%, în zonele rurale din Slovenia. România, pe de altă parte, a înregistrat în același an o rată de participare la educația formală de doar 1,8%. Cu patru ani mai târziu, însă, s-a înregistrat o scădere substanțială de 6,1 puncte procentuale a ratei de participare la educația formală în zonele rurale din Slovenia. Italia și Austria au avut procente aproape identice pentru 2011, respectiv 4,0 % și 4,1 %, și au înregistrat o creștere de 0,1, respectiv 1,1 puncte procentuale a ratei de participare la educația formală față de 2007. Irlanda a fost exclusă din ancheta din 2007, dar prezintă cea mai mare rată de participare la educația formală în zonele rurale, atât în 2016 (5,9 %), cât și în 2022 (9,5 %). Pe de altă parte, regiunile rurale din Italia au înregistrat o scădere de 1,6 puncte procentuale, dar rata de participare la educația formală a crescut din nou în 2022 (3,5 %). În regiunile rurale din România s-a înregistrat inițial o creștere a ratei de participare (cu 1,4 puncte procentuale), dar în 2022 s-a atins cea mai scăzută valoare a participării la educația formală în zonele rurale, de 0,7%. În concluzie, este de remarcat faptul că, de-a lungul anilor, s-a înregistrat, în general, un procent relativ scăzut de participare la educația formală în regiunile rurale din România. În cele din urmă, este de remarcat și scăderea cu 6 puncte procentuale înregistrată în regiunile rurale din Slovenia între 2007 și 2022. În ansamblu, analiza arată că educația formală reprezintă doar o mică proporție din AE în cele cinci regiuni europene selectate.

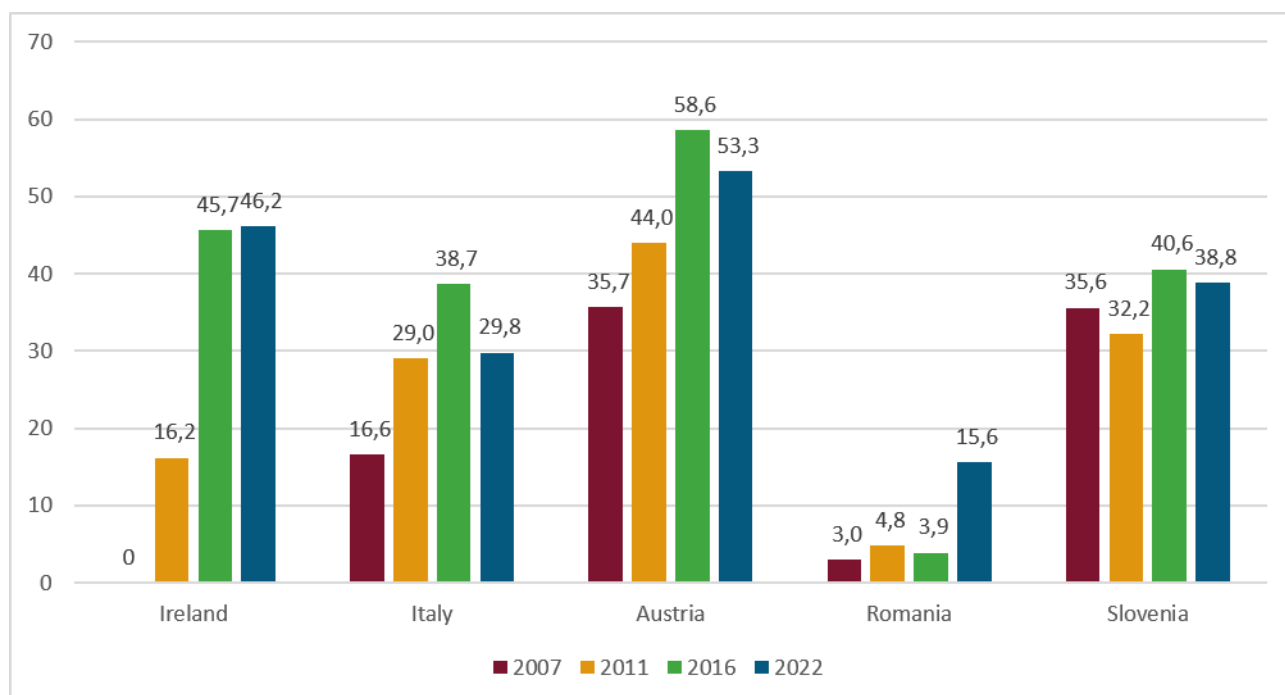
Figura 4 de pe pagina următoare prezintă evoluția ratelor de participare la educația non-formală. În general, se observă o tendință pozitivă a participării la educația non-formală pe parcursul perioadei, deși amploarea acesteia variază de la o țară la alta. Austria și Irlanda se remarcă în mod deosebit, înregistrând cea mai mare proporție de persoane care participă la educația non-formală până în 2022. Rata de participare în Austria a fost de 35,7 % în 2007 și a crescut la 58,6 % până în 2016, înainte de a scădea ușor la 53,3 % în 2022. Între 2011 și 2016, participarea în Irlanda a crescut brusc de la 16,2 % la 45,7 % și s-a menținut la un nivel ridicat până în 2022. Rezultatele din Italia și Slovenia au fluctuat mai mult sau mai puțin pe parcursul întregii perioade. În perioada 2007-2016, Italia a înregistrat o creștere semnificativă a ratelor de participare, de la 16,6 % la 38,7 %. Cu toate acestea, conform datelor din 2022, aceasta a fost urmată de o scădere de 8,9 puncte procentuale. Proporția persoanelor care participă la educația non-formală în Slovenia a rămas relativ constantă pe parcursul perioadei analizate, variind între 32,2 % (2007) și 40,6 % (2016). Cel mai scăzut procent (3,0 %) se înregistrează în zonele rurale din România. Până în 2016, rata de participare a rămas la un nivel foarte scăzut, înainte de a ajunge la 15,6 % în 2022. În ciuda acestei creșteri semnificative, România se situează încă cu mult sub media UE. În concluzie, s-a înregistrat o creștere a participării la învățarea non-formală, deși în grade diferite.

Figura3 . Educația profesională formală AES în zonele rurale ale celor cinci țări partenere

Sursă: Elaborare proprie a autorilor pe baza datelor de la <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/database>

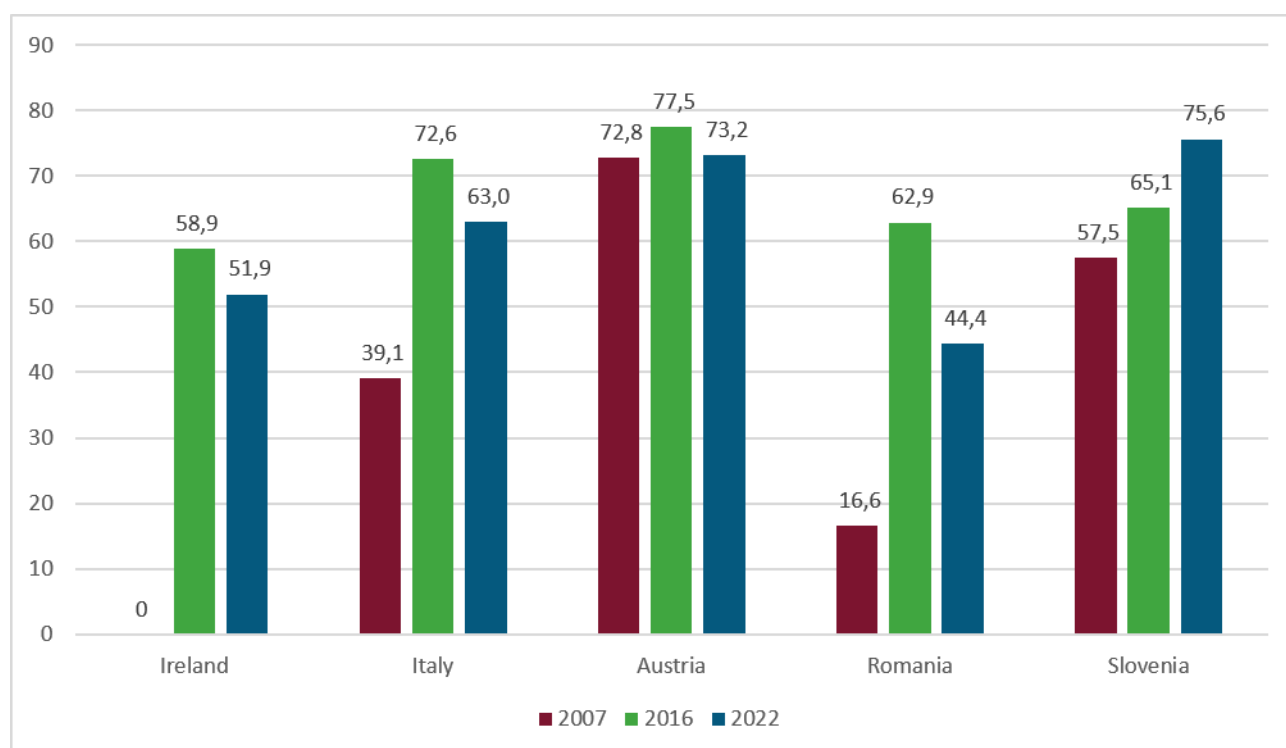
Figura4 . Educația profesională non-formală AES în zonele rurale ale celor cinci țări partenere

Sursă: Realizare proprie a autorilor pe baza <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/database>

În cele din urmă, Figura 5 oferă o imagine de ansamblu asupra participării la învățarea informală în zonele rurale din Irlanda, Italia, Austria, România și Slovenia. Este frapant faptul că procente sunt, în general, mult mai ridicate decât în sondajele AES privind educația formală și non-formală din regiunile rurale. Austria se remarcă în mod deosebit, unde proporția persoanelor care participă la învățarea informală rămâne constant ridicată (77,8 % în 2007, 77,5 % în 2016, 73,2 % în 2022). Se pot observa procente peste medie și în zonele rurale din Italia (39,1% în 2007, 72,6% în 2016, 63,0 % în 2022) și în Slovenia (57,5 % în 2007, 65,1 % în 2016, 75,6 % în 2022). Acest lucru indică, din nou, o cultură puternică a învățării care depășește cadrul educației formale. Proporția învățării informale se situează, de asemenea, la un nivel relativ ridicat în Irlanda, înregistrând o scădere doar între 2016 (58,9 %) și 2022 (51,9 %). Cu toate acestea, evoluția din zonele rurale ale României este deosebit de frapantă, unde participarea la învățarea informală a crescut de la 16,6 % în 2007 la 62,9 % în 2016. Aceasta a fost urmată de o scădere, dar numai până la 44,4 % în 2022. În concluzie, rezultatele arată că învățarea informală este cea mai răspândită formă de învățare în zonele rurale din cele cinci țări. Rata ridicată de participare arată în mod clar că învățarea are loc din ce în ce mai mult în afara sistemului de învățământ formal și reprezintă, prin urmare, un element central al învățării pe tot parcursul vieții. Acest lucru face cu atât mai importantă considerarea învățării informale ca parte integrantă a peisajului educațional și punerea în aplicare a unor măsuri de politică educațională pentru promovarea acesteia.

Figura5 . Învățarea informală AES în zonele rurale din cele cinci țări partenere

Sursă: Realizare proprie a autorilor pe baza <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/database>

Competențele adulților

Austria înregistrează rezultate mixte în *cadrul Programului de evaluare internațională a competențelor adulților* (PIAAC) și se încadrează în intervalul de performanță mediu-superior. Scorul Austriei la alfabetizare, de 254 de puncte, se situează sub media OCDE, în timp ce atât competențele matematice (267 de puncte), cât și capacitatea de rezolvare adaptativă a problemelor (253 de puncte) depășesc ușor media OCDE. Compararea celor două cicluri de sondaje PIAAC evidențiază o scădere a nivelului de alfabetizare în Austria cu aproximativ douăsprezece puncte. Austria urmează astfel o tendință internațională, întrucât în majoritatea țărilor participante, nivelul de alfabetizare fie a scăzut, fie a rămas neschimbat (ibid., pp. 8, 22, 24–26, 32). Rezultatele sondajului PIAAC din 2022/23 arată, de asemenea, că în Austria există o legătură între competențele de bază ale adulților și situația lor profesională, nivelul de educație și participarea socială. În medie, persoanele angajate au scoruri de competență mai ridicate decât cele șomere (Statistik Austria, 2025, pp. 21, 51). În plus, rata de ocupare a adulților cu un nivel scăzut de alfabetizare este de 60%, adică sub media OCDE de 64%, ceea ce subliniază importanța competențelor de bază pentru piața muncii. De asemenea, rezultatele arată că competențele de bază mai bune în rândul adulților austrieci sunt asociate cu o sănătate mai bună, un nivel mai ridicat de încredere socială și un angajament mai frecvent în activități de voluntariat (ibid., pp. 9, 10, 57).

Irlanda, cu un scor de alfabetizare de 263 de puncte, depășește atât Austria, cât și media OCDE, în timp ce rezultatele sale la matematică (260 de puncte) și la rezolvarea adaptativă a problemelor (249 de puncte) se situează sub media OCDE. Nivelul relativ ridicat de alfabetizare reprezintă un punct forte deosebit al adulților irlandezi. În ansamblu, Irlanda se situează, de asemenea, în intervalul superior de performanță la nivel internațional (ibid., pp. 24–26). În toate cele trei domenii de competență, Italia înregistrează scoruri sub media OCDE. La alfabetizare, Italia obține un scor de 245 de puncte, în timp ce la competențe numerice înregistrează 244 de puncte. La rezolvarea adaptativă a problemelor, scorul adulților italieni este mai scăzut, situându-se la 231 de puncte. În ansamblu, rezultatele arată că Italia se află în urma Austriei și a Irlandei în toate cele trei domenii de competență. Decalajul este deosebit de pronunțat în ceea ce privește rezolvarea adaptativă a problemelor, în timp ce diferențele în materie de alfabetizare și competențe numerice sunt ceva mai mici (ibid.).

Întrucât Slovenia a fost inclusă doar în prima rundă a sondajului PIAAC (2013–2016), de atunci nu au mai fost disponibile date suplimentare din acest sondaj, iar România nu a participat la niciun sondaj PIAAC în ultimii ani. Din acest motiv, se utilizează studii suplimentare ale OCDE pentru a examina și analiza indicatori comparabili privind educația adulților și dezvoltarea competențelor în aceste două țări.

Pentru Slovenia, se utilizează ca sursă „Monitorul educației și formării 2025”, care conține informații privind participarea adulților la educația continuă și competențele digitale de bază. Conform raportului, participarea adulților sloveni la activități educaționale între 2016 și 2022 a scăzut de la 40,3 % la 26,5 %, participarea fiind măsurată în ultimele douăsprezece luni. Date mai recente, din 2024, arată că 23,1 % dintre adulții sloveni au participat la educația continuă în ultimele patru săptămâni. Este important de menționat că rezultatele nu sunt direct comparabile din cauza perioadei de observare mai scurte. Cu toate acestea, datele actuale, având în vedere perioada de observare mai scurtă, pot fi considerate un indiciu al unei evoluții cel puțin pozitive a participării la educația continuă în Slovenia, chiar dacă valoarea se situează sub media UE de 39,5 %. Competențele digitale de bază sunt, de asemenea, considerate o provocare, întrucât în 2024 doar 46,7% din populația slovenă cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani deținea cel puțin competențe digitale de bază.

Slovenia se situează, de asemenea, sub media UE de 56% în acest domeniu (Direcția Generală pentru Educație, Tineret, Sport și Cultură a Comisiei Europene, 2025, p. 16).

După cum s-a menționat mai sus, România nu a participat la studiul PIAAC al OCDE, astfel încât nu există scoruri comparabile privind competențele de bază ale adulților. Cu toate acestea, studiul OCDE „Educație și competențe în România” (2025) evidențiază provocări în ceea ce privește dezvoltarea competențelor adulților. În special, sunt evidente deficitele în materie de competențe digitale de bază și participarea scăzută la formarea continuă (OCDE, 2025, pp. 209–213). În 2023, puțin peste 28 % din populația României cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani deținea competențe digitale de bază. În comparație cu alte state membre ale UE, aceasta este cea mai scăzută pondere (ibid., p. 212). Participarea adulților români la educație și formare formală și non-formală a crescut în ultimii ani, dar rămâne scăzută în comparație cu media europeană. În 2022, 26 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani au participat la activități de educație și formare, în creștere față de doar 7 % în 2016. În ciuda acestei evoluții pozitive, România se situează în continuare sub media multor țări din UE și cu mult sub obiectivul UE pentru 2030, de 60 % (ibid., p. 209).

Contextele socio-demografice regionale

Regiunea Stiria din Austria

Stiria este unul dintre cele nouă landuri federale ale Austriei și este împărțită în patru subregiuni (Zona Centrală a Stiriei, Stiria Superioară, Stiria de Est și Stiria de Sud-Vest) (Amt der Steiermärkischen Landesregierung (A17 Landes- und Regionalentwicklung), 2025, p. 6). Conform datelor statistice, Stiria prezintă o structură demografică îmbătrânită. Proportia persoanelor cu vârsta de 65 de ani și peste este de 20,7%, ceea ce este mai mare decât cea a persoanelor cu vârste cuprinse între 0 și 19 ani (18%). La nivel național în Austria, însă, există un raport aproape echilibrat între aceste grupe de vârstă (19,3% și, respectiv, 19,2%). Vârsta medie în Stiria este de 44,3 ani, femeile (45,6 ani) fiind, în medie, mai în vârstă decât bărbații (42,9 ani). Proiecțiile indică o creștere suplimentară a proporției persoanelor cu vârsta peste 65 de ani, ceea ce înseamnă că aspectele demografice vor continua să capete importanță (Land Steiermark, 2025, f.p.).

Grupul-țintă pentru educația adulților din Stiria, la fel ca în multe părți ale Europei, se caracterizează prin eterogenitate și este împărțit pe baza diverselor priorități ale politicii sociale și educaționale. Cu toate acestea, anumite grupuri-țintă relevante pot fi identificate prin intermediul strategiei actuale și al măsurilor de finanțare. De exemplu, Strategia austriacă privind învățarea pe tot parcursul vieții (LLL:2020) prevede că oportunitățile educaționale ar trebui să fie accesibile și fără bariere pentru toate grupurile de persoane. Se pune un accent deosebit pe atingerea celor care, până în prezent, au participat doar în mod minim la măsurile de educație continuă. Acest grup țintă include în primul rând adulți cu un nivel de educație limitat (Gruber & Lenz, 2023, p. 82; Amt der Steiermärkischen Landesregierung (A6 Fachabteilung Gesellschaft), 2023, f.p.). Unul dintre motivele pentru care se acordă sprijin specific acestui grup țintă este faptul că educația adulților nu numai că promovează dezvoltarea personală și profesională, ci are și un impact asupra participării sociale și politice (Land Steiermark, 2026, f. p.). Acest lucru este demonstrat în mod clar și de Inițiativa pentru Educația Adulților (Initiative Erwachsenenbildung), care a fost lansată în 2012 ca o inițiativă comună a guvernului federal și a landurilor și este cunoscută acum sub denumirea de Level Up – Educația Adulților (Level Up – Erwachsenenbildung). Inițiativa se concentrează asupra persoanelor fără diplomă de absolvire a învățământului obligatoriu și le oferă acestora posibilitatea de a obține calificări educaționale, precum și de

a dobândi competențe de bază esențiale, precum cititul, scrisul și matematica (Paar, 2024, n. p.). În plus, populația în vârstă devine un grup țintă din ce în ce mai important în educația adulților. După cum s-a menționat anterior, speranța de viață în Austria este în creștere, iar etapa de viață de după ieșirea din câmpul muncii se întinde acum pe o perioadă mai lungă. În consecință, persoanelor în vârstă li se oferă oportunități de a-și modela în mod activ această etapă a vieții, iar învățarea pe tot parcursul vieții joacă un rol central în acest context. Oportunitățile educaționale și de învățare din etapa târzie a vieții pot contribui în mod semnificativ la menținerea și chiar la îmbunătățirea calității vieții, precum și la promovarea participării sociale (Müller, 2018, pp. 4–5).

Regiunea de Est și Centru din Irlanda

În aprilie 2025, populația Irlandei era estimată la 5,46 milioane (CSO). Dintre adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani, aproximativ 458.000 au participat la activități de învățare formală și/sau non-formală în cele patru săptămâni anterioare studiului SOLAS realizat în aprilie 2025, ceea ce reflectă o rată de participare la învățarea pe tot parcursul vieții (LLL) de 16% (SOLAS). Conform Anchetei privind educația adulților din 2022 realizată de Oficiul Central de Statistică, 52% dintre adulții irlandezi cu vârste cuprinse între 25 și 69 de ani au declarat că au participat la activități de învățare pe tot parcursul vieții în cursul aceluși an.

Județul Meath a înregistrat o populație de 220.826 de locuitori la recensământul din 2022, ceea ce reprezintă o creștere de 13% față de 2016 (CSO). Deși nu există date disponibile public care să indice numărul exact al locuitorilor din Meath care participă la educația adulților, rezultatele recensământului arată că 62.600 de persoane din județ (aproximativ 45% dintre cei cu vârsta de 15 ani și peste) dețineau o calificare de nivel superior în 2022 (CSO). În plus, Consiliul pentru Educație și Formare din Louth și Meath (LMETB) raportează că cel puțin 20.000 de locuitori din Meath beneficiază de programe de educație și formare continuă (FET). Cu toate acestea, participarea la programele FET nu include activități mai ample de învățare pe tot parcursul vieții, precum atelierele comunitare, inițiativele de tip „Men’s Sheds” sau cursurile bazate pe hobby-uri, ceea ce sugerează că implicarea generală este semnificativ mai mare.

În martie 2025, rata șomajului din Irlanda se situa la 4,0%, reprezentând 114.800 de persoane (CSO). Diferențele de gen în ceea ce privește șomajul rămân minime, bărbații și femeile înregistrând rate similare în primul trimestru al anului 2025. Cu toate acestea, lucrătorii necalificați au înregistrat cea mai mare rată a șomajului, de 16% (CSO). Persoanele al căror nivel maxim de studii a fost școala primară (sau care nu au urmat nicio formă de învățământ formal) au înregistrat cea mai mare rată a șomajului dintre toate grupurile de nivel de studii, de 22%. Acest lucru subliniază necesitatea consolidării sprijinului pentru educație și formare profesională în zonele rurale și marginalizate, în special pentru persoanele cu un nivel scăzut de studii formale.

Regiunea Friuli-Venezia Giulia din Italia

Friuli-Venezia Giulia (FVG) este situată în extremitatea nord-estică a Italiei, într-o poziție geografică de o importanță strategică și culturală deosebită. Regiunea reprezintă un punct de întâlnire între zona mediteraneană, Europa Centrală și Europa de Est, stabilindu-se de-a lungul istoriei ca teritoriu de frontieră și comercial. FVG se învecinează cu Austria la nord, cu Slovenia la est, cu regiunea Veneto la vest și cu Marea Adriatică la sud. Din punctul de vedere al administrației publice, FVG este o regiune autonomă. Această autonomie este legată atât de poziția sa geografică, cât și de prezența istorică a minorităților lingvistice și

culturale. Acest lucru conferă regiunii mai multă putere în domenii precum amenajarea teritoriului, dezvoltarea locală și educația.

Bilanțul natural al regiunii FVG este negativ. Numărul deceselor a fost mai mare decât cel al nașterilor și a putut fi compensat doar parțial de migrație (INPS 2024, p. 8). În ansamblu, tendința demografică indică schimbări semnificative în distribuția populației pe categorii de vârstă. Populația cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani reprezintă doar o mică parte din populația totală, în timp ce populația vârstnică crește rapid. Acest lucru duce la o serie de provocări economice și sociale, precum și la dificultatea de a susține o forță de muncă în scădere. În același timp, populația în vârstă de muncă, cu vârsta de la 18 în sus, reprezintă 61,6% din populația totală a regiunii; prin urmare, din punct de vedere cantitativ, educația adulților (EA) în regiunea FVG ar avea un grup-țintă substanțial.

Din perspectiva demografică, educația adulților joacă un rol strategic. Investiția în educația adulților este esențială pentru menținerea competitivității economice și a coeziunii sociale. Având în vedere că majoritatea populației se află în vârstă de muncă, educația adulților asigură actualizarea și recalificarea competențelor profesionale, promovează angajabilitatea, adaptarea la schimbările de pe piața muncii și participarea activă la viața socială și economică. În acest sens, educația adulților reprezintă o pârghe esențială pentru dezvoltarea durabilă a regiunii.

Regiunea FVG a înregistrat o creștere a ocupării forței de muncă în rândul grupului de vârstă 15–64 de ani, care a crescut cu 7.000, de la 501.000 la 508.000. Această creștere a contribuit la reducerea decalajului de gen: rata de ocupare a forței de muncă în rândul bărbaților se situează la 74,4%, în timp ce rata în rândul femeilor este de 64,6%. Cu toate acestea, în ciuda acestei îmbunătățiri, șomajul a crescut cu 9,8% în ansamblu. Fenomenul este deosebit de pronunțat în rândul bărbaților, rata șomajului la bărbați fiind de 12,8%, comparativ cu 6,9% în cazul femeilor (Corriere dell'Economia, 2026, n. p.). În concordanță cu aceste cifre, se înregistrează și date pozitive privind ocuparea forței de muncă, care evidențiază faptul că ratele din FVG se situează peste media națională în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, limitarea șomajului și incluziunea tinerilor adulți pe piața muncii (INPS 2024, p. 8).

IRES Friuli Venezia Giulia indică o distribuție a veniturilor caracterizată de inegalități socio-demografice marcante. Venitul total mediu se ridică la 24 568 €, dar prezintă diferențe semnificative în funcție de gen și vârstă: femeile declară venituri medii cu peste o treime mai mici decât cele ale bărbaților (19 324 € față de 29 586 €). De asemenea, femeile sunt subreprezentate în categoriile de venituri mai ridicate, unde reprezintă doar 26 % dintre contribuabilii care câștigă peste 40 000 de euro. Din punct de vedere demografic, cele mai ridicate niveluri de venit sunt concentrate în perioada de mijloc a vieții active (45–64 de ani), în timp ce acestea sunt semnificativ mai scăzute în rândul tinerilor, în special al celor sub 25 de ani, și în rândul persoanelor în vârstă.

Având în vedere inegalitățile de venit, emanciparea este fundamentală în AE. Aceasta poate consolida autonomia, conștientizarea propriilor competențe și capacitatea de a accesa oportunități de muncă calificate, în special pentru grupurile de populație cu o capacitate de venit mai redusă. Integrarea formării profesionale și a emancipării este, prin urmare, considerată un instrument esențial pentru reducerea inegalităților și promovarea incluziunii socio-economice.

Peisajul lingvistic din regiune este deosebit de divers. Pe lângă italiana, limba națională oficială, există mai multe limbi istorice și minoritare. Friuliana, o limbă romanică de origine istorică, este vorbită în cea mai mare

parte a regiunii și este recunoscută și protejată ca limbă comunitară regională. În mod similar, slovenă este vorbită de comunitățile slovene din zonele de graniță cu Slovenia. Pe lângă acestea, și germana este vorbită în unele comunități istorico-lingvistice din zonele montane și este, de asemenea, recunoscută ca limbă minoritară.

Regiunea Centru din România

Miercurea Ciuc este reședința județului Harghita, situat în regiunea Centru, România. Este o localitate de dimensiuni medii, situată într-un județ care rămâne în mare parte rural și se distinge din punct de vedere etnic în cadrul României. Populația orașului Miercurea Ciuc este de puțin sub 40.000 de locuitori, cu următoarea structură pe vârste (recensământul din 2021): copii (0–14 ani): ~15%, populație în vârstă de muncă (15–64 ani): ~63%, persoane în vârstă (65+): ~21%, ceea ce indică o populație în curs de îmbătrânire, cu o pondere semnificativă a persoanelor aflate peste vârsta de muncă. În 2023, județul Harghita avea o populație de 291.000 de locuitori, ocupând locul 33 din 42 de județe din România. Județul reprezenta 12,8% din populația Regiunii Centrale, dar doar 1,5% din populația țării, ceea ce indică o pondere demografică limitată la nivel național. Având o densitate scăzută a populației, de 43,9 locuitori/km², cu mult sub media națională și regională, și o populație predominant rurală (59,3%), accesul la oportunități de educație și formare profesională este inegal, în special în zonele rurale. Aceste caracteristici evidențiază necesitatea unei oferte educaționale flexibile, accesibile la nivel local și non-formale.

Conform previziunilor Institutului Național de Statistică, județul Harghita ar putea pierde 3,0% din populația sa actuală până în 2030 și 21,4% până în 2060. Această tendință se bazează atât pe scăderea natalității, cât și pe migrație. Județul Harghita prezintă, în ansamblu, o creștere naturală negativă și o populație în scădere din cauza natalității scăzute și a îmbătrânirii accelerate, în special în grupa de vârstă 30–34 de ani — un semn al migrației către alte regiuni în scopul găsirii unui loc de muncă sau al urmăririi studiilor. În Miercurea Ciuc, se înregistrează o ușoară predominanță a femeilor (52,9%) față de bărbați (47,1%). Acest echilibru de gen are un impact asupra cererii de educație pentru adulți, întrucât femeile participă adesea în proporție mai mare la programele de educație orientate către comunitate, dar se pot confrunta cu obstacole legate de responsabilitățile de îngrijire, în special în familiile din mediul rural.

Aceste realități demografice au implicații directe asupra educației pentru adulți: scăderea populației de tineri adulți reduce numărul potențialilor participanți la formarea formală și postșcolară; o prezență mai puternică a cursanților mai în vârstă sugerează o cerere prioritară pentru programe de recalificare sau de învățare pe tot parcursul vieții, destinate lucrătorilor care fac tranziția la o etapă ulterioară a vieții sau pensionarilor care doresc o incluziune activă; migrația continuă ar putea reflecta discrepanțe între competențele locale și oportunitățile de angajare, ceea ce face ca educația pentru adulți să joace un rol esențial în retenția forței de muncă și în menținerea relevanței pe piața muncii.

Harghita se numără printre regiunile cu majoritate maghiară cele mai omogene din punct de vedere etnic din România. Conform recensământului din 2021, aproximativ 72% din populația orașului Miercurea Ciuc se identifică ca fiind de etnie maghiară, 15% ca fiind români, iar proporții mai mici ca fiind romi și alte etnii. La nivel județean, etnicii maghiari constituie aproximativ 85% din populație, comparativ cu aproximativ 13% români. Acest lucru are efecte importante asupra educației adulte din punct de vedere lingvistic: limba maghiară este limba predominantă în mediul familial. Materialele educaționale, activitățile de sensibilizare a comunității și serviciile de sprijin pentru învățare trebuie să fie bilingve sau adaptate cultural pentru a implica

în mod eficient segmentele sociale majore. Identitatea culturală și incluziunea lingvistică pot influența participarea, în special în cazul vorbitorilor de limba română sau al altor minorități.

Datele specifice privind veniturile indică, în general, niveluri salariale mai scăzute comparativ cu media națională, cu disparități între mediul rural și cel urban. Datele naționale privind ocuparea forței de muncă din România arată că șomajul și presiunile asupra veniturilor în zonele rurale sunt, în general, mai mari decât în zonele urbane. Amploarea economică a județului Harghita este modestă — situându-se în categoriile inferioare ale PIB-ului pe cap de locuitor dintre județele românești — ceea ce indică o prosperitate medie mai scăzută și resurse limitate pentru educația autofinanțată. Viața culturală din Harghita include evenimente comunitare active, iar autoritățile regionale promovează adesea proiecte interculturale (de exemplu, inițiative de educație antreprenorială). Cu toate acestea, locuitorii din mediul rural au acces limitat la instituțiile formale, ceea ce subliniază rolul unei educații pentru adulți flexibile și incluzive, care să se adapteze la muncă, familie și stilurile de viață locale.

Rata șomajului la nivel național în România era de aproximativ 5,4% la sfârșitul anului 2024, un nivel moderat, deși sunt probabile variații locale, cu o rată a șomajului mai ridicată în mediul rural. Tendințele istorice sugerează că șomajul afectează populația în mod diferit în funcție de nivelul de educație, cei cu calificări formale mai scăzute fiind mai afectați — un model care se reflectă probabil și în zona rurală a județului Harghita. Educația adulților poate atenua vulnerabilitățile pieței muncii prin îmbunătățirea competențelor și sprijinirea tranziției către un loc de muncă sau către noi sectoare ale pieței muncii.

Regiunea Sloveniei de Est

Slovenia de Est este una dintre cele două regiuni NUTS-2 ale Sloveniei. Aceasta cuprinde opt subregiuni (Pomurska, Podravska, Koroška, Savinjska, Zasavska, Posavska, Jugovzhodna Slovenija și Primorsko-notranjska) și se caracterizează printr-un profil demografic și socio-economic diversificat în comparație cu media națională (Republica Slovenia, 2023). Politicile naționale de coeziune clasifică Slovenia de Est ca o regiune mai puțin dezvoltată în comparație cu Slovenia de Vest. Conform celor mai recente estimări, Slovenia are o populație totală de 2,12 milioane de locuitori (estimare pentru 2025), Slovenia de Est având aproximativ 1,10 milioane de locuitori în 2020. Distribuția populației reflectă o combinație de centre urbane (de exemplu, Maribor, Celje, Velenje) și zone rurale întinse, ceea ce duce la variații interne semnificative în ceea ce privește dinamica demografică și accesul la servicii (Republica Slovenia, 2023).

Datele demografice pentru Slovenia indică o tendință pe termen lung de îmbătrânire a populației. La nivel național, ponderea persoanelor cu vârsta de 65 de ani și peste a crescut treptat, în timp ce grupurile de vârstă mai tinere se reduc, fenomen determinat parțial de ratele scăzute de fertilitate și de migrația internă către zonele urbane. Deși datele regionale pentru Slovenia de Est nu sunt publicate direct în rapoartele naționale disponibile, proporția ridicată de așezări rurale și semi-rurale sugerează că presiunile legate de îmbătrânire sunt cel puțin la fel de semnificative în Slovenia de Est ca și în restul țării.

Această îmbătrânire demografică are implicații importante asupra cererii de educație și formare: persoanele în vârstă se confruntă adesea cu obstacole mai mari în ceea ce privește participarea la educația formală și non-formală din cauza constrângerilor de timp, a barierelor tehnologice sau a problemelor legate de sănătate, dar reprezintă, de asemenea, un grup-țintă în creștere pentru politicile de învățare pe tot parcursul vieții.

Profilul demografic al Sloveniei de Est se suprapune cu provocările socio-economice. Datele anterioare privind dezvoltarea regională indică faptul că PIB-ul pe cap de locuitor al Sloveniei de Est se situează sub cel al Sloveniei de Vest și sub media UE, reflectând disparități structurale în dezvoltarea economică. (De exemplu, datele regionale din 2018 plasau PIB-ul pe cap de locuitor al Sloveniei de Est semnificativ sub valoarea de referință a UE, un indicator al decalajelor economice regionale persistente.)

Datele privind piața muncii ilustrează motivul pentru care AE este strâns legată de politica ocupării forței de muncă. În Slovenia, rata șomajului în 2024 a fost de 3,7%, cu aproximativ 38.000 de șomeri în medie (conform datelor din sondaje), în timp ce ocuparea forței de muncă a atins unul dintre cele mai ridicate niveluri din ultimul deceniu. În același timp, șomajul (înregistrat) rămâne un indicator important pentru planificarea programelor. În 2024, Serviciul de Ocupare a Forței de Muncă a raportat o medie anuală de 45 982 de șomeri înregistrați, iar profilul șomajului înregistrat evidențiază grupuri-țintă relevante din perspectiva guvernanței: 41,9 % șomeri de lungă durată, 37,6 % cu vârsta de peste 50 de ani și 19,5 % cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani.

Aceste tendințe sunt extrem de relevante pentru Slovenia de Est, unde îmbătrânirea demografică și modelele de așezare rurală amplifică importanța unor parcursuri accesibile și coordonate la nivel local către învățare și formare. Prin urmare, guvernanța trebuie să se alinieze la măsurile privind piața muncii, asigurând în același timp că programele de învățare bazate pe comunitate și orientate spre incluziune sunt disponibile dincolo de obiectivele stricte de angajabilitate.

Ținând seama de caracteristicile demografice și socio-economice, se conturează mai multe grupuri-țintă prioritare pentru educația adulților în estul Sloveniei: adulții cu doar studii de bază sau un nivel de educație inferior, care sunt subreprezențați în educația formală a adulților; adulții în vârstă (peste 50 de ani), cu rate de participare substanțial mai scăzute la educația formală; persoanele din zonele rurale și izolate, unde barierele geografice și oferta locală limitată reduc accesibilitatea; precum și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și adulții șomeri de lungă durată, care ar putea avea nevoie de recalificare sau perfecționare profesională pentru a-și îmbunătăți capacitatea de angajare. Aceste date indică necesitatea unei oferte de educație pentru adulți flexibile și accesibile la nivel local, care să combine formate de învățare față în față și digitale, acțiuni de sensibilizare adaptate și servicii de sprijin pentru populațiile defavorizate. Astfel de caracteristici sunt în concordanță cu obiectivele proiectului AEdUHUBs și oferă o bază solidă de dovezi pentru proiectarea unor centre specifice în estul Sloveniei.

Structuri de guvernanță regională

Regiunea Stiria din Austria

În Austria, structura de guvernanță se bazează pe un cadru pentru educația publică a adulților (AE). Acest cadru este reglementat de Legea privind finanțarea educației adulților din 1973, care a stabilit principalele principii și mecanisme de finanțare, a înființat Institutul Federal pentru Educația Adulților (Bundesinstitut für Erwachsenenbildung, Bifeb) și recunoaște Conferința Austriacă pentru Educația Adulților (Konferenz der Erwachsenenbildung Österreichs, KEBÖ) ca principală organizație-umbrelă de interes. Departamentul de Educație a Adulților din cadrul Ministerului pentru Femei, Știință și Cercetare coordonează Bifeb ca agenție subordonată. Sarcina Bifeb este profesionalizarea EA și, printre altele, oferă o gamă largă de cursuri pentru profesioniștii din domeniul EA. Împreună cu KEBÖ, Bifeb formează Sistemul Cooperativ de Educație a

Adulților (Kooperatives System der Erwachsenenbildung). Această structură cooperativă dezvoltă și implementează inițiative pentru profesionalizare și asigurarea calității. Ö-Cert, cadrul național de asigurare a calității din Austria, și Academia Austriacă de Formare Continuă (Weiterbildungsakademie Österreich, wba) asigură acreditarea furnizorilor și a profesioniștilor, în timp ce Level-Up este programul de stat pentru educația de bază a adulților (ABE). Toate aceste trei agenții fac parte dintr-o structură centrală de guvernare recent formată, sub auspiciile departamentului ministerial.

Guvernele regionale joacă un rol important în promovarea și finanțarea educației adulților, în special atunci când finanțarea sau acreditarea sunt reglementate de legi conform cărora guvernul federal și guvernele regionale trebuie să își împartă contribuțiile (de exemplu, Ö-Cert și Level-Up). Un exemplu de promovare este Strategia LLL – Viitorul educației adulților în Stiria (LLL-Strategie – Zukunft Erwachsenenbildung Steiermark), care a fost elaborată de guvernul regional al Stiriei și definește liniile de acțiune pentru furnizorii regionali de educație pentru adulți. Rețeaua Weiter.Bildung reunește Uniunile regionale de lucru pentru educația adulților, Uniunile regionale de lucru pentru bibliotecile publice și reprezentanți ai guvernelor regionale. În regiunea Stiria, interesele din cadrul acestei rețele sunt reprezentate de Rețeaua de Educație din Stiria (Steirisches Bildungsnetzwerk), care gestionează „Navigatorul de formare continuă” (Weiterbildungsnavi), o platformă online care oferă informații despre cursurile din regiune. Un actor complementar la nivel regional în Stiria îl reprezintă agențiile de dezvoltare regională semi-publice, care dispun de departamente de orientare educațională și profesională.

Educația adulților din Austria se caracterizează printr-un peisaj instituțional divers și puternic corporatist. Printre cei mai importanți actori corporatiști se numără KEBÖ, care reunește cele zece cele mai mari asociații publice de educație pentru adulți din țară (erwachsenenbildung.at, n.d.-b, n. p.). Acestea urmăresc să consolideze și să extindă societatea civilă prin promovarea unor abordări educaționale bazate pe solidaritate, a unor metode de participare civică și a unor procese colaborative de implicare comunitară și de partajare a cunoștințelor (Bundesinstitut für Erwachsenenbildung, 2019, p. 1). La nivel regional, sunt importante organizațiile de educație a adulților din cadrul Camerei Muncii – Școala Populară Superioară (Volkshochschule, VHS) și Institutul pentru Formare Profesională a Adulților (Berufsförderungsinstitut, Bfi) – precum și din cadrul Camerei de Comerț – Institutul pentru Promovarea Economică (Wirtschaftsförderungsinstitut, Wifl). Acestea sunt responsabile de informare și orientare, precum și de o gamă largă de cursuri în domeniul educației profesionale pentru adulți (AVE), al educației de bază pentru adulți (ABE) și al educației populare pentru adulți (APE).

Serviciul Public de Ocupare a Forței de Muncă (Arbeitsmarktservice, AMS) joacă, de asemenea, un rol important. Acesta sprijină atât persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și pe cele angajate, printr-o gamă de servicii de orientare, formare și servicii legate de piața muncii, fiind cea mai importantă agenție de finanțare din punct de vedere cantitativ pentru AE, în special pentru organizațiile din sectorul privat din domeniul AE. Aceste organizații se concentrează, de obicei, pe formarea continuă profesională și pe cea legată de locul de muncă. În comparație cu mulți furnizori publici, instituțiile din sectorul privat sunt adesea capabile să răspundă mai rapid la schimbările cerințelor pieței muncii. Această flexibilitate este deosebit de importantă într-un context în care dobândirea de competențe practice, relevante pentru piața muncii, a devenit un obiectiv central al politicii educaționale.

Regiunea de Est și Midland din Irlanda

Educația adulților (EA) în Irlanda are două orientări foarte vizibile. Prima orientare se numește oficial „Educație și formare continuă” (FET). Aceasta este în mare parte formalizată și se concentrează pe educația profesională a adulților (EPA), incluzând certificatele post-absolvire (PLC), uceniciile, stagii de practică și formarea pe termen scurt legată de piața muncii. A doua orientare este de natură non-formală și se concentrează pe reconectarea adulților la activitățile de învățare. În special, această orientare se adresează adulților care au fost marginalizați social sau în cadrul sistemului educațional. Aceste grupuri de adulți sunt sprijinite în revenirea la educația non-formală, în dobândirea competențelor de alfabetizare de bază și în conectarea la activitățile de învățare din comunitatea lor. Aceasta este denumită și „Educație comunitară”.

Există o structură de guvernare națională bine definită. Departamentul pentru Educație și Formare Continuă, Cercetare, Inovare și Știință (DFHERIS), din cadrul ministerului național cu același nume, este responsabil de politica națională, finanțarea și planificarea strategică în domeniul FET. Acesta alocă fonduri și oferă îndrumare agențiilor și organismelor însărcinate cu implementarea programelor. Un alt actor-cheie este SOLAS, Autoritatea pentru Educație și Formare Continuă. Este o agenție de stat responsabilă de planificarea, finanțarea și coordonarea FET la nivel național. Aceasta gestionează bugetele pentru FET, precum și pentru educația de bază a adulților (ABE), programele de alfabetizare și educația comunitară. În plus, SOLAS publică planuri FET aliniate la piața muncii, care ghidează activitatea Consiliilor de Educație și Formare (ETB). Cele 16 ETB-uri din Irlanda oferă programe FET la nivel regional. ETB-urile sunt responsabile de punerea în aplicare a strategiilor elaborate de SOLAS, asigurând alinierea la cerințele pieței muncii și la prioritățile naționale. Acestea oferă o gamă largă de programe, inclusiv cursuri PLC, ucenicii, educație comunitară și Youthreach (un program de învățare duală cu durata de doi ani destinat tinerilor șomeri care au abandonat școala timpuriu). De asemenea, ETB-urile raportează direct către SOLAS rezultatele cursanților, numărul de participanți și ratele de progres. Un alt organism public care raportează ministerului este Quality and Qualifications Ireland (QQI). Printre principalele sale sarcini se numără supravegherea validării programelor FET și asigurarea standardelor de calitate atât în cadrul învățământului formal, cât și al celui non-formal pentru adulți. Pe scurt, învățământul pentru adulți din Irlanda este finanțat și susținut prin DFHERIS, SOLAS, ETB-uri și diverse inițiative finanțate de UE, disponibile furnizorilor de servicii de învățământ pentru adulți.

În completarea acestor actori formali, există două organizații de interes care merită menționate. Prima este AONTAS, Organizația Națională pentru Învățarea Adulților din Irlanda. Activă din 1969, AONTAS militează pentru învățarea adulților și se autointitulează „vocea învățării adulților”. Aceasta urmărește să influențeze elaborarea politicilor pe baza unor valori fundamentale precum justiția socială, diversitatea și feminismul și acționează în direcția egalității sociale, a incluziunii și a dezvoltării comunitare. A doua organizație de interes este NALA, Agenția Națională pentru Alfabetizarea Adulților. Misiunea sa este de a sensibiliza publicul cu privire la toate aspectele legate de alfabetizare, în special la diversele servicii de alfabetizare oferite de ETB-uri. În plus, NALA oferă

oportunități de învățare prin intermediul televiziunii, radioului, presei scrise, precum și prin îndrumare individuală, atât față în față, cât și online.

Sectorul privat joacă un rol esențial prin oferirea de formare la locul de muncă și dezvoltare profesională la nivel local, adesea integrate cu FET, de exemplu prin cursuri de ucenicie. În plus, organizațiile societății civile sunt implicate în furnizarea de programe de alfabetizare și de educație comunitară la nivel local.

Regiunea Friuli-Venezia Giulia din Italia

Italia dispune de un sistem de învățare pentru adulți (ALS) destul de formal și coordonat de stat. La nivel național, Reforma Fornero din 2012 a reprezentat un pas important în dezvoltarea politicilor de educație pentru adulți (AE), în special pentru șomeri și pentru lucrătorii aflați în situații precare. Acest cadru de reglementare este completat de strategiile de investiții ale Planului național de redresare și reziliență (Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza, PNRR). Acest plan acordă o atenție considerabilă formării și competențelor, cu repercusiuni la nivel regional, inclusiv în regiunea Friuli-Venezia Giulia (FVG).

Guvernanța EA la scară națională este structurată pe două linii. Pe de o parte, Ministerul Educației, Universităților și Cercetării (Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca, MIUR) și Oficiile Școlare Regionale (Uffici Scolastici Regionali, USR) reglementează Centrele Regionale pentru Educația Adulților (Centri Provinciali per l'Istruzione degli Adulti, CPIA) și cursurile formale de EA pe care acestea le oferă. CPIA-urile sunt școli publice care oferă educație de bază pentru adulți (ABE) la nivel primar și secundar, educație profesională pentru adulți (AVE) sau educație lingvistică și culturală pentru cetățenii străini. Pe de altă parte, reglementările naționale și programele UE (Erasmus+, Fondul Social European și PNRR) definesc obiectivele, standardele și prioritățile în domeniul educației non-formale a adulților, în special în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții, competențele digitale și profesionalizarea.

La nivel regional, Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia (RFVG) joacă un rol central în organizarea, finanțarea și acreditarea cursurilor de AVE. Planul regional de formare profesională, în conformitate cu legislația națională, coordonează educația adulților, acordă o atenție deosebită zonelor rurale și montane și promovează măsuri de incluziune socială. RFVG are mai multe responsabilități: gestionează un catalog regional de formare, destinat persoanelor angajate și șomere, precum și întreprinderilor; eliberează acreditări instituțiilor de formare care oferă cursuri finanțate din fonduri publice; și implementează programele UE. În plus, există agenția regională pentru ocuparea forței de muncă și formare (Lavoro FVG), care este responsabilă de gestionarea fondurilor, monitorizare, acreditare și de Serviciul IVC (Identificarea, Validarea și Certificarea Competențelor). RFVG definește, de asemenea, orientări specifice, precum planul strategic „Învățăm și lucrăm în FVG” (Apprendiamo & lavoriamo in FVG), și coordonează implementarea cursurilor de formare chiar și în cele mai îndepărtate zone ale regiunii, împreună cu autoritățile locale. Centrele de ocupare a forței de muncă (Centri per l'Impiego, CPI), situate în mai multe

municipalități, joacă, de asemenea, un rol important, deoarece coordonează activitățile de formare profesională din regiune și gestionează finanțarea pentru ocuparea forței de muncă. Printre părțile interesate din mediul corporatist, camerele de comerț, sindicatele și asociațiile profesionale (de exemplu, Asociația Artizanilor, Confartigianato) promovează cursuri de formare profesională care corespund nevoilor pieței locale a muncii.

Autoritățile de la nivel provincial sau municipal joacă, de asemenea, un rol important în coordonarea formării profesionale, în special în zonele rurale și montane, oferind servicii de orientare profesională, participând la conceperea în comun a cursurilor de formare și sprijinind formarea non-formală, cum ar fi atelierele și seminariile.

Furnizorii de educație adultă sunt reprezentați de o rețea de instituții de formare acreditate (de exemplu, AD Formandum, ENAIP FVG, CEFAP FVG, CIVIFORM, IAL FVG sau CRAMARS). Aceste instituții oferă cursuri gratuite pentru rezidenții din FVG, în cadrul unor programe precum Piazza GOL, cursuri de competențe digitale, dezvoltare profesională sau calificări specifice unui anumit sector. Părțile interesate din societatea civilă — asociații locale, centre comunitare și cooperative sociale — sunt implicate activ în organizarea formării continue, adesea în colaborare cu organismele publice. Contribuția lor este deosebit de importantă în răspunsul la nevoile sociale specifice și în promovarea participării active a comunității.

În cele din urmă, întreprinderile din sectorul privat reprezintă un element-cheie al sistemului regional de învățământ profesional (ALS). Întreprinderile, în special din sectoarele turismului, agriculturii și artizanatului, colaborează cu instituțiile de formare pentru a dezvolta cursuri adaptate nevoilor lor. Accentul se pune în prezent pe digitalizare, inovare tehnologică și siguranța la locul de muncă. În FVG, această colaborare se concretizează prin formare internă, stagii curriculare și extracurriculare, precum și cursuri specifice pentru competențe tehnice și digitale.

Regiunea Centru din România

Educația adulților (EA) în orașul Miercurea Ciuc și în județul Harghita se înscrie într-un cadru de guvernare pe mai multe niveluri, definit de legislația națională, programele UE, strategiile județene, inițiativele autorităților locale și agențiile pieței muncii. Cu toate acestea, spre deosebire de sistemele formale de învățământ școlar și universitar, EA nu este încă instituționalizată ca sector de sine stătător, cu un cadru legal solid propriu la nivel județean — dimpotrivă, aceasta este integrată în structuri instituționale mai ample privind educația, piața muncii și incluziunea socială.

La nivel național, educația pentru adulți (AE) din România se încadrează într-un context politic reglementat, dar transectorial, care implică mai multe ministere și agenții. Ministerul Educației stabilește standardele oficiale pentru educația continuă, învățarea pe tot parcursul vieții și formarea profesională în conformitate cu legislația națională în domeniul educației și este responsabil pentru învățământul obligatoriu și cadrele de certificare. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) administrează programe de educație profesională pentru adulți (AVE), inclusiv de recalificare și perfecționare, finanțate adesea din fonduri UE (de exemplu, FSE+ prin programele

„Educație și Ocupare”). ANOFM din Harghita enumeră în prezent proiecte naționale precum COMPETENT – formare pentru competitivitate și START – calificări și sprijin pentru ocuparea forței de muncă, indicând inițiative structurate de învățare pentru adulți aliniate la integrarea pe piața muncii. Fondul Social European Plus (FSE+) și Programul Operațional Capital Uman cofinanțează educația de a doua șansă și educația de reintegrare (de exemplu, REAL – Școală deschisă pentru toate vârstele), care a sprijinit sute de adulți și tineri care au abandonat școala timpuriu să se întoarcă la studii.

Spre deosebire de țările UE care dispun de legislație specifică privind educația adulților, guvernarea din România integrează de obicei educația adulților în cadrul legislației privind educația profesională formală, al politicii pieței muncii și al programelor operaționale ale UE. Acest lucru înseamnă că furnizorii de educație pentru adulți trebuie să interacționeze cu autoritățile naționale de acreditare, iar cursanții adulți sunt eligibili pentru formare subvenționată prin intermediul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă (ANOFM) sau al proiectelor finanțate, mai degrabă decât printr-o reglementare distinctă la nivel județean. Cu toate acestea, organizațiile de educație pentru adulți pot oferi oportunități de educație non-formală bazate pe proiecte ale UE tuturor celor interesați. Finanțarea educației adulților în județul Harghita se bazează pe proiecte și are un caracter mixt, nefiind susținută de o alocare bugetară județeană specifică. Acest mix include fonduri UE, finanțare din partea guvernului național, cofinanțare județeană și locală, precum și contribuții și parteneriate din sectorul privat.

La nivel regional/județean, Consiliul Județean Harghita și Inspectoratul Școlar Județean Harghita joacă un rol central în coordonarea și implementarea proiectelor din domeniul educației — inclusiv a componentelor de educație a adulților atunci când acestea sunt legate de competențele forței de muncă, incluziune sau competențe digitale. Consiliul Județean elaborează strategii județene (de exemplu, strategia pentru tineret) și sprijină proiectele educaționale, deși educația adulților în sine nu face obiectul unei legislații județene dedicate. Inspectoratul Școlar Județean Harghita gestionează proiecte precum inițiativa REAL, care ilustrează capacitatea locală de implementare în ceea ce privește reintegrarea adulților și educația de a doua șansă. Municipality (de exemplu, consiliul local din Miercurea Ciuc) coordonează implementarea locală a programelor și colaborează la proiecte cu autoritățile județene, ONG-urile și actorii privați.

Pe lângă organismele publice, actorii de pe piața muncii și intermediarii joacă un rol esențial. ANOFM Harghita implementează programe legate de piața muncii. În calitate de actor corporatist, Camera de Comerț influențează cererea de educație și formare pentru adulți (AVE) prin parteneriate, în special pentru învățarea legată de locul de muncă, ucenicii și perfecționarea profesională. Un consorțiu înființat pentru educația duală include firme locale și furnizori de educație și formare pentru adulți, ceea ce indică o colaborare între părțile interesate din sectorul public și cel privat pentru a face legătura între nevoile educaționale și cele ale forței de muncă. Organizațiile societății civile — în principal ONG-uri, organizații comunitare și centre culturale —

oferă educație alternativă non-formală, adesea susținută indirect prin finanțare sau parteneriate (de exemplu, alfabetizare culturală, ateliere de învățare pe tot parcursul vieții).

Regiunea Sloveniei de Est

În Slovenia, educația adulților (EA) este organizată ca parte a unui sistem mai amplu de învățare pe tot parcursul vieții (LLL), care integrează educația formală, educația non-formală și învățarea informală. Sistemul este coordonat în principal la nivel național, dar punerea în aplicare depinde în mare măsură de contextele locale și regionale — în special în Slovenia de Est, unde dispersia rurală și îmbătrânirea demografică modelează cererea, accesul și participarea.

Autoritățile naționale stabilesc orientările strategice și asigură cadrele juridice și de finanțare prin Rezoluția privind Programul național de educație a adulților 2022–2030 (Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih, ReNPIO 2022–2030) și Programul anual de educație a adulților (Letni program izobraževanja odraslih, LPIO). În ceea ce privește ReNPIO, o structură consultativă la nivel de experți, Consiliul de experți pentru educația adulților, sprijină coerența politicilor și monitorizarea acestora. Slovenia reglementează educația adulților printr-o structură pe mai multe niveluri, care combină planificarea strategică națională, programele anuale de implementare și măsurile locale de interes public. ReNPIO este instrumentul-cheie al politicii naționale, care definește interesele publice, stabilește obiective și indicatori, identifică domeniile prioritare și grupurile-țintă și specifică mecanismele de coordonare și monitorizare. Acesta descrie în mod explicit modul în care interacționează planificarea națională și cea locală. La nivel național, ministerul responsabil (în prezent din cadrul portofoliului educației) elaborează propunerea în cooperare cu alte ministere și organisme guvernamentale. Programul este adoptat la nivel de stat, în timp ce punerea în aplicare anuală este asigurată de LPIO. La nivel local, municipalitățile pot defini interesele publice și adopta propriile programe anuale de educație a adulților, ceea ce este deosebit de relevant pentru asigurarea disponibilității serviciilor în zonele rurale și pentru grupurile cu risc mai ridicat de excluziune.

Acest model de guvernare reflectă natura transsectorială a educației adulților: aceasta nu este doar o temă a politicii educaționale, ci se intersectează și cu politica ocupării forței de muncă, incluziunea socială, sănătatea, migrația și dezvoltarea regională. ReNPIO 2022–2030 subliniază chiar necesitatea coordonării inter-ministeriale și a unei finanțări stabile, provenind din surse multiple, recunoscând necesitatea cooperării între diferite domenii de politică.

Andragoški center Slovenije (Institutul Sloven pentru Educația Adulților, ACS) este instituția publică centrală din Slovenia pentru dezvoltarea EA. Printre alte funcții, ACS gestionează mecanismele naționale de informare și de sprijinire a calității, susține activitățile de sensibilizare și de creștere a gradului de conștientizare și dezvoltă instrumente naționale care contribuie la structurarea pieței EA pentru cursanți și furnizori (de exemplu, platforme naționale de informare privind oportunitățile de învățare și orientare). Un alt exemplu este portalul național al ACS „Kam po znanje”, un portal central sau un hub digital pentru furnizarea educației adulților în Slovenia. Portalul reunește

informații despre instituții și programele acestora, atât în context formal, cât și non-formal, și servește ca instrument de transparență și acces. Acest tip de infrastructură digitală națională este relevant pentru conceptul AEduHUBs, deoarece ilustrează modul în care Slovenia susține deja accesibilitatea informațiilor — în timp ce abordarea AEduHUBs poate consolida accesul local, relațional și fizic prin intermediul unor modele de servicii bazate pe centre.

Există un peisaj mixt al furnizorilor, cu furnizori de educație adultă (AE) de obicei publici, inclusiv școlile populare (Ljudske univerze), dar și școli secundare, instituții de învățământ superior, furnizori privați, ONG-uri și organizații comunitare. Furnizorii oferă educație generală, alfabetizare și competențe de bază, educație de a doua șansă, învățarea limbilor străine, competențe digitale, formare profesională și o gamă de oportunități de învățare bazate pe comunitate. Provocările practice de implementare din estul Sloveniei rezultă din combinația dintre municipalitățile mai mici și așezările dispersate. Chiar și acolo unde există oferte de formare, guvernarea trebuie să abordeze barierele de accesibilitate, cum ar fi transportul și constrângerile de timp.

Serviciul de Ocupare a Forței de Muncă din Slovenia (Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ZRSZ) și alți actori de pe piața muncii sunt actori importanți. O mare parte a cererii de educație pentru adulți este legată de nevoile pieței muncii și de politica activă a pieței muncii (ALMP). ZRSZ nu numai că monitorizează tendințele pieței muncii, ci susține și cursurile de formare și perfecționare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru grupurile vulnerabile. Contextele pieței muncii sunt importante pentru guvernare, deoarece acestea determină fluxurile de finanțare, grupurile-țintă și prioritățile politice, în special în ceea ce privește recalificarea și perfecționarea profesională.

Finanțarea activităților de angajare (AE) în Slovenia este mixtă. ReNPIO 2022–2030 prevede că activitățile de angajare de interes public sunt finanțate din bugetul de stat, bugetele municipale și alte surse, inclusiv fonduri UE. În practică, acest lucru se traduce printr-o combinație de finanțare publică de bază (funcții de serviciu public și programe prioritare), finanțare bazată pe proiecte (inclusiv fondurile de coeziune ale UE și alte scheme europene), finanțare legată de piața muncii (formare legată de angajabilitate și politici active pe piața muncii) și contribuții ale participanților/angajatorilor pentru anumite tipuri de învățare non-formală.

Slovenia dispune de o rețea bine consolidată de școli populare superioare (Ljudske univerze), care reprezintă unul dintre cei mai importanți piloni ai ofertei publice de educație pentru adulți. Școlile populare superioare sunt, de obicei, înființate de municipalități sau de grupuri de municipalități și sunt distribuite pe întreg teritoriul țării pentru a asigura accesibilitatea la nivel local. Acestea sunt importante deoarece oferă educația ca bun public, mai degrabă decât ca un serviciu determinat exclusiv de forțele pieței. Misiunea lor principală este de a asigura oportunități de învățare incluzive, accesibile la nivel local și flexibile pentru adulți, indiferent de vârstă, nivelul de studii anterioare, statutul profesional sau locul de reședință. Universitățile populare din Slovenia sunt organizate în

cadru unei rețele naționale profesionale și de promovare, coordonată de Asociația Universităților Populare din Slovenia (Zveza ljudskih univerz Slovenije, ZLUS).

Cererea de educație pentru adulți

Structura cererii

Conform rapoartelor regionale, cererile reflectă ceea ce se discută în contextele economic, politic, al societății civile și al educației adulților. În mod deosebit, nevoile pieței muncii au fost subliniate în Irlanda, Italia și România. Dincolo de acest punct comun, se pot observa diferențe. În România, au fost evidențiate structurile economice locale, în timp ce în Italia a existat o cerere suplimentară pentru incluziune socială. În Irlanda, strategiile guvernamentale joacă un rol semnificativ. Din rezumatul privind structura și guvernanta educației adulților, putem deduce că, în România, se consideră că piața coordonează cererea și oferta, în timp ce în Italia acest rol revine guvernului în combinație cu programele europene, iar în Irlanda – guvernului în combinație cu organizațiile afiliate statului și grupurile de interese.

Și în Slovenia au fost menționate nevoile pieței muncii, însă acestea sunt comunicate în primul rând printr-o strategie națională, care pare să reflecte o gamă mai largă de aspecte la care se așteaptă ca educația adulților să contribuie. Pe lângă răspunsul la nevoile pieței muncii, printre cerințe se numără și creșterea ratelor de participare la educația adulților, îmbunătățirea nivelului de educație și consolidarea competențelor de bază. După cum am aflat deja, Institutul Sloven pentru Educația Adulților este un actor important, care comunică aceste cerințe, de exemplu prin Planul ReNPIO pentru Educația Adulților.

În ceea ce privește regiunea austriacă Stiria, situația a fost descrisă într-un mod complet diferit. Aici, statisticile regionale privind educația adulților au fost utilizate pentru a susține că există o cerere ridicată de oportunități educaționale care nu sunt legate exclusiv de carieră. Acest lucru a fost explicat prin referire la acțiunile strategice ale furnizorilor de educație pentru adulți, care au condus la o creștere a ofertei și, în consecință, au creat noi cereri în rândul cursanților. În Stiria există o strategie regională care definește cerințele politice, dar relevanța acestora în domeniul educației adulților este destul de redusă. O explicație pentru rolul relativ marginal al pieței muncii este faptul că structurile de guvernanta din Austria sunt divizate, astfel încât ABE și APE sunt coordonate politic în mod diferit față de AVE.

Domenii și teme solicitate

Exemplul austriac relevă modul în care structura cererii se traduce în domenii și teme specifice. Domeniul cu cea mai mare cerere din partea cursanților din Stiria este educația populară pentru adulți (APE), cu accent pe învățarea pentru dezvoltarea personală dincolo de piața muncii. Temele legate de sănătate, bunăstare și sport sunt solicitate de cursanți. Guvernul regional acordă, de asemenea, prioritate educației civice și educației de bază pentru adulți (ABE). Alfabetizarea digitală este o temă de o relevanță deosebită în acest sens, în timp ce sustenabilitatea este o temă care

poate fi corelată cu educația civică în sensul cel mai larg. Este interesant de remarcat că cererile cursanților și cele ale guvernului regional nu coincid. Presupunem că acest lucru este rezultatul rolului marginal al guvernului, care nu oferă prea multă finanțare și sprijin, în comparație cu rolul mai puternic pe care părțile interesate și furnizorii de educație pentru adulți îl au în coordonarea cererii și ofertei de educație pentru adulți.

În Italia, România și Slovenia, există cerere pentru servicii în domeniile ABE, educației profesionale pentru adulți (AVE) și APE. În ceea ce privește AVE, în toate cele trei țări au fost menționate perfecționarea și recalificarea forței de muncă angajate și șomere, formarea profesională pe termen scurt legată de locul de muncă și formarea în cadrul întreprinderilor. Competențele digitale, antreprenoriatul și angajabilitatea sunt teme care au fost subliniate în aceste rapoarte regionale. Se observă diferențe în ceea ce privește ABE. Programele italiene pentru ABE și educația de a doua șansă sunt formalizate în cadrul CPIA și vizează obținerea certificatelor de nivel primar și secundar. În cazul României, a fost evidențiată, de asemenea, nevoia de educație de a doua șansă, dar, în plus, a fost menționată ca problemă reintegrarea pe piața muncii. Probabil ca urmare a situației demografice diferite, raportul regional sloven a indicat necesitatea abordării învățării legate de integrare în cadrul ABE. În ceea ce privește APE, situația este similară cu cea din Austria, cel puțin în Slovenia și Italia, unde se așteaptă ca APE să faciliteze actualizarea continuă, participarea socială și dezvoltarea personală (de exemplu, bunăstarea, îmbătrânirea activă sau agricultura și alimentația). În raportul regional românesc, învățarea culturală a fost considerată o prioritate. Mijloacele de abordare a acestor teme sunt similare în toate cele trei țări; educația comunitară pare a fi abordarea preferată.

Educația comunitară este, de asemenea, o abordare larg răspândită în Irlanda și este utilizată atât în cadrul ABE, cât și al APE. Ambele se concentrează pe alfabetizare, competențe numerice și incluziunea grupurilor marginalizate din cadrul populației. După cum s-a menționat în secțiunea anterioară, AVE este coordonată în Irlanda de o agenție națională. Din acest motiv, ea urmează o definiție consolidată a cererilor. Perfecționarea și recalificarea sunt importante, la fel ca ucenicile și micro-certificările. Temele legate de alfabetizarea digitală, competențele ecologice și inovarea în afaceri urmează să fie abordate în domeniul AVE pentru a răspunde nevoilor pieței muncii irlandeze.

Tabelul4 . Prezentare generală a structurii cererii, precum și a domeniilor și temelor solicitate

Regiune	Structura cererii	Domenii și teme AE	Teme specifice
Stiria Austria	Oportunități educaționale care nu sunt exclusiv legate de carieră Extinderea ofertei contribuie la creșterea cererii, coordonată de părțile interesate	APE: Dezvoltare personală, educație civică ABE: Alfabetizare	Alfabetizarea digitală Sănătate, bunăstare, sport, durabilitate
Estul și Regiunea Centrală Irlanda	reflectă tendințele pieței muncii, strategia guvernamentală și cerințele actuale privind perfecționarea profesională	AVE: perfecționare/recalificare, micro-certificări, ucenicii	Alfabetizarea digitală, competențele ecologice, inovarea în afaceri, robotica

	... coordonate de stat (?) și de părțile interesate	ABE: alfabetizare, competențe numerice, incluziune	
Friuli-Venezia Giulia Italia	reflectă nevoile pieței muncii, cu un accent deosebit pe formarea profesională și incluziunea socială Programele de finanțare europene și naționale contribuie la coordonarea cererii de către guverne	ABE: Educație formală AVE: perfecționare/recalificare, incluziune – capacitatea de inserție profesională, formare în cadrul întreprinderii, formare pe termen scurt APE: Participare socială, incluziune, actualizare continuă	Competențe digitale de bază și avansate, competențe soft, competențe specifice la nivel regional (de exemplu, turism) Agricultură și alimentație, bunăstare, stil de viață sănătos, îngrijire personală
Centrul România	reflectă structurile economice locale și nevoile pieței muncii Specificitățile regionale contribuie la o cerere coordonată de piață	AVE: Formare profesională, perfecționare și recalificare ABE: Educație de a doua șansă, reintegrare pe piața muncii APE: Educație culturală și comunitară	Competențe digitale Antreprenoriat Capacitatea de inserție profesională Alfabetizare culturală
Est Slovenia	creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții, consolidarea competențelor de bază și a nivelului de educație, adaptarea la nevoile pieței muncii Specificitățile regionale și strategiile naționale contribuie la o cerere coordonată de ...	ABE: alfabetizare, competențe numerice, competențe digitale; educația de a doua șansă; învățarea legată de integrare AVE: perfecționare și recalificare, învățare legată de locul de muncă APE: Educația comunitară	Alfabetizarea digitală, învățarea limbilor străine, bunăstarea, participarea civică și îmbătrânirea activă

Bune practici și provocări

Puncte forte

Rapoartele regionale prezintă o imagine a punctelor forte ale educației pentru adulți în cele cinci regiuni, care este în concordanță cu impresia pe care o poate lăsa prezentarea structurilor de guvernare. În Italia și Slovenia, unde fie structura națională de guvernare este pronunțată (Slovenia), fie structura regională de guvernare este pronunțată (Friuli-Venezia Giulia, Italia), aceste structuri au fost identificate ca puncte forte. Concret, cadrul strategic sloven, format din ReNPIO și LPIO, în combinație cu expertiza profesională și sprijinul oferit de ACS și peisajul divers al furnizorilor, constituie un fel de coloană vertebrală pentru furnizarea educației pentru adulți. Un alt punct forte îl reprezintă transparența asigurată prin intermediul platformei naționale de informare, unde cursanții pot obține o imagine de ansamblu asupra serviciilor de orientare, a cursurilor și așa mai departe. Cel mai important aspect pentru AEduHUB-urile regionale este faptul că școlile populare slovene oferă o rețea coerentă în cadrul căreia nevoile diverse ale cursanților pot fi satisfăcute prin oferte flexibile.

În cazul regiunii italiene Friuli-Venezia Giulia (FVG), se consideră că sinergia dintre activitatea administrației regionale (de exemplu, strategii, programe, acreditate), furnizorii de formare și

întreprinderile locale permite o mai mare adaptare la piața muncii în cadrul ofertei de educație pentru adulți. Al doilea punct forte al regiunii FVG este, de asemenea, legat de cooperare: proiectele locale care implică organizații sociale, comunități și municipalități au un impact pozitiv asupra incluziunii sociale a persoanelor care locuiesc în zone extrem de rurale.

Cooperarea la nivel regional a fost, de asemenea, menționată ca un punct forte în cazul României. Parteneriatele intersectoriale între autoritățile publice, școli, ONG-uri și întreprinderi îmbunătățesc rezultatele practice (de exemplu, consorțiile de educație duală). Un alt punct forte identificat a fost integrarea programelor UE la nivel regional, ceea ce reprezintă un aspect important în ceea ce privește extinderea accesului la educația adulților. Acest lucru este, de asemenea, în concordanță cu constatările din alte secțiuni, și anume că în România nu există o structură de guvernare dedicată în mod specific la nivel național.

Raportul irlandez identifică mai multe puncte forte cheie pe baza unui studiu realizat de AONTAS. Cursanții au raportat în mod constant că se simt respectați, susținuți și incluși de către tutori și personal, 95% dintre aceștia indicând interacțiuni pozitive cu personalul didactic. Dincolo de dobândirea de cunoștințe, participarea la educația adulților a fost asociată cu o încredere în sine sporită, o perspectivă mai pozitivă asupra viitorului și un sentiment mai puternic de apartenență, 64% dintre respondenți raportând o încredere sporită, iar 31% experimentând o legătură socială mai puternică (AONTAS, 2024). Mulți cursanți și-au descris cursurile ca fiind transformatoare, menționând că educația le-a oferit o a doua șansă și a contribuit în mod semnificativ la dezvoltarea lor personală și socială. Aceste constatări evidențiază faptul că educația adulților din Irlanda depășește simpla dobândire de competențe și obținerea de calificări, servind drept catalizator pentru autonomizare, bunăstare mentală și implicare în comunitate.

Provocări

Deși provocările par să fie legate de caracteristicile contextuale, ele sunt destul de similare în toate cele cinci cazuri regionale. Acestea se încadrează în cinci categorii: stabilitatea finanțării, accesul geografic, abordarea grupurilor greu accesibile, imaginea publică a educației adulților și gestionarea diversității cursanților. Raportul regional românesc a fost singurul care a menționat lipsa structurilor naționale de guvernare ca o provocare, deoarece răspândirea agendei educației adulților în diverse domenii de politică (de exemplu, piața muncii, incluziunea socială, educația) duce la o responsabilitate slabă.

În ciuda existenței posibilităților de finanțare publică în patru din cele cinci regiuni, reducerea bugetelor publice face ca furnizorii de educație pentru adulți să devină din ce în ce mai dependenți de finanțarea bazată pe proiecte ale UE. Sau, așa cum este cazul Irlandei, acest lucru ar putea duce la o distribuție inegală a fondurilor între diferitele regiuni. Acest lucru nu numai că îi pune pe furnizori într-o competiție constantă pentru resurse financiare, dar îngreunează și planificarea pe termen lung și chiar pe termen mediu, afectând în consecință atât structurile organizaționale (de exemplu, personalul), cât și continuitatea furnizării de educație pentru adulți. La rândul său, lipsa

unei oferte continue, , are repercusiuni negative asupra cursanților, deoarece îngreunează definirea unor parcursuri educaționale coerente și crearea unei comunicări transparente.

Nu este de mirare că accesul geografic reprezintă una dintre principalele provocări, mai ales atunci când comunitățile sunt răspândite pe distanțe mari sau sunt situate în locuri greu accesibile cu mijloacele de transport în comun sau chiar cu cele private. Asigurarea faptului că adulții care locuiesc la distanță de sediul unui furnizor de educație pentru adulți pot participa la cursuri, de exemplu, a fost semnalată ca o problemă în patru din cele cinci rapoarte regionale. Aceste probleme devin și mai grave atunci când infrastructura digitală este insuficientă și/sau există o lipsă de competențe digitale în rândul populației care locuiește în zonele rurale — așa cum au raportat partenerii italieni ai proiectului. Dezvoltarea de soluții flexibile privind predarea online și față în față, sau orele și locurile de desfășurare a cursurilor, este provocarea menționată în raportul românesc.

Printre provocări s-a numărat și abordarea adulților care locuiesc în zone îndepărtate din punct de vedere geografic, a celor cu un nivel scăzut de educație sau a adulților marginalizați social. Este necesară crearea unui sistem de sprijin care să integreze activitățile de sensibilizare și orientare, pentru a prezenta posibile parcursuri educaționale, însă, în practică, acest lucru este greu de realizat. Într-o anumită măsură, acest aspect este legat de provocarea de a crește gradul de conștientizare cu privire la educația adulților. Este necesar să se abordeze imaginea publică a educației adulților pentru a face comprehensibilă valoarea pe care aceasta o oferă indivizilor, comunităților, pieței muncii și societății în ansamblu. Acest lucru reprezintă o provocare din cauza vizibilității și recunoașterii publice reduse, precum și a unei subaprecieri în comparație cu învățământul școlar sau superior.

În cele din urmă, s-a menționat că diversitatea cerințelor dintre cursanți ridică provocări. Se pare că ceea ce aduc cursanții la cursuri s-a schimbat, mai ales de la pandemia de COVID. O nevoie mai mare de a echilibra munca, viața personală și educația (de exemplu, îngrijirea copiilor) și de a ajunge la locații cu mijloacele de transport în comun au fost identificate ca provocări din partea cursanților, care se extind și asupra furnizorilor. Este necesară, de asemenea, o mai mare sensibilitate față de problemele de sănătate mintală, dar aceasta ridică provocări pentru furnizori.

Tabelul d5 . Prezentare generală a principalelor puncte forte și provocări

	Punct forte	Provocări
Stiria Austria	• Agenții naționale puternice pentru profesionalizare și asigurarea calității • Strategie regională și o rețea regională pentru promovarea educației alternative	• Lipsa finanțării publice afectează structurile organizaționale și planificarea pe termen lung • Cerințe tot mai mari privind echilibrul dintre viața profesională și cea personală și sprijinul psihologic • Vizibilitatea și recunoașterea limitate ale educației alternative afectează abordarea grupurilor greu accesibile
Regiunea de Est și Centru a Irlandei	• Mai mult decât competențe și calificări, contribuind la autonomizare, bunăstare psihică și implicare comunitară • O abordare centrată pe cursant, practică de sprijin și respect din partea profesioniștilor	• Justiția distributivă și acuratețea finanțării publice pentru regiuni • Cerințe diverse ale cursanților privind îngrijirea copiilor, transportul sau sănătatea mintală • Subestimarea publică a educației adulte în comparație cu învățământul școlar sau superior
Friuli-Venezia Giulia Italia	• Capacitatea de reacție a pieței muncii prin sinergia dintre RFVG, furnizorii de formare profesională și întreprinderile locale • Incluziune socială prin proiecte care implică organizații sociale, comunități, municipalități	• Accesul geografic la educația adulților și o infrastructură digitală insuficientă • Lipsa competențelor digitale în zonele rurale, ceea ce duce la șanse reduse de angajare • Dependența de finanțarea publică și de cea din partea UE slăbește continuitatea furnizării de AE
România Regiunea Centru	• Extinderea accesului prin integrarea programelor regionale ale UE, • Îmbunătățirea rezultatelor practice prin parteneriate intersectoriale	• Lipsa unei guvernante specifice pentru educația alternativă duce la o responsabilitate difuză • Dependența de finanțarea bazată pe proiecte slăbește continuitatea furnizării educației adulte • Lipsa unei oferte flexibile a redus accesul la educația adulților în zonele rurale
Slovenia Slovenia	• Cadrul strategic (ReNPIO, LPIO), combinat cu sprijinul profesional (CSA) și un peisaj diversificat al furnizorilor, • Transparența ofertei prin intermediul platformei naționale de informare • Flexibilitate și multiple puncte de acces pentru a răspunde nevoilor diverse ale cursanților din școlile populare superioare	• Asigurarea accesibilității geografice la educația pentru adulți în zonele rurale dispersate • Dependența de finanțarea bazată pe proiecte slăbește continuitatea ofertei de educație pentru adulți • Activități integrate de sensibilizare și orientare pentru a sprijini grupurile greu accesibile

Bibliografie pentru cercetarea documentară

Participarea și competențele adulților

Comisia Europeană (Direcția Generală pentru Educație, Tineret, Sport și Cultură). (2025). *Monitorul educației și formării 2025*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <https://doi.org/10.2766/222>

OCDE. (2025). *Educație și competențe în România*. Editura OCDE. <https://doi.org/10.1787/594cbb5d-en>

Statistik Austria. (2024). *PIAAC 2022/23: Competențe de bază ale adulților. Raport național de rezultate – Volumul 1*. Statistik Austria. <https://www.statistik.at/services/tools/services/publikationen/detail/2045>

Statistik Austria. (2025). *PIAAC 2022/23: Competențe de bază ale adulților. Raport național privind rezultatele – Volumul 2*. Statistik Austria. (2025). *PIAAC 2022/23: Competențe de bază ale adulților. Raport național privind rezultatele – Volumul 2*. Statistik Austria. <https://www.statistik.at/services/tools/serviceangebote/publikationen/detail/2175>

Regiunea Stiria din Austria

Amt der Steiermärkischen Landesregierung (A6 Fachabteilung Gesellschaft) (2023). *Strategia de învățare pe tot parcursul vieții din Stiria: Viitorul educației adulților în Stiria*. https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/dokumente/10645348_18310000/0c8acae0/LLL-Strategie%20Zukunft%20der%20Erwachsenenbildung%20Steiermark.pdf

Administrația Guvernului Regional al Stiriei (A17 Dezvoltare regională și locală). (2025). *Stiria – Populația rezidentă la 1 ianuarie 2025. Migrații 2024*. https://www.landesentwicklung.steiermark.at/cms/dokumente/12658765_141979497/8104e23d/Heft%204-2025%20Wohnbev%C3%B6lkerung%202025_Wanderungen%202024.pdf

Institutul Federal pentru Educația Adulților. (2019). *Societatea civilă, un domeniu disputat: provocări pentru educația adulților și asistența socială comunitară*. https://www.bifeb.at/fileadmin/user_upload/gwa/downloads/2019/2019-01_bifeb_programm_Zivilgesellschaft-ein-unka__mpftes-Feld.pdf

Erwachsenenbildung.at (n.d-b). *Conferința pentru Educația Adulților din Austria (KEBÖ) și asociațiile de educație a adulților*. https://erwachsenenbildung.at/themen/eb_in_oesterreich/organisation/keboe.php

Gruber, E., & Lenz, W. (2023). *Portretul educației adulților și formării continue în Austria* (ediția a IV-a). wbv. Land Steiermark. (2025). *Evoluții și tendințe demografice*. <https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/ziel/173131007/DE/>

Land Steiermark. (2026). *Educația adulților*. <https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/beitrag/12681460/146637102>

Müller, J. (2018). *Persoanele în vârstă ca grup țintă al educației adulților: nevoi – evoluții – perspective: constatări și recomandări ale experților pentru practica educațională*. BMASGK.

Paar, L. (2024). *Inițiativa de educație pentru adulți se numește acum „Level Up – Educație pentru adulți”*. <https://erwachsenenbildung.at/aktuell/nachrichten/19241-initiative-erwachsenenbildung-erhaelt-neuen-namen.php>

Regiunea de Est și Centru a Irlandei

AONTAS. (2024). *Vocile cursanților din toată Irlanda: Experiențele cursanților adulți în educația și formarea continuă*. AONTAS.

Oficiul Central de Statistică (CSO). (2022). *Ancheta privind educația adulților 2022 – Concluzii cheie*. CSO. <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-aes/adulteducationsurvey2022/keyfindings/> (27.11.2025).

Oficiul Central de Statistică (CSO). (2022). *Recensământul populației 2022 – Profilul 7: Ocuparea forței de muncă, ocupații și naveta: Șomaj*. CSO. <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-cpp7/censusofpopulation2022profile7-employmentoccupationsandcommuting/unemployment> (27.11.2025).

Oficiul Central de Statistică (CSO). (5 decembrie 2023). *Recensământul populației din 2022, Profilul 7 – Ocuparea forței de muncă, profesiile și deplasările zilnice: Șomajul*. <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-cpp7/censusofpopulation2022profile7-employmentoccupationsandcommuting/unemployment/> (27.11.2025).

Oficiul Central de Statistică (CSO). (30 aprilie 2024). *Ancheta privind educația adulților 2022: Concluzii cheie*. <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-aes/adulteducationsurvey2022/keyfindings/> (27.11.2025).

Oficiul Central de Statistică (CSO). (2 aprilie 2025). *Șomajul lunar – martie 2025*. CSO. <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-mue/monthlyunemploymentmarch2025> (27.11.2025).

Departamentul pentru Educație Continuă și Superioară, Cercetare, Inovare și Știință (DFHERIS). (f.d.). *Departamentul pentru Educație Continuă și Superioară, Cercetare, Inovare și Știință*. <https://www.gov.ie/en/department-of-further-and-higher-education-research-innovation-and-science/> (27.11.2025).

Gruben, M., Sheil, A., Das, S., O’Keeffe, M., Camilleri, J., Cronin, M. și Murray, H. (4 martie 2025). *„E ca și cum nu ai ști să citești și să scrii”: Reducerea decalajului digital pentru persoanele în vârstă și valorificarea rolului educatorilor digitali în Irlanda. În Actele celei de-a 19-a Conferințe Internaționale privind Interacțiunea Tangibilă, Încorporată și Întruchipată (TEI '25)*. Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/3689050.3704945>

Echipa de cercetare MESL. (18 iunie 2024). *MESL 2024. Bugetul minim esențial pentru Irlanda*. <https://budgeting.ie/pdf/mesl-2024/> (27.11.2025).

Agencia Națională pentru Alfabetizarea Adulților (NALA). (octombrie 2025). *Fișă informativă NALA privind educația – Studiul OCDE privind competențele adulților*. Dublin: NALA. <https://www.nala.ie/wp-content/uploads/2025/10/NALA-factsheet-on-education-OECD-Survey-of-Adult-Skills.pdf> (27.11.2025).

O’Neill, S. (2024). *„E ca și cum nu ai ști să citești și să scrii”: Reducerea decalajului digital pentru persoanele în vârstă și valorificarea rolului educatorilor digitali în Irlanda*. [Editor necunoscut].

Quality and Qualifications Ireland (QQI). (f.d.). *QQI: Quality and Qualifications Ireland*. <https://www.qqi.ie/> (27.11.2025).

Unitatea de Incluziune Socială / Budgeting.ie. (2024). *Nivelul minim esențial de trai (MESL) 2024*. Budgeting.ie. <https://www.budgeting.ie/publications/mesl-2024/> (27.11.2025).

SOLAS. (15 ianuarie 2024). *Noile cursuri de microcalificare FET, menite să răspundă nevoilor de competențe ale forței de muncă irlandeze, au fost lansate de miniștrii Harris și Richmond*. <https://www.solas.ie/news-media/Press-release-new-fet-micro-qualification-courses-to-address-skills-needs-of-the-irish-workforce-launched-by-ministers-harris-and-richmond/> (27.11.2025).

SOLAS. (8 mai 2025). *SOLAS salută creșterea ratei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții la 16%*. <https://www.solas.ie/solas-welcomes-increase-in-lifelong-learning-participation-rate-to-16/> (27.11.2025).

SOLAS. (2025a). „*Noi cursuri de microcalificare FET pentru a răspunde nevoilor de competențe ale forței de muncă irlandeze, lansate de miniștrii Harris și Richmond*”. Dublin: SOLAS. <https://www.solas.ie/news-media/Press-release-new-fet-micro-qualification-courses-to-address-skills-needs-of-the-irish-workforce-launched-by-ministers-harris-and-richmond/> (27.11.2025).

SOLAS. (2025b). „*SOLAS salută creșterea ratei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții la 16 %*”. SOLAS. <https://www.solas.ie/solas-welcomes-increase-in-lifelong-learning-participation-rate-to-16/> > (27.11.2025).

SOLAS. (2025c). *Competențe pentru progres*. SOLAS. <https://www.solas.ie/programmes/skills-to-advance/> (27.11.2025).

Regiunea Friuli-Venezia Giulia din Italia

INPS. (2024). *Raportul social regional 2024: Regiunea Friuli-Venezia Giulia*. https://www.inps.it/content/dam/inps-site/pdf/dati-analisi-bilanci/rendiconti-sociali/2024/RSR_Friuli_Venezia_Giulia_2024.pdf IRES (28.01.2026).

Institutul Național de Statistică (ISTAT). (2025). *Populația rezidentă pe sexe, vârstă și stare civilă la 1 ianuarie 2025*. <https://demo.istat.it/app/?i=POS&l=it> (28.01.2026).

Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia. (n.d.). *Patrimoniul cultural: Comunități lingvistice regionale*. <https://www.regione.fvg.it/rafvfg/cms/RAFVG/cultura-sport/patrimonio-culturale/comunita-linguistiche/> (28.01.2026).

Guvernul italian. (2021). *Planul național de redresare și reziliență (PNRR)*. Italia Domani. <https://www.italiadomani.gov.it/it/home.html> (28.01.2026).

Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia. (n.d.). *Piazza GOL – Catalogul ofertei de formare regională*. <https://formazione.fvg.it/PiazzaGol/public/> (28.01.2026).

Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia. (f.d.). *Lista instituțiilor de formare acreditate*. https://www.regione.fvg.it/rafvfg/export/sites/default/RAFVG/formazione-lavoro/lavoro/FOGLIA32/allegati/ELENCO_REGIONALE_ACCREDITATI.pdf (28.01.2026).

Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia. (n.d.). *Catalogul regional al cursurilor de formare pentru adulți*. https://www.regione.fvg.it/rafvfg/cms/RAFVG/formazione-lavoro/formazione/FOGLIA_2/ (28.01.2026).

UNESCO. (2016). *Recomandarea privind învățarea și educația adulților*. <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-adult-learning-and-education> (28.01.2026).

Președinția Republicii Italiene. (12 noiembrie 2012). *Decretul Președintelui Republicii din 29 octombrie 2012, nr. 263: Regulament privind normele generale pentru redefinirea structurii organizatorice și didactice a centrelor provinciale pentru educația adulților*. *Monitorul Oficial al Republicii Italiene*. <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2012/11/12/012G0185/sg> (28.01.2026).

Regiunea Autonomă Friuli-Venezia Giulia. (10 octombrie 2022). *PR FSE+ Friuli-Venezia Giulia*. Europa FVG. <https://europa.regione.fvg.it/programmi-36605/coesione-italia-21-27-friuli-venezia-giulia-36659/coesione-italia-fse-40005> (28.01.2026).

Agencia Regională pentru Limba Friulană. (24 mai 2024). *Limba friulană: este vorbită activ de 444.000 de persoane*. Centrul Internațional de Cercetare pentru Plurilingvism. <https://cirf.uniud.it/it/dettaglio-news/lenghe-furlane-i-locutors-atifs-a-son-444000> (28.01.2026).

Sistemul Național de Statistică (SISTAN). (3 iunie 2024). *Diferențele de venit în Friuli-Venezia Giulia*. https://www.sistan.it/index.php?id=88&no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=11556 (28.01.2026).

Friuli-Venezia Giulia. (1 decembrie 2025). *Calitatea vieții 2025: Friuli-Venezia Giulia în fruntea clasamentului, cu Udine pe podiumul național*. <https://www.ilfriuliveneziaigiulia.it/qualita-della-vita-2025-friuli-venezia-giulia-ai-vertici-con-udine-sul-podio-nazionale/> (28.01.2026).

Corriere dell'Economia. (9 ianuarie 2026). *S-a redus decalajul de gen pe piața muncii din Friuli-Venezia Giulia*. <https://www.corrieredelleconomia.it/2026/01/09/ridotto-il-divario-di-genere-nel-mercato-del-lavoro-del-friuli-venezia-giulia/> (28.01.2026).

Regiunea Centru din România

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. (n.d.). *ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă*. <https://www.anofm.ro> (15.04.2026).

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru. (2024). *Profilul județului Harghita*. https://www.regiocentru.ro/wp-content/uploads/2024/07/Profil-judetul-Harghita_2024.pdf (15.04.2026).

Centrul Cultural al Județului Harghita. (n.d.). *Erasmus+: Competențe ecologice, gamificare și comunicare interculturală pentru proiecte îmbunătățite de patrimoniu*. <https://ccenter.ro/en/erasmus/> (15.04.2026).

Date România. (2025). *Populația din Harghita*. <https://dateromania.com/populatie/harghita> (15.04.2026).

Comisia Europeană. (2025). *Monitorul educației și formării profesionale 2025 – România*. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5a7ead79-beb3-11f0-a612-01aa75ed71a1/language-en> (15.04.2026).

Comisia Europeană. (n.d.). *Competențe ecologice, gamificare și comunicare interculturală pentru proiecte îmbunătățite privind patrimoniul*. Premiul european pentru predare inovatoare. https://innovative-teaching-award.ec.europa.eu/projects/green-skills-gamification-and-cross-cultural-communication-improved-heritage-projects_en (15.04.2026).

Comisia Europeană. (n.d.). *FSE+ în România*. Fondul Social European Plus. <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en/support-your-country/esf-romania> (15.04.2026).

G4media.ro. (15 decembrie 2025). *Creșterea naturală negativă din județul Harghita s-a accentuat. Populația scade din cauza natalității reduse și a îmbătrânirii*. <https://www.g4media.ro/sporul-natural-negativ-in-judetul-harghita-s-a-accentuat-populatia-scade-din-cauza-natalitatii-reduce-si-a-imbatrânirii.html> (15.04.2026).

Județul Harghita. (n.d.). *STRATEGII JUDEȚENE ACTUALE*.

Consiliul Județean Harghita. (2023). *Strategia pentru tineret a județului Harghita 2023–2030*. https://analiza.judetulharghita.ro/wp-content/uploads/2024/06/VFINAL_Strategia-pentru-tineret-a-judetului-harghita-2023-2030_21.08.2023.pdf (15.04.2026).

Consiliul Județean Harghita. (2024). *Strategii pentru educație și tineret*. <https://www.cjharghita.ro> (15.04.2026).

<https://analiza.judetulharghita.ro/strategii-judetene-actuale/> (15.04.2026).

<https://doi.org/10.1787/594cbb5d-en> (15.04.2026).

https://economie.gov.ro/wp-content/uploads/2023/06/SNC-2021-2027-anexe_2023_04_26-FINAL.pdf (15.04.2026).

Inspectoratul Școlar Județean Harghita. (n.d.). *REAL – Școala deschisă pentru toate vârstele*. <https://portal.eduhr.ro/real-scoala-deschisa-pentru-toate-varstele/>

Ministerul Economiei. (2023). *Strategia Națională de Competitivitate 2021–2027*.

OCDE. (27 mai 2025). *Educația și competențele în România: Analize ale politicilor naționale în domeniul educației*.

Populatia.ro. (2023). *Populația municipiului Miercurea Ciuc, județul Harghita – distribuție demografică*. https://populatia.ro/populatie-municipiul-miercurea-ciuc-judetul-harghita/#google_vignette (15.04.2026).

Regiunea Sloveniei de Est

Centrul de Andragogie din Slovenia. (2025). *Educația adulților în cifre: tendințe și provocări privind participarea*.

https://www.acs.si/wp-content/uploads/2025/12/Izobrazevanje_odraslih_v_stevilkah.pdf (01.04.2026).

Serviciul de ocupare a forței de muncă din Slovenia. (iunie 2025). Raportul de sustenabilitate al Serviciului de ocupare a forței de muncă din Republica Slovenia 2024. https://www.ess.gov.si/fileadmin/user_upload/Trg_dela/Dokumenti_TD/Letna_porocila/Trajnostno_porocilo_Zavoda_RS_za_zaposlovanje_2024.pdf (01.04.2026).

Guvernul Republicii Slovenia. (2018, cu modificări). *Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO-1* [Legea privind educația adulților]. <https://pisrs.si/api/datoteke/integracije/359027356> (01.04.2026).

Guvernul Republicii Slovenia. (2022). *Rezoluția privind programul național de educație a adulților în Republica Slovenia pentru perioada 2022-2030 (ReNPIO22-30)*. [Rezoluția privind Planul-cadru de educație pentru adulți în Republica Slovenia pentru perioada 2022-2023 (ReAEMP22-30)]. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Odrasli/AndragoskiCenterSlovenije-ResolucijaPISRS-210x260mm-Digital.pdf> (01.04.2026).

Republica Slovenia. (24 ianuarie 2023). *Regiunile de coeziune din Slovenia*. <https://www.gov.si/en/topics/cohesion-regions-in-slovenia/> (01.04.2026).

Institutul Sloven pentru Educația Adulților. (2024a). *Poročilo o delu Andragoškega centra Slovenije za obdobje januar-decembrie 2024*. [Raportul anual al Institutului Sloven pentru Educația Adulților 2024]. https://www.acs.si/wp-content/uploads/2025/04/Porocilo_o_delu_ACS_2024.pdf (01.04.2026).

Institutul Sloven pentru Educația Adulților. (2024b). *Prezentare generală a ofertei de educație și învățare pentru adulți în Slovenia 2024/2025*. [Prezentare generală a ofertei de educație pentru adulți în Slovenia 2024–2025]. https://www.acs.si/wp-content/uploads/2025/02/Pregled_ponudbe_IO_v_Sloveniji_2024-2025.pdf (01.04.2026).

Oficiul de Statistică al Republicii Slovenia. (23 august 2023). *Ancheta privind educația adulților, 2022. 43 % dintre adulți participă la programe de educație (formală și/sau non-formală)*. <https://www.stat.si/StatWeb/en/news/Index/11306> (01.04.2026).

Oficiul de Statistică al Republicii Slovenia. (17 martie 2025). *Rezultatele sondajului privind forța de muncă, 2024: Numărul persoanelor angajate la nivel anual este cel mai ridicat din ultimul deceniu*. <https://www.stat.si/StatWeb/en/news/Index/13506> (01.04.2026).

Rezultatele cercetării de teren

În acest capitol, prezentăm cele mai semnificative concluzii obținute în urma analizei calitative a conținutului interviurilor cu factorii de decizie, furnizorii de educație pentru adulți, profesioniștii din domeniul educației pentru adulți și cursanții adulți. Aceste concluzii stau la baza formulării unor concluzii privind Programul de formare. Constatările noastre sunt sintetizate în patru categorii principale: concepția AEduHUB-urilor; condițiile prealabile pentru înființarea și menținerea AEduHUB-urilor; perspectivele cursanților asupra AEduHUB-urilor; și rolurile factorilor de decizie, furnizorilor și profesioniștilor în înființarea și menținerea AEduHUB-urilor. Vom parcurge aceste categorii în ordinea menționată. Din motive de transparență, am inclus întrebările respective din chestionarul semi-structurat la începutul fiecărei categorii.

Concepția AEduHUB-urilor

Înțelegerea educației adulților

- Ce înțelegeți prin educația adulților?
- Ce caracterizează educația adulților în viziunea dumneavoastră?

Aplicând puncte de referință teoretice pentru a ne ghida analiza și codificarea inductivă (Bagnall & Hodge, 2022), am reușit să definim cinci concepții diferite, dar care se suprapun în anumite privințe, asupra educației adulților: concepția funcțională, cea disciplinară, cea de dezvoltare, cea emancipatoare și cea formalistă.

Înțelegerea funcțională a fost cea mai proeminentă în interviuri. Aceasta se bazează pe următoarea ipoteză: atunci când participanții au șansa de a învăța ceea ce este relevant pentru societate și pentru ei înșiși și de a dobândi competențe adecvate pentru a putea răspunde eficient cerințelor de pe piața muncii și din viața privată, acest lucru duce la o participare socială sporită, la oportunități profesionale îmbunătățite, la un echilibru mai bun între viața profesională și cea personală și, în cele din urmă, la incluziune socială și coeziune socială. Serviciile de educație a adulților ar trebui, prin urmare, să fie concepute astfel încât să ofere o învățare care poate fi transferată direct din mediul de învățare în orice context de practică profesională sau privată.

Înțelegerea disciplinară a putut fi identificată doar într-un singur interviu cu un factor de decizie. Cu toate acestea, ea este semnificativă deoarece reprezintă o idee foarte specifică a ceea ce este necesar pentru participarea la o comunitate regională. Principala sa premisă este că educația adulților trebuie să se concentreze pe conținut disciplinar, care se manifestă în principal prin practici culturale sau științifice. În cadrul interviului, aceste conținuturi includeau limbile regionale (minoritare sau tradiționale), istoria culturii și dezvoltării regionale, formele regionale de artizanat și artă, precum și geografia regională.

Înțelegerea dezvoltării a avut o pondere semnificativă în interviuri, dar nu la fel de proeminentă ca înțelegerea funcțională și cea formalistă. Elementul central al înțelegerii dezvoltării îl constituie orientarea către nevoile și experiențele cursanților. Acestea ar trebui considerate puncte de plecare în planificarea și proiectarea serviciilor de educație pentru adulți. În timp ce conținutul de învățare este pus în plan secund, facilitarea dialogică și promovarea sentimentului de apartenență la o comunitate comună sunt aduse în prim-plan și subliniate ca elemente didactice și metodologice cheie ale serviciilor de educație pentru adulți. Prin această abordare, scopul este de a-i sprijini pe cursanți să-și găsească drumul și locul lor în societate în general și în comunitatea regională în special.

Înțelegerea emancipatoare a putut fi identificată, de asemenea, o singură dată, la fel ca și înțelegerea disciplinară. Interesant este faptul că înțelegerea emancipatoare a fost comunicată într-un interviu cu un cursant. În centrul acestei perspective se află intenția de a oferi o învățare care să fie critică față de condițiile sociale date și care să sprijine cursanții în depășirea restricțiilor sociale cu care se confruntă în viața profesională sau privată, precum și în ceea ce privește participarea lor la viața socială. În interviu, acest lucru a fost avut în vedere în ceea ce privește femeile, care ar trebui sprijinite în revenirea la viața profesională după ce au stat acasă o perioadă mai lungă de timp.

Înțelegerea formalistă a fost, de asemenea, dominantă în interviuri. Aceasta nu a fost reconstituită prin referire la literatura de specialitate existentă, ci direct din declarațiile persoanelor intervievate. Acestea s-au referit la tipuri de EA, precum învățarea formală, non-formală și informală, sau la domenii ale EA, precum educația profesională, formarea competențelor sau educația comunitară. Atunci când au fost menționate obiective, acestea erau destul de generale și nespecifice, de exemplu, creșterea productivității sau dezvoltarea regională. Adesea, persoanele intervievate au făcut referire la legi, regulamente sau strategii naționale și regionale.

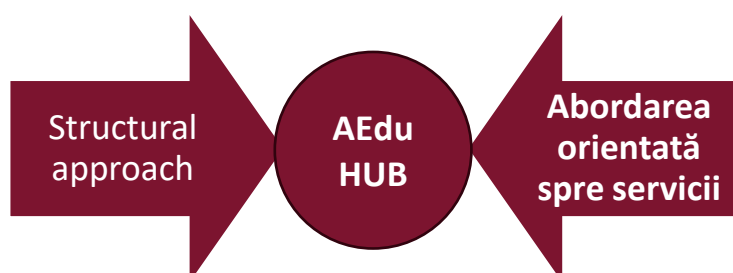
Abordarea AEduHUB-urilor

- Ce asociați cu ideea unui centru de educație pentru adulți?
- Care ar putea fi scopul unui centru de educație pentru adulți?

Înțelegem o abordare ca fiind o anumită modalitate de a defini sensul și scopul educației adulților și al unui AEduHUB, precum și de a utiliza această definiție pentru a formula argumente și a avansa afirmații cu privire la publicul țintă, serviciile, beneficiile și caracteristicile dorite ale unui AEduHUB.

În cadrul analizei, a devenit clar că ceea ce intervievații asociau cu AEduHUB-urile și ceea ce considerau a fi scopul acestora nu pot fi separate analitic, ci trebuie integrate într-o singură categorie analitică. Răspunsurile pot fi înțelese pe două niveluri: abordările privind accentul pus în proiectarea AEduHUB-urilor (întrebarea privind înțelegerea) și orientările pe care ar trebui să le urmeze serviciile unui AEduHUB (întrebarea privind scopul). În ceea ce privește abordările, am reușit să identificăm două: o abordare structurală și o abordare axată pe servicii. Așa cum se indică în Figura 3, aceste două abordări se referă la același lucru — un AEduHUB —, dar îl privesc din perspective diferite și, prin urmare, au puncte centrale diferite.

Figura6 . Abordări privind proiectarea AEduHUB-urilor

Abordarea structurală: Persoanele intervievate au conceput AEduHUB-urile ca un fel de structură spațială fizică sau ca un fel de structură digitală. Acestea au făcut referire la imagini ale unor laboratoare, rețele,

noduri de coordonare, puncte de întâlnire, centre de învățare sau platforme de informare. În declarațiile lor, accentul a fost pus în principal pe aspectul pe care l-ar putea avea un AEduHUB; cu alte cuvinte, accentul a fost pus pe manifestarea materială sau structurală.

Abordarea orientată spre servicii: Persoanele intervievate au vorbit despre AEduHUB-uri ca furnizori de servicii pentru cursanți sau, respectiv, pentru profesioniștii din domeniul educației adulților. Indiferent de întrebarea specifică privind serviciile (a se vedea mai jos 4.1.3), persoanele intervievate s-au concentrat, atunci când și-au exprimat viziunea asupra AEduHUB-urilor, pe ceea ce se oferă oamenilor; cu alte cuvinte, accentul a fost pus pe oferta de învățare și dezvoltare.

Scopul atribuit unui AEduHUB de către persoanele intervievate a urmat șase orientări. Nu este surprinzător că acestea s-au bazat pe înțelegerile funcționale, de dezvoltare, emancipatoare și formaliste ale educației adulților. În plus, au putut fi reconstituite încă două orientări: orientarea către dezvoltarea profesională și orientarea către relațiile publice. Ambele erau încorporate într-o abordare structurală a AEduHUB-urilor.

Orientarea către dezvoltarea profesională: Îndepărtându-se de imaginea unei entități destinate exclusiv cursanților, un grup de intervievați a subliniat că un AEduHUB ar trebui să fie un spațiu sau o rețea în care profesioniștii din domeniul educației adulților să se poată reuni, să facă schimb de experiențe și să învețe unii de la alții pentru a-și îmbunătăți propria activitate.

Orientarea către relațiile publice: Este de remarcat faptul că unii dintre cei intervievați au considerat că scopul unui AEduHUB este acela de a fi o entitate care se concentrează pe relațiile publice. Sarcinile principale ar trebui să fie, așadar, promovarea educației adulților în general și sensibilizarea cu privire la valoarea și beneficiile acesteia în rândul potențialilor actori implicați, precum și în rândul destinatarilor specifici ai AEduHUB-urilor.

Serviciile oferite în cadrul AEduHUB-urilor

- Care ar putea fi serviciile oferite de un centru de educație pentru adulți?

Deoarece aproape toți intervievații au menționat mai multe tipuri de servicii pe care le considerau adecvate pentru un AEduHUB, am decis să prezentăm o analiză cantitativă în locul uneia calitativă. Această prezentare cantitativă este prezentată în Tabelul 2, unde este indicat de câte ori a fost menționat fiecare serviciu, serviciile menționate cel mai frecvent fiind afișate în partea de sus. Această listă are o relevanță deosebită pentru proiectarea metodologică a programului de formare, deoarece ne permite să ne concentrăm asupra serviciilor selectate și să oferim conținut de învățare pentru a îmbunătăți competențele participanților în ceea ce privește implementarea acestor servicii.

Lista evidențiază importanța a patru tipuri diferite de servicii:

- Furnizarea de învățare structurată, care necesită ca persoanele implicate în AEduHUB-uri să dețină competențe în evaluarea nevoilor și planificarea programelor, pentru a concepe oportunități de învățare personalizate (Modulul 1 și Modulul 4 din Programul de formare).
- Orientarea, consilierea și mentoratul, care necesită cunoștințe despre domeniul educației adulților și al parcursurilor educaționale, precum și competențe privind identificarea nevoilor cursanților și a lacunelor în materie de competențe (Modulul 2).
- Coordonarea ofertei și cooperarea cu alte organizații și părți interesate, care constituie baza pentru înființarea și menținerea AEduHUB-urilor dintr-o perspectivă structurală (Modulul 3).

- Promovarea educației adulților, care ține de activitățile de sensibilizare și trebuie să se bazeze pe strategii de comunicare și motivare, precum și pe intenția de a crea un acces facil la AEduHUB-uri (Modulul 4 al programului de formare).

Tabelul d6 . Lista serviciilor menționate în interviuri

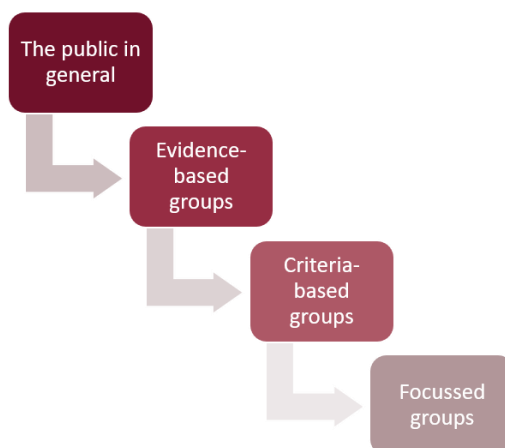
Tipul serviciului	Frecvența menționării în interviuri
Oferirea de învățare structurată	8
Coordonare și cooperare	6
Orientare, consiliere, mentorat	5
Promovarea educației adulților	5
Informații despre cursuri	3
Echipamente pentru învățarea autonomă	3
Analiza nevoilor și cercetarea pieței muncii	2
Spații de socializare	1
Sprijin pentru persoanele vulnerabile	1
Dezvoltare profesională continuă	1
Sprijin în ceea ce privește oportunitățile de finanțare	1
Servicii de acreditare	1

Destinatarii AEduHUB-urilor

- Care grup de persoane ar avea cea mai mare nevoie de un centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?

În ceea ce privește destinatarii AEduHUB-urilor, persoanele intervievate au prezentat patru opțiuni pentru definirea grupurilor-țintă: publicul în ansamblu, grupuri bazate pe dovezi, grupuri bazate pe criterii și grupuri specifice. Aceste patru opțiuni reprezintă o evoluție de la foarte general la foarte specific, așa cum este ilustrat în Figura 4.

Figura7 . Opțiuni privind definirea publicului-țintă pentru AEduHUB-uri

Publicul în ansamblu (The public in general) a fost menționat ca un grup foarte larg de destinatari într-un singur interviu, în care s-a afirmat că un AEduHUB ar trebui să fie destinat tuturor. Aceasta include adulții cu vârsta de peste 16 ani. Au fost incluși și tinerii adulți care se află încă în învățământul secundar, deoarece aceștia au nevoie de sprijin și ar putea beneficia de serviciile oferite.

Grupurile de destinatari bazate pe dovezi (Evidence based groups) au fost definite de unul dintre intervievați ca fiind grupuri identificate pe baza statisticilor sau a altor dovezi din regiune. Acestea ar putea include date privind nivelul de educație formală, participarea la învățarea non-formală, pozițiile pe piața muncii, dar și dovezi colectate în cadrul cursurilor, cum ar fi informații despre motivația și interesele cursanților.

Grupurile de destinatari bazate pe criterii (Criteria-based groups) înseamnă că potențialii participanți sunt definiți prin caracteristici sociale (de exemplu, cei greu de atins). Cel mai adesea, aceste caracteristici se referă la dezavantajul social (de exemplu, șomerii), la nevoi speciale (de exemplu, persoanele cu calificare redusă) sau la o poziție specifică în cadrul comunității locale (de exemplu, persoanele nou-sosite). Aceste grupuri au fost adesea menționate fără alte precizări.

Grupurile țintă specifice (Focussed groups) erau implicite atunci când persoanele intervievate se refereau fără echivoc la grupuri de persoane clar definite. Acestea includ șomeri sau migranți nou-sosiți, persoane în vârstă pensionate, mame care se reîntorc la viața profesională, familii tinere care se stabilesc în comunitate, persoane aflate în șomaj de lungă durată expuse riscului de excluziune socială, tineri adulți în căutarea unei orientări și tineri care nu sunt nici în învățământ, nici în muncă (NEET) și care doresc să se întoarcă la educația formală sau să-și găsească un loc de muncă.

Beneficiile comunitare ale AEduHUB-urilor

- Care ar putea fi beneficiul unui centru de educație pentru adulți pentru regiunea, municipalitatea, instituția sau comunitatea dumneavoastră?

Această întrebare a fost adresată exclusiv factorilor de decizie. În strânsă concordanță cu concepțiile privind educația adulților și abordările referitoare la AEduHUB-uri, am reușit să clasificăm declarațiile factorilor de decizie în funcție de trei categorii recurente: o înțelegere funcțională, una axată pe dezvoltare și una formalistă a beneficiilor AEduHUB-urilor.

Înțelegerea funcțională: Beneficiile au fost avute în vedere în primul rând în raport cu piața muncii. Prin urmare, AEduHUB-urile ar trebui concepute pentru a facilita performanța cursanților pe piața muncii. Presupunerea principală a fost că învățarea funcțională pe tot parcursul vieții duce la o performanță profesională sporită și la progres pe piața muncii, ceea ce contribuie la o mai mare coeziune socială și competitivitate economică.

Înțelegerea din perspectiva dezvoltării: În această viziune, conviețuirea într-o comunitate în care cunoștințele sunt împărtășite și cultura este cultivată de cetățeni proactivi a fost considerată principalul beneficiu. Adoptând o astfel de viziune, dezvoltarea ar putea fi realizată nu numai pentru indivizi, în termeni de creștere personală, ci și pentru comunitățile locale și chiar pentru regiuni, în termeni de dezvoltare colectivă sau culturală.

Înțelegerea formalistă: În această perspectivă, beneficiile AEduHUB-urilor au fost luate în considerare în primul rând în raport cu cerințele de dezvoltare regională. Pe de o parte, accentul a fost pus pe creșterea oportunităților educaționale pentru adulții din regiune. Pe de altă parte, s-a considerat necesar ca să fie atractiv pentru familiile tinere cu un nivel de educație mai ridicat, permițându-le să descopere și să aprecieze munca și viața în regiune. Atractivitatea nu s-a limitat la familiile tinere, ci s-a extins și la persoanele în vârstă, permițându-le să se simtă parte din comunitate și să contribuie la aceasta.

Caracteristici dorite ale AEduHUB-urilor

- Dacă ați putea alege un singur lucru pe care un centru de educație pentru adulți ar trebui să îl ofere sau să îl realizeze neapărat, care ar fi acela?

Această categorie completează cele referitoare la serviciile și beneficiile AEduHUB-urilor, dar se concentrează mai mult pe aspecte generale. Din interviuri au reieșit patru teme principale. Aceste teme nu trebuie înțelese ca fiind separate, ci mai degrabă ca situându-se la niveluri diferite și îndeplinind funcții diferite în cadrul structurii organizaționale a unui AEduHUB. Figura 3 ilustrează modul în care aceste patru teme se relaționează între ele.

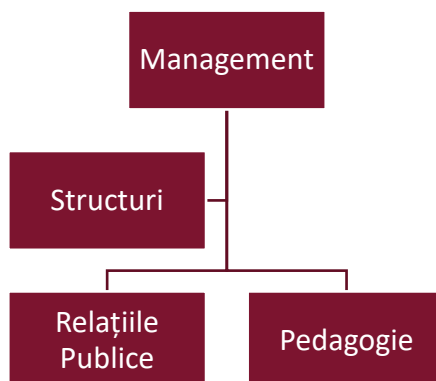
Accentul pe management este plasat în partea de sus, deoarece se referă la aspectele normative și strategice care trebuie abordate în procesul de înființare și menținere a unui AEduHUB. Persoanele intervievate au subliniat importanța planificării pe termen lung, cu accent pe o gamă diversificată de oferte pentru cursanți, comunicată în mod transparent și implementată prin structuri cooperative.

Accentul pus pe structuri se referă la un set de responsabilități care pot fi alocate anumitor actori sau membri ai personalului din cadrul unui AEduHUB. Spațiile în care oamenii se reunesc, interacționează cu ceilalți și împărtășesc nevoi, dorințe, experiențe și obiective similare pentru a promova consolidarea comunității și dezvoltarea personală au fost menționate în interviuri ca trăsături dezirabile ale unui AEduHUB.

Accentul pus pe relațiile publice se referă la o altă responsabilitate din cadrul structurii organizaționale a unui AEduHUB. Persoanele responsabile ar trebui să se asigure că un număr cât mai mare de persoane sunt conștiente de oferta de educație pentru adulți, de valoarea și beneficiile acesteia (de exemplu, înțelegând că educația pentru adulți este destinată lor și că niciodată nu este prea târziu pentru învățarea pe tot parcursul vieții). Sarcina constă în a ajunge la public și a crește gradul de conștientizare pentru a atrage cursanți.

Accentul pus pe pedagogie reprezintă o altă responsabilitate care ar putea fi stabilită în cadrul structurii organizaționale a unui AEduHUB. Funcția sa principală este de a încuraja învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea și implementarea de servicii bazate pe ceea ce au nevoie cursanții pentru a duce o viață plină de încredere în sine și pentru a participa la viața socială (de exemplu, un loc în care nevoile tuturor sunt recunoscute).

Figura8 . Caracteristici dorite ale unui AEduHUB

Condițiile prealabile pentru AEduHUB

Condiții generale

- Care ar fi condițiile generale necesare pentru înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?

În ceea ce privește condițiile generale prealabile, persoanele intervievate au subliniat că AEduHUB-urile ar trebui să funcționeze pe baza unei viziuni și a unei strategii clare care să definească ce este un AEduHUB și care ar trebui să fie rolul său în contextul local, astfel încât toți actorii relevanți să înțeleagă valoarea și beneficiile unui AEduHUB. O astfel de viziune și strategie ar trebui, de asemenea, să demonstreze un angajament față de combaterea dezavantajelor sociale, sprijinirea dezvoltării locale (de exemplu, comunități, cultură, participare) și satisfacerea nevoilor grupurilor-țintă. În plus, ar trebui să existe o înțelegere a oportunităților de finanțare și colaborare, inclusiv utilizarea structurilor și resurselor existente pentru a evita duplicarea sau redundanța serviciilor.

Condiții prealabile privind politicile

- Ce politici ar sprijini înființarea unui centru de educație pentru adulți?

Atunci când au vorbit despre condițiile prealabile de politică, persoanele intervievate s-au referit, pe de o parte, la un cadru general de politică și, pe de altă parte, la politici sau programe concrete care ar putea servi drept bază mai specifică pentru AEduHUB-uri.

În cadrul unui cadru politic general, accentul ar trebui pus pe oportunitățile de învățare pe tot parcursul vieții – în special pentru segmentele defavorizate și greu accesibile ale populației – și pe dezvoltarea regională, care a fost înțeleasă cel mai adesea în termeni de consolidare a comunității. Aceste politici ar trebui să

specifice ce este necesar pentru a ajunge la grupurile-țintă, pentru a răspunde nevoilor acestora în planificarea programelor, predare și sprijinirea cursanților (de exemplu, principii andragogice sau criterii pentru spații incluzive), precum și ce este necesar pentru a contribui la dezvoltarea regională (de exemplu, participare, competențe profesionale și digitale). Obiectivele generale care ar trebui avute în vedere includ capacitatea de a răspunde nevoilor cursanților și ale comunității, flexibilitatea și accesibilitatea ofertei. Colaborarea dintre actorii regionali și locali (de exemplu, integrarea ofertei sau a organizațiilor existente) și comunicarea publică eficientă (de exemplu, marketingul) sunt două domenii recurente la nivelul politicii organizaționale prin care aceste obiective generale ar putea fi atinse.

În plus, AEduHUB-urile ar putea să se conecteze la schemele sau programele de finanțare existente. Sistemele de finanțare europene au fost menționate ca surse importante, la fel ca și sistemele de finanțare naționale, regionale sau chiar municipale. Atunci când sunt conectate la programele naționale de educație pentru adulți (de exemplu, Slovenia) sau la programele naționale de ocupare a forței de muncă (de exemplu, Italia), AEduHUB-urile ar putea beneficia nu numai de resursele disponibile prin intermediul acestor programe, ci și de valoarea pe care o au în cadrul comunității de educație pentru adulți (de exemplu, acreditarea) sau pe piața muncii (de exemplu, calificările). De asemenea, s-a considerat important ca politicile să sprijine înființarea de structuri de coordonare sau de site-uri web prin finanțare stabilă, care să contribuie la menținerea calității serviciilor AEduHUB.

Condiții prealabile privind infrastructura

- Ce infrastructură ar fi necesară pentru înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți?

În ceea ce privește condițiile prealabile de infrastructură, majoritatea persoanelor intervievate au afirmat că un AEduHUB ar trebui să cuprindă atât un spațiu fizic pentru activități de grup și individuale, cât și o infrastructură digitală (de exemplu, o platformă de învățare) unde să fie partajate informații și materiale și unde să fie oferite oportunități de învățare hibridă și la distanță. Două persoane intervievate au considerat un AEduHUB exclusiv ca o platformă virtuală și, prin urmare, au menționat că este necesară doar o infrastructură digitală.

Ca spațiu fizic, un AEduHUB ar putea fi complet nou, dar, pentru a evita crearea de structuri suplimentare, ar trebui, de preferință, să se bazeze pe sau să integreze spații (publice) deja existente, precum biblioteci, centre culturale, centre de educație pentru adulți, centre comunitare, școli sau săli existente aflate în proprietatea municipalității. S-a avut în vedere, de asemenea, ca un AEduHUB să nu se limiteze la o singură municipalitate, ci să fie deschis persoanelor din întreaga zonă regională.

Printre atuurile importante ale AEduHUB-urilor fizice s-ar putea număra: o locație centrală accesibilă cu mijloacele de transport în comun, facilități de îngrijire a copiilor, accesibilitate deplină a tuturor zonelor pentru persoanele cu dizabilități, o zonă de primire (de exemplu, recepție, cantină), spații tehnice specializate (de exemplu, laboratoare de informatică sau echipamente în atelierele de formare profesională) și spații de învățare accesibile într-un sens mai general (de exemplu, săli de clasă flexibile și zone de studiu liniștite).

Condiții prealabile privind expertiza actorilor

- Ce expertiză ar fi necesară pentru înființarea sau funcționarea unui centru de educație pentru adulți?

În ceea ce privește expertiza necesară pentru înființarea și gestionarea unui AEduHUB, persoanele intervievate au considerat că operarea unui astfel de centru necesită o combinație de leadership educațional, implicare în ecosistemul local și expertiză în managementul operațional. Mai precis, domeniile de expertiză necesare includ: leadership strategic și educațional, management operațional și de proiect, elaborarea programelor de studiu, sprijin pentru predare și învățare, implicarea comunității și marketing.

Persoanele intervievate au recomandat cu tărie cooperarea între profesioniștii din domeniul educației pentru adulți, consilieri, parteneri existenți din regiune, ONG-uri, precum și spațiile comunitare existente și instituțiile locale. Personalul care lucrează la un AEduHUB ar avea nevoie de capacități de networking, abilități de management, competențe de marketing și competențe digitale de nivel înalt. În plus, ar fi utile calificările în formarea în domeniul educației adulților, managementul de proiect și managementul programelor UE. Deoarece personalul AEduHUB ar lucra la intersecția dintre sistemele regionale și diverse părți interesate, acesta ar trebui să fie un networker și un mediator eficient.

Părți interesate pentru AEduHUB-uri

- Cine ar putea fi părțile interesate, partenerii de sprijin sau de cooperare ai unui centru de educație pentru adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?

Potrivit persoanelor intervievate, înființarea unor AEduHUB-uri având în vedere părțile interesate necesită o abordare de tip ecosistem. Un astfel de ecosistem ar include parteneri statutari și strategici, parteneri comunitari și voluntari, parteneri din domeniul educației și formării, parteneri din sectorul privat și din economia locală, precum și parteneri specifici din domeniul serviciilor. Ar putea fi implicați numeroși actori la nivel local și regional, inclusiv autoritățile locale, instituțiile de învățământ, serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale, întreprinderile, camerele de comerț, ONG-urile și instituțiile culturale și publice. Ar trebui incluși, de asemenea, sectorul privat și cel al voluntariatului, asociațiile profesionale și organizațiile de voluntariat.

În ansamblu, accentul se pune pe cooperarea dintre diferite sectoare ale societății, în special în vederea sprijinirii educației, integrării, grupurilor defavorizate din punct de vedere social și consolidării comunității.

Obstacole în calea implementării AEduHUB-urilor

- Ce obstacole vă puteți imagina la înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?

Principalele probleme identificate au fost lipsa unor responsabilități clare în cadrul unui AEduHUB și lipsa unei priorități politice, care este necesară ca sprijin esențial pentru implementarea unui AEduHUB. Alte provocări includ finanțarea, personalul (de exemplu, găsirea de profesioniști calificați), numărul de participanți, birocrăția și infrastructura (de exemplu, transportul public, îngrijirea copiilor). Alte bariere menționate au fost stereotipurile, problemele lingvistice și lipsa de cooperare între cei implicați în AEduHUB.

Se preconizează, de asemenea, că întinderea geografică vastă a țării va îngreuna implementarea. Deși oferirea de servicii online poate contribui la abordarea unora dintre aceste provocări, spațiile fizice vor rămâne importante pentru cultivarea unui sentiment de comunitate în rândul cursanților.

Perspectivile cursanților asupra AEduHUB-urilor

Așteptări

- Ce vă așteptați de la un hub, o infrastructură fizică sau digitală care oferă informații, îndrumare și cursuri pentru adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?

Un AEduHUB, ca spațiu fizic, ar trebui să fie luminos, modern, ușor accesibil și primitiv. Este important să se creeze o atmosferă deschisă și de sprijin și să se ofere oportunități atât pentru învățarea individuală, cât și pentru interacțiune.

Programele ar trebui să fie practice și flexibile, oferind opțiuni online, hibride și față în față, și ar trebui adaptate intereselor adulților. Se consideră importante accesibilitatea bună cu mijloacele de transport public și programul de funcționare după-amiaza sau în afara orelor normale de lucru. Site-ul web ar trebui să fie clar și ușor de înțeles, conținând toate informațiile esențiale (cursuri, date, prețuri, locații, proceduri). În același timp, sunt necesare soluții adecvate pentru provocările individuale, cum ar fi echilibrarea vieții de familie, constrângerile de timp sau accesul tehnic. Instrumentele practice de sprijinire a cursanților, competențele digitale și incluzive, promovarea colaborării și a rezolvării problemelor, precum și abilitățile bune de comunicare sunt esențiale. La fel de importante sunt programele de formare continuă bine structurate, sprijinul în elaborarea programelor de studiu și pregătirea solidă specifică fiecărei discipline.

Un profesionist în domeniul educației adulților trebuie să dețină competențe de specialitate, să fie empatic și bine pregătit. Comunicarea clară și respectuoasă, ascultarea activă, sensibilitatea culturală și o abordare centrată pe cursant sunt aspecte importante. În plus, cunoștințele practice, competențele digitale, competențele soft și capacitatea de a stimula motivația, colaborarea și crearea de rețele profesionale joacă un rol central.

Motivele participării la AEduHUBs

- Care sunt cele mai importante motive pentru a utiliza un serviciu de informare, un serviciu de orientare sau pentru a participa la un curs în cadrul unui centru de educație pentru adulți?

Principalele motive pentru participarea la ofertele de educație pentru adulți sunt dobândirea de cunoștințe, dezvoltarea personală și orientarea profesională. Motivația provine în primul rând din subiecte interesante, sfaturi personalizate, interacțiunea cu ceilalți și oportunități de învățare de înaltă calitate. Principalele provocări în calea participării includ lipsa de timp, echilibrul între viața profesională și cea de familie, informații neclare sau ambigue, precum și lipsa de flexibilitate sau de sprijin din partea furnizorilor și a profesioniștilor.

Rolurile actorilor din cadrul AEduHUB

Rolurile factorilor de decizie

- Care ar putea fi rolul unui factor de decizie ca dumneavoastră în înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți?

Factorii de decizie care au fost întrebați despre rolul lor posibil în înființarea și gestionarea unui AEduHUB au subliniat mai multe forme de sprijin: aceștia ar putea oferi sprijin birocratic, crearea de rețele și coordonarea părților interesate, cofinanțare, promovarea serviciilor, sprijin strategic și integrarea AEduHUB-urilor în strategiile de dezvoltare. Unii au luat în considerare contribuția cu expertiza lor regională pentru a promova educația adulților prin crearea de rețele și comunicarea cu consiliile, instituțiile și companiile regionale sau locale, pe care le consideră esențiale pentru un AEduHUB.

De asemenea, s-a menționat că factorii de decizie ar asculta și ar răspunde la cereri clare și ușor de înțeles de sprijin, finanțând inițial acțiuni fără infrastructură și oferind apoi sprijin suplimentar dacă activitatea AEduHUB-ului ar fi evaluată pozitiv.

Rolurile furnizorilor

- Care ar putea fi rolul unui furnizor de educație pentru adulți în înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți?
- Cum ați asigura accesibilitatea și caracterul incluziv al unui centru de educație pentru adulți?

Persoanele intervievate au răspuns că, în opinia lor, primul pas ar trebui să fie ca toți partenerii implicați într-un AEduHUB să-și repartizeze responsabilitățile între ei într-un mod rezonabil. Aceștia au susținut că integrarea diferiților actori este mai importantă decât înființarea unui centru izolat; prin urmare, ar trebui valorificate sinergiile din cadrul sistemului regional existent de educație și servicii sociale. Accentul trebuie pus pe nevoile cursanților, învățând din experiența sistemelor regionale de succes sau din exemple de bune practici, precum și din proiecte similare care funcționează deja cu succes.

La nivelul serviciilor, furnizorii ar trebui să ofere oportunități de învățare flexibile și adaptate nevoilor. Rolul furnizorilor se extinde, prin urmare, la conceperea și derularea de programe care să răspundă nevoilor cursanților, precum și la facilitarea atelierelor și a activităților de învățare. În acest sens, este important să se permită co-crearea atunci când se stabilește legătura cu diferite părți interesate.

În ceea ce privește serviciile, rolul furnizorului constă în conceperea unor oferte ușor accesibile și incluzive (din punct de vedere al locației, al costurilor și al incluziunii sociale). De asemenea, este important să existe metode de învățare adaptate persoanelor cu medii diferite (de exemplu, nivel scăzut de educație, dificultăți de învățare sau de comunicare). În plus, rețelele, o locație ușor accesibilă și o varietate de canale de comunicare (de exemplu, ziare, cuvântul din gură în gură) joacă un rol important. Programele ar trebui, de asemenea, să fie adaptate în mod specific anumitor grupuri-țintă.

Rolul profesioniștilor

- Care ar putea fi rolul unui profesionist din domeniul educației adulților (de exemplu, profesor, tutor, consilier) în înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți?
- Ce instrumente ar putea folosi profesioniștii pentru a identifica și documenta cunoștințele anterioare, nevoile, interesele și ambițiile cursanților?

Când au fost întrebați despre rolul lor, profesioniștii au afirmat că se consideră facilitatori, care pun cursanții în legătură cu resursele și oportunitățile disponibile. Ei concep parcursuri de învățare, promovează învățarea pe tot parcursul vieții și incluziunea, planifică programe și aplică metode inovatoare. În plus, coordonează activitățile, asigură accesibilitatea, colaborează cu părțile interesate locale și monitorizează calitatea învățării

și progresul cursanților. Toate acestea sunt realizate prin valorificarea propriilor cunoștințe și competențe ca resurse valoroase.

În ceea ce privește procesul de identificare a nevoilor cursanților, profesioniștii au raportat că utilizează sondaje, chestionare online, grupuri de discuție, interviuri, portofolii de învățare, autoevaluări, instrumente digitale pentru cartografierea abilităților și validarea competențelor, precum și alte instrumente de colectare a datelor. Aceste date sunt esențiale pentru dezvoltarea și structurarea cursurilor și a orelor de curs. Cooperarea cu alte organizații locale este, de asemenea, utilă în acest sens. Cel mai important însă este faptul că profesioniștii se bazează pe propria experiență și pe interacțiunea dialogică pentru a înțelege ce au nevoie cursanții și cum să abordeze cunoștințele anterioare și lacunele de competențe ale acestora.

Concluzii

Pentru a încheia acest raport, trebuie să abordăm următoarea întrebare: Ce concluzii putem trage cu privire la Conceptul metodologic și la Programul de formare?

1. **Identificarea temelor relevante pentru programul de formare:** Rezultatele oferă numeroase indicii cu privire la temele care ar trebui incluse în programul de formare. Temele principale se aliniază cu categoriile primare identificate prin analiza calitativă deductiv-inductivă a conținutului: proiectarea și condițiile prealabile ale AEduHUB-urilor, perspectivele cursanților și rolurile diverselor părți implicate.
2. **Orientările normative și strategice ale AEduHUB-urilor:** Categoria principală referitoare la proiectarea AEduHUB-urilor constituie baza pentru discutarea atât a orientărilor normative, cât și a celor strategice ale acestora. Este important ca participanții să învețe despre aceste orientări, deoarece acest aspect a fost subliniat în mod specific de către persoanele intervievate atunci când au discutat despre condițiile generale prealabile pentru AEduHUB-uri.
3. **Reflecție asupra perspectivelor cursanților și a rolurilor actorilor:** Compararea și discutarea rezultatelor legate de perspectivele cursanților și de rolurile AEduHUB-urilor pot constitui o oportunitate valoroasă pentru ca participanții să reflecteze asupra propriilor abordări. Acest proces de reflecție ar fi o componentă utilă a formării, completând atât fazele de aport tematic, cât și perioadele de învățare autodirijată.

În Tabelul 3, am pus în paralel principalele teme ale celor cinci module ale Programului de formare cu categoriile derivate din cercetarea de teren, evidențiind temele care urmează să fie incluse în Conceptul metodologic.

Tabelul 7. Module, domenii principale de competență și conținuturi potențiale

Modul	Domenii principale de competență	Conținut
Identificarea competențelor, validarea, micro-certIFICATE	Evaluarea competențelor	
Identificarea lacunelor în competențe, a nevoilor de învățare și a parcursurilor educaționale	Planificarea programelor	Perspectivă cursanților Înțelegerea educației adulților

Înființarea unor centre de educație pentru adulți în mediul rural	Management	Proiectarea AEduHUB-urilor Condițiile preliminare pentru AEduHUBs Perspectivele cursanților Rolurile actorilor din cadrul AEduHUB-urilor
Strategii de sensibilizare și motivare, acces facil	Relații publice	Înțelegerea AE Adresele AEduHUB-urilor
Proiectarea unui proces de învățare personalizat, bazat pe nevoile grupului țintă	Planificarea programelor	Perspectivă cursanților Serviciile oferite de AEduHUB-uri Înțelegerea conceptului AE

În ansamblu, rezultatele cercetării de teren stau la baza atât a conținutului și structurii programului de formare, cât și a conceptului metodologic. Prin alinierea modulelor la categoriile identificate, programul asigură relevanța, aplicabilitatea practică și capacitatea de a răspunde nevoilor atât ale cursanților, cât și ale părților interesate.

Tabelul arată că rezultatele interviurilor sunt foarte utile, deoarece se încadrează bine în structura modulară a programului de formare. Doar Modulul 1 – identificarea competențelor, validarea și micro-certIFICATELE – pare a fi prea specific pentru a fi acoperit în mod adecvat de interviuri. Prin urmare, pentru acest modul, ne vom baza în principal pe literatura de specialitate la elaborarea planului de studiu. Pentru toate celelalte module, vom combina informațiile empirice obținute din cercetarea de teren cu concluziile din literatura de specialitate.

Structura programului de formare

Informații generale

Grupul țintă al cursului

Grupul țintă al acestui curs îl constituie profesioniștii din domeniul educației adulților, inclusiv cei care se identifică ca:

- profesori, educatori, formatori, antrenori sau facilitatori;
- tutori, mentori, consilieri sau consilieri;
- bibliotecari, dezvoltatori comunitari sau lucrători culturali;
- planificatori de programe, coordonatori și manageri ai organizațiilor și rețelelor

în domeniile educației de bază, educației profesionale, învățământului superior, educației populare, învățării pe tot parcursul vieții; orientării educaționale, profesionale și pe tot parcursul vieții; educației comunitare, dezvoltării comunitare și regionale, precum și politici active a pieței muncii.

Nu există cerințe de admitere. Cursul este deschis persoanelor cu experiență într-unul dintre rolurile menționate mai sus, precum și celor fără prea multă experiență, care doresc să devină activi într-unul dintre aceste roluri sau domenii de activitate, fie prin intermediul unui contract de muncă în cadrul unei organizații publice sau private, fie sub orice formă de voluntariat.

Scopul cursului

Scopul cursului este de a oferi profesioniștilor din domeniul educației adulților terminologia de bază, conceptele, modelele și instrumentele practice din cele patru domenii de formare: evaluarea competențelor, evaluarea nevoilor, planificarea programelor și relațiile publice, precum și domeniile de cunoaștere ale celor cinci module. În plus, profesioniștii din domeniul educației adulților sunt îndrumați și sprijiniți în reflecția asupra experiențelor anterioare, precum și în experimentarea cu instrumente practice. Următoarele sunt domeniile de cunoaștere ale celor cinci module:

- Identificarea competențelor, validarea, micro-certIFICATELE
- Identificarea lacunelor de competențe, a nevoilor de învățare și a parcursurilor educaționale
- Înființarea de centre de educație pentru adulți în mediul rural
- Strategii de sensibilizare și motivare, precum și acces facil
- Proiectarea unui proces de învățare personalizat, bazat pe nevoile grupului țintă

După participarea la curs, profesioniștii din domeniul educației adulților ar trebui să fie capabili să se implice în mod reflexiv în construirea, înființarea și menținerea unui centru de educație pentru adulți, precum și în proiectarea, planificarea și coordonarea activităților de educație pentru adulți. De asemenea, aceștia ar trebui să fie capabili să identifice informații și surse prin intermediul cărora își pot dezvolta în continuare cunoștințele, competențele și valorile profesionale prin activități de învățare auto-organizate. Pentru persoanele cu experiență, cursul ar putea servi la reactivarea cunoștințelor și competențelor anterioare sau la accesarea unor noi domenii de practică profesională, în care să se poată angaja în activități de învățare auto-organizate după încheierea cursului. Pentru persoanele fără experiență sau cu foarte puțină experiență,

cursul ar putea reprezenta o oportunitate de a se familiariza cu activitatea din domeniul educației adulților și de a-și dezvolta interesul pentru continuarea dezvoltării profesionale auto-organizate.

Informații specifice

Prezentare generală a structurii cursului

Cursul cuprinde în total 40 de ore de învățare. 20 de ore de învățare trebuie parcurse în cadrul unui atelier cu participare fizică, iar 20 de ore de învățare trebuie parcurse prin învățare autodirijată cu ajutorul materialelor online. Pentru fiecare dintre cele cinci module, sunt prevăzute patru ore de atelier și patru ore de învățare autodirijată. Fiecare modul constă în trei teme principale care vor fi abordate integral prin intermediul materialelor online sau printr-o abordare de învățare mixtă.

Modul	Domeniul de cunoștințe	Total	Atelier	Online
1	Identificarea competențelor, validarea, micro-certIFICATELE	8	4	4
2	Identificarea lacunelor în competențe, a nevoilor de învățare și a parcursurilor educaționale	8	4	4
3	Înființarea unor centre de educație pentru adulți din mediul rural	8	4	4
4	Strategii de sensibilizare și motivare, acces facil	8	4	4
5	Proiectarea unui proces de învățare personalizat, bazat pe nevoile grupului țintă	8	4	4

Formate de predare și învățare

În cadrul atelierelor, participanții vor discuta în grupuri despre terminologie, concepte, modele și instrumente practice, vor reflecta asupra propriei experiențe profesionale și vor experimenta unele dintre instrumentele practice în timp ce lucrează la sarcini scurte.

Învățarea autonomă va fi structurată și facilitată cu ajutorul materialelor de curs, inclusiv prezentări PowerPoint, fișe tematice, videoclipuri informative scurte, chestionare și texte academice pentru lectură suplimentară. Toate materialele de curs pentru orele de învățare autonomă și pentru aprofundarea cunoștințelor vor fi puse la dispoziție pe o platformă Moodle.

Modulul 1: Identificarea, validarea și recunoașterea competențelor, micro-certIFICATELE

Domeniul principal de formare: Evaluarea competențelor

Principalele subiecte care vor fi abordate

- Contextele de învățare și tipurile de cunoștințe și competențe
- Noțiuni de bază privind validarea și recunoașterea: contexte, tipuri și metode
- Noțiuni de bază privind micro-certificările: scop, contexte și caracteristici

Pe lângă cunoștințele dobândite în mod formal, competențele și experiențele de învățare acumulate în contexte non-formale și informale, precum locul de muncă, voluntariatul, viața de familie sau activitățile de agrement, au o importanță deosebită. Validarea și recunoașterea rezultatelor învățării (VNFIL) conferă

vizibilitate acestor experiențe și le poate atribui o valoare formală. Acest proces poate avea loc atât în mod sumativ, pentru a compara rezultatele învățării cu cerințele curriculare și a le recunoaște în mod formal, cât și în mod formativ, pentru a înregistra o gamă largă de rezultate ale învățării și a sprijini cursanții în conturarea independentă a parcursurilor lor educaționale viitoare. Un proces ideal de validare cuprinde domeniile orientării, validării și managementului calității.

Rezultatele învățării

- Participanții sunt capabili să descrie diferite contexte de învățare și tipuri de cunoștințe și competențe, utilizând terminologia conceptuală și exemple din propria practică.
- Participanții sunt capabili să explice scopul, structura și rolurile actorilor în cadrul diferitelor tipuri de măsuri de validare și recunoaștere.
- Participanții sunt capabili să discute principalele avantaje și dezavantaje ale micro-certificatelor din perspectiva cursanților și a proiectării curriculumului.

Modulul 2: Lacunele de competențe, nevoile de învățare, parcursurile de educație pentru adulți

Domeniul principal de formare: Planificarea programelor

Principalele teme care vor fi abordate

- Evoluțiile societale, perspectivele cursanților și rolul acestora în educația adulților
- Analiza nevoilor în cadrul modelului de economie politică al planificării programelor
- Metode de analiză a nevoilor și de planificare a programelor

Analiza nevoilor în educația adulților poate fi privită din trei perspective diferite: orientată către piață, orientată către stat și orientată către societatea civilă. Perspectiva orientată către piață se concentrează în primul rând pe cerințele pieței muncii și pe lacunele existente în materie de competențe. Perspectiva orientată către stat este ghidată de obiectivele guvernamentale în domeniul educației și de nevoile societății, în timp ce perspectiva societății civile se concentrează în special pe grupurile marginalizate și pe promovarea incluziunii, emancipării, justiției sociale și participării democratice.

Rezultatele învățării

- Participanții sunt capabili să reflecteze asupra interacțiunii și interdependențelor dintre cerințele societății, cerințele cursanților și oferta de educație pentru adulți.
- Participanții sunt capabili să explice diferențele dintre o abordare orientată către piață, una orientată către stat și una orientată către societatea civilă în ceea ce privește planificarea programelor.
- Participanții sunt capabili să conceapă și să utilizeze măsuri simple pentru identificarea lacunelor de competențe și a potențialului de dezvoltare al participanților.

Modulul 3: Înființarea unor centre de educație pentru adulți în mediul rural

Domeniul principal de formare: Management

Principalele teme care vor fi abordate

- Componentele ecosistemelor regionale de educație pentru adulți
- Abordări privind înființarea AEduHUB-urilor
- Condițiile prealabile pentru AEduHUB-uri, proiectarea acestora și rolurile actorilor

Înființarea unui AEduHUB necesită o viziune clară, un cadru politic și financiar adecvat, precum și o colaborare strânsă între părțile interesate la nivel regional. Infrastructura fizică și digitală existentă ar trebui integrată pe cât posibil și completată cu oportunități de învățare accesibile, flexibile și adaptate nevoilor, de tip „”. Personalul specializat, cu expertiză în educația adulților, management, digitalizare, crearea de rețele și relații publice, este esențial pentru funcționarea organizației.

Rezultatele învățării

- Participanții sunt capabili să identifice și să definească componentele orizontale și verticale ale unui ecosistem regional de educație pentru adulți.
- Participanții sunt capabili să definească condițiile prealabile și rolurile actorilor din cadrul AEduHUB-ului lor regional și să conceapă o structură de bază a respectivului AEduHUB.
- Participanții sunt capabili să formuleze componentele de bază ale unei declarații normative și ale unui plan strategic pentru înființarea unui AEduHUB regional.

Modulul 4: Sensibilizare, motivare, puncte de acces cu prag redus

Domeniul principal de formare: Relații publice

Principalele teme care vor fi abordate

- Destinatari, grupuri-țintă și participanți la educația adulților
- Înțelegerea domeniului educației adulților
- Strategii de sensibilizare: marketing personal și impersonal

AEduHUB-urile se pot adresa fie întregii populații adulte, fie anumitor grupuri identificate pe baza datelor regionale și a caracteristicilor sociale. De o importanță deosebită sunt grupurile defavorizate sau greu accesibile, cum ar fi șomerii, persoanele cu calificare redusă, migranții, persoanele în vârstă și tinerii adulți. Programele interesante și de înaltă calitate, îndrumarea personalizată și interacțiunea socială sunt esențiale pentru participare, în timp ce lipsa de timp, informațiile neclare și lipsa de flexibilitate reprezintă bariere semnificative în calea participării.

Rezultatele învățării

- Participanții sunt capabili să explice diferențele dintre destinatari, grupurile-țintă și participanți din regiunile lor și să le definească.
- Participanții sunt capabili să identifice principalele tipuri și instituții de educație pentru adulți, precum și componentele-cheie ale guvernancei naționale în domeniul educației pentru adulți.
- Participanții sunt capabili să elaboreze strategii personale, impersonale și de marketing pentru a ajunge la populația adultă din regiunea sau municipalitatea lor.

Modulul 5: Elaborarea unui proces de învățare adaptat nevoilor grupului țintă

Domeniul principal de formare: Planificarea programelor

Principalele teme care vor fi abordate

- Dimensiunile tehnice, sociopolitice și etice ale planificării programelor
- Servicii de sprijinire a participării, învățării și dezvoltării adulților
- Strategii și metode de bază pentru proiectarea și evaluarea cursurilor

Interviurile arată că programele de învățare structurate, coordonarea și colaborarea, consilierea și mentoratul, precum și promovarea educației adulților sunt de o importanță deosebită pentru AEduHUB-uri. Alte servicii cheie includ informații despre cursuri, oportunități de învățare autodirijată, precum și evaluarea nevoilor și cercetarea pieței muncii. Pentru a furniza aceste servicii, personalul trebuie să dețină competențe în evaluarea nevoilor, planificarea programelor, orientarea în domeniul educației adulților, colaborare, comunicare și dezvoltarea unui acces facil la educația adulților.

Rezultatele învățării

- Participanții sunt capabili să discute diferențele și funcțiile unei abordări tehnice, socio-politice și etice în planificarea programelor.
- Participanții sunt capabili să identifice o listă de servicii realiste pentru AEduHUB-ul lor și să descrie rolul lor personal în implementarea acestor servicii.
- Participanții sunt capabili să conceapă și să evalueze un curs destinat unui grup specific de cursanți adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea lor.

Anexe

Anexa1 . Nor de cuvinte privind definiția AEduHUB-urilor

Anexa2 . Gruparea norului de cuvinte referitor la definiția AEduHUB-urilor

Dimensiunea definitorie		
Înțelegere generală - Comunități diverse - Centrat pe comunitate - Rețele - Legătură	Manifestare - Punct social - Centru de partajare socială - Loc de schimb	Implementare - Centru de coordonare - Ghișeu unic - Responsabilitate
Dimensiunea normativă		
Valori - Deschidere - Diversitate - Primire	Obiective - Incluziune - Accesibilitate extinsă - O abordare holistică - Intergenerațional	
Dimensiunea strategică		
Infrastructură interactivă - Abordare mixtă - Spații interactive - Informalitate (Senzația de relaxare)	Servicii generale - Uși deschise - Program de lucru - Program flexibil - Transparență - Informații de încredere - Îngrijirea copiilor - Accesul la alimente	Servicii educaționale - Oportunități diverse - Orientare - Conținut diversificat - Practic și adaptabil - Sprijin uman - Sprijinul colegilor - Expertiză cuprinzătoare
Dimensiunea rezultatelor		
Nivel individual - Învățarea pe tot parcursul vieții - Bunăstarea - Dezvoltarea personală - Dezvoltarea posibilităților	Nivel colectiv - Impact - Progres	

Anexa3 . Chestionar pentru cercetarea documentară

Contextul demografic și sociocultural al educației adulților în regiuni

- Ce trebuie să știm despre situația demografică și socioculturală din regiunea dumneavoastră și de ce este important acest lucru pentru educația adulților?*
- Care este cel mai important grup-țintă pentru educația adulților din regiunea dumneavoastră și de ce este important să ne adresăm acestui grup?*

Structura și guvernanta educației adulților în regiuni

- Care este tipul de educație pentru adulți cel mai relevant sau cel mai solicitat în regiunea dumneavoastră și de ce este relevant sau solicitat?*
- Cine sunt actorii-cheie ai educației adulților din regiunea dumneavoastră (de exemplu, guvernele, agențiile de ocupare a forței de muncă, municipalitățile) și de ce sunt aceștia importanți?*
 - Ce rol joacă guvernul național, administrația regională, autoritățile locale și agențiile de ocupare a forței de muncă?*
- Ce rol joacă actorii instituționali (de exemplu, Camera Muncii, Camera de Comerț) sau actorii societății civile (de exemplu, comunitățile locale, grupurile familiale)?*
- Ce rol joacă companiile din sectorul privat și cerințele pieței muncii?*
- Ce funcționează bine și care sunt cele mai mari provocări pentru furnizorii de educație pentru adulți din regiunea dumneavoastră și de ce funcționează bine sau de ce reprezintă o provocare?*

Materiale de politică relevante pentru educația adulților în regiuni

- Cine este autorul, despre ce tip de material este vorba și de ce sunt importanți acest autor și acest tip de material pentru educația adulților din regiunea dumneavoastră?*
- Care este tema documentului și de ce este importantă pentru educația adulților din regiunea dumneavoastră?*
- Care sunt principalele propuneri, reglementări sau orientări cuprinse în material și de ce sunt acestea semnificative pentru educația adulților din regiunea dumneavoastră?*

Anexa4 . Chestionar pentru cercetarea de teren

Înainte de interviu Intervievatorul explică pe scurt tema și obiectivele principale ale proiectului AEduHUBs, prezintă aspectele legate de protecția datelor și scrisoarea de consimțământ și clarifică toate întrebările rămase deschise. Vă rugăm să utilizați rezumatul proiectului de o pagină. Tipăriți de două ori documentul privind protecția datelor și scrisoarea de consimțământ și asigurați-vă că sunt semnate de două ori. Păstrați o versiune și înmânați-o pe cea de-a doua persoanei intervievate.	
Întrebări principale Pentru a începe conversația cu un accent narativ	Cuvinte-cheie Pentru a menține comunicarea în desfășurare
Întrebări specifice	

Pentru a obține răspunsuri detaliate privind modelul conceptual și programul de formare	
1) Experiență anterioară Vă rugăm să ne spuneți câteva lucruri despre dumneavoastră, despre instituția sau organizația pentru care lucrați și despre experiența dumneavoastră în domeniul educației adulților. • Ce înțelegeți prin educația adulților? • Ce caracterizează, în viziunea dumneavoastră, educația adulților? • Cunoașteți ofertele de educație pentru adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?	
2) Definiție Ce asociați cu ideea unui centru de educație pentru adulți. Ce vă vine în minte când vă gândiți la un centru de educație pentru adulți? • Care ar putea fi scopul unui centru de educație pentru adulți? • Ce servicii ar putea oferi un centru de educație pentru adulți? • Care ar putea fi rezultatele pe termen scurt, mediu și lung ale unui centru de educație pentru adulți?	Fizic/digital, rețele, conexiune, oportunități de învățare, schimb, servicii, responsabilitate
3) Destinatari Care grup de persoane ar avea cea mai mare nevoie de un centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră? De ce ar avea nevoie de un astfel de centru?	de exemplu, șomeri, persoane în căutarea unui loc de muncă, persoane în vârstă, persoane care doresc o schimbare de carieră, migranți, studenți din învățământul superior, familii/părinți, toată lumea
4) Condiții prealabile Care ar fi condițiile generale necesare pentru înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră? • Ce politici ar sprijini înființarea unui centru de educație pentru adulți? Aveți în vedere vreo politică existentă?	Obiective clare, cunoașterea grupurilor-țintă, profesioniști calificați, infrastructură și spații, resurse financiare, rețele și parteneriate, flexibilitate și adaptabilitate, relații publice

• Ce infrastructură ar fi necesară pentru înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți? Aveți în vedere vreo infrastructură existentă? • Ce expertiză ar fi necesară pentru înființarea sau funcționarea unui centru de educație pentru adulți? Aveți în vedere o organizație sau o persoană anume?	
5) Părți interesate Cine ar putea fi părțile interesate, partenerii de sprijin sau de cooperare ai unui centru de educație pentru adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?	Participanți potențiali, factori de decizie politică, instituții publice, instituții de învățământ, organizații sociale și non-profit, profesioniști calificați, voluntari și grupuri de voluntari, organizații comunitare, asociații profesionale, reprezentanți ai comunității, instituții de cercetare
6) Obstacole Ce obstacole vă puteți imagina la înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră?	Provocări financiare, obstacole birocratice, lipsa profesioniștilor calificați, probleme de infrastructură, echipamente, cerere, sustenabilitate pe termen lung, bariere sociale și culturale, presiunea concurențială
7) Factorii de decizie Care ar putea fi rolul unui factor de decizie precum dumneavoastră în înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți? • Ce v-ar motiva să sprijiniți un centru de educație pentru adulți? • Cum ați sprijini un centru de educație pentru adulți? • Care ar putea fi beneficiile unui centru de educație pentru adulți pentru regiunea, municipalitatea, instituția sau comunitatea dumneavoastră?	Cunoașterea legislației și a strategiilor, sprijinul birocratic, asigurarea resurselor financiare, crearea de rețele și cooperarea, promovarea inovării
8) Furnizori Care ar putea fi rolul unui furnizor de educație pentru adulți, precum dumneavoastră, în înființarea și funcționarea unui centru de educație pentru adulți?	Proiectarea și dezvoltarea programelor, managementul calității, managementul resurselor umane, spațiile și echipamentele, relațiile publice, monitorizarea și evaluarea

 **Co-funded by
the European Union**

Finanțat de Uniunea Europeană. Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau a OeAD-GmbH. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea care acordă finanțarea nu pot fi trase la răspundere pentru acestea. Proiectul nr. 2025-1-AT01-KA220-ADU-000353478

• Ce instrumente ar putea folosi profesioniștii pentru a identifica și documenta cunoștințele anterioare, nevoile, interesele și ambițiile cursanților? • Ce v-ar încuraja sau motiva să participați la oferte de învățare între colegi sau de dezvoltare profesională continuă?	
10) Perspectivă finală Dacă ați putea alege un singur lucru pe care un centru de educație pentru adulți ar trebui să îl ofere sau să îl realizeze neapărat, care ar fi acela? • Ați dori să întrebați ceva sau să adăugați ceva?	
Set de întrebări suplimentare pentru a stimula comunicarea: • Aveți un exemplu concret în acest sens? • Puteți clarifica sau ilustra acest lucru (folosind un exemplu)? • Ce altceva îți mai vine în minte sau îți trece prin cap în această privință? • Cum vedeți dumneavoastră lucrurile? • Ați dori să mai adăugați ceva? • Ce v-a determinat să faceți acest lucru? După interviu Asigurați-vă că ați completat datele din fișa de protecție a datelor și că persoana interviuată a semnat scrisoarea de consimțământ.	

Înainte de interviu Intervievatorul explică pe scurt tema și obiectivele principale ale proiectului AEduHUBs, prezintă politica de protecție a datelor și scrisoarea de consimțământ și clarifică toate întrebările rămase deschise. Vă rugăm să utilizați rezumatul proiectului de o pagină. Tipăriți de două ori documentul privind protecția datelor și scrisoarea de consimțământ și asigurați-vă că sunt semnate de două ori. Păstrați o copie și înmănați-o pe cea de-a doua persoanei intervievate.	
Întrebări principale Pentru a începe conversația cu un accent narativ Întrebări specifice Pentru a obține răspunsuri detaliate privind modelul conceptual și programul de formare	Cuvinte-cheie Pentru a menține comunicarea în desfășurare
1) Experiență anterioară Vă rugăm să ne spuneți câteva lucruri despre dumneavoastră, despre experiența dumneavoastră	

profesională și despre experiența dumneavoastră în domeniul educației adulților. • Ce înțelegeți prin educația adulților? Ce caracterizează, în viziunea dumneavoastră, educația adulților? • Cunoașteți educația adulților din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră? • Unde ați găsit informații despre educația adulților în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră? • La ce tip sau formă de educație pentru adulți ați participat? • Cum ați descrie experiența dumneavoastră generală în domeniul educației adulților?	
2) Definiție Imaginați-vă că găsiți un pliant care anunță deschiderea unui așa-numit centru de educație pentru adulți în regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră; ce vă vine în minte? Ce asociați cu ideea unui centru de educație pentru adulți?	Fizic/digital, rețele, conexiune, oportunități de învățare, schimb, servicii, responsabilitate
3) Motivele participării Vă rugăm să ne spuneți care ar fi pentru dumneavoastră cele mai importante motive pentru a utiliza un serviciu de informare, un serviciu de orientare sau pentru a participa la un curs în cadrul unui centru de educație pentru adulți? • Ce te-ar motiva să folosești un serviciu de educație pentru adulți? • Ce v-ar împiedica să folosiți un centru de educație pentru adulți? • Cât de atractiv ți se pare ca calificările, cunoștințele, competențele, cerințele și interesele tale să fie documentate și confirmate? • Cât de atractiv vi se pare să obțineți distincții, certificate sau calificări ca urmare a eforturilor dumneavoastră de învățare?	Accesul la cunoștințe și resurse, dobândirea de competențe și cunoștințe, calificări profesionale, dezvoltare personală, sprijin pentru integrare, oportunități de networking și schimburi, profesioniști calificați, consiliere
4) Așteptări	

Ce așteptați de la un centru, o infrastructură fizică sau digitală care oferă informații, îndrumare și cursuri pentru adulți din regiunea, municipalitatea sau comunitatea dumneavoastră? • Cum credeți că ar trebui să arate un loc dedicat educației adulților? • Ce tip, formă sau conținut al serviciilor v-ar interesa? • Ce rol joacă accesul la transportul public în participarea dumneavoastră? • Ce program de funcționare ați considera adecvat pentru un centru de educație pentru adulți? • Ce informații sau servicii ați dori să obțineți de pe un site web sau de pe orice altă platformă digitală?	Acces la informații și cunoștințe, conținut relevant și practic, ofertă diversificată de cursuri, flexibilitate în conceperea cursurilor, profesioniști calificați și dedicați, metode de învățare interactive și captivante, oportunități de networking și schimb de experiență, sprijin, consiliere, e-learning, platforme digitale de învățare
5) Profesioniști Ce expertiză, competențe sau comportamente așteptați de la un consilier, profesor sau tutore ideal în cadrul educației pentru adulți? Cum ar trebui această persoană să interacționeze cu dumneavoastră?	Competență pedagogică și didactică, competență specifică disciplinei, competență tehnologică, empatie și înțelegere, abilități de comunicare, angajament și pasiune, profesionalism, structură și claritate, capacitate de reflecție, flexibilitate și adaptabilitate, sensibilitate culturală, sprijin individual
6) Perspectivă finală Dacă ați putea alege un singur lucru pe care un centru de educație pentru adulți ar trebui să îl ofere sau să îl realizeze neapărat, care ar fi acela? • Ați dori să întrebați ceva sau să adăugați ceva?	
Set de întrebări suplimentare pentru a stimula comunicarea: • Aveți un exemplu concret în acest sens? • Puteți clarifica sau ilustra acest lucru (folosind un exemplu)? • Ce altceva îți mai vine în minte sau îți trece prin cap în această privință? • Cum vedeți dumneavoastră lucrurile? • Ați dori să mai adăugați ceva? • Ce v-a determinat să faceți acest lucru? După interviu Asigură-te că ai completat datele din fișa de protecție a datelor și că persoana interviuată a semnat scrisoarea de consimțământ.	

